

Àfrica, ferida per la sida

La Comunitat de Sant Egidi llença a Moçambic una campanya innovadora contra el VIH

Àfrica és un continent ferit per la sida. La terrible epidèmia que devasta les seves terres l'amenaça perillosament. Només en aquest darrer any més de dos milions de persones han contractat el virus del VIH i s'afegeixen així als 26 milions d'africans que ja estaven infectats. Les xifres, que any rere any no fan més que créixer, són esfereïdores, sobretot si es té en compte la mancança a Àfrica de recursos per fer front a la malaltia.

Davant d'un drama d'aquestes dimensions l'Església no ha pogut més que implicar-s'hi amb totes les seves forces. Des del començament de l'epidèmia, religiosos i laics constitu-

eixen a Àfrica, especialment la subsahariana, l'avançada en la lluita contra la sida. Allà, gairebé el 70% de les iniciatives contra el virus del VIH són d'arrel cristiana.

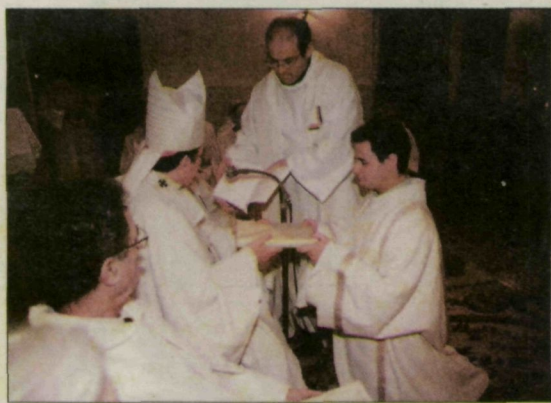
És el cas de la Comunitat de Sant Egidi, que des de fa uns quants mesos protagonitza a Moçambic un programa ambiciós i innovador contra la sida. El projecte encara és incipient, però de mica en mica i amb l'ajuda de tothom, espera créixer i arribar a molta més gent de tot el continent. Aquesta és la seva esperança i la de tots aquells que esperen amb els braços oberts la resurrecció d'Àfrica.

Pàg. 2, 3, 4 y 5

Foto: Comunitat de Sant Egidi

Dues ordenacions diaconals a Tarragona

Moment en què Xavier Roig rep els Evangelis de mans de l'arquebisbe.

Albert Valldosera i Xavier Roig han estat protagonistes indiscutibles de les notícies eclesiaístiques de la diòcesi de Tarragona dels darrers dies, ja que tots dos han emprès camí cap al sacerdoci amb la seva ordenació diaconal. La catedral de Tarragona va acollir el 23 de desembre passat l'ordenació diaconal d'Albert Valldosera, que col·labora en la tasca pastoral de la parròquia de Sant Joan de Tarragona, i dues setmanes des-

prés, però aquest cop a l'església parroquial de Sant Martí del Morell, seguia el mateix camí Xavier Roig, que col·labora en l'acció pastoral de la parròquia de Sant Fructuós i presta el seu servei al moviment catòlic Fe i Llum.

Pàg. 22

Cloenda de l'any raimundià

El 7 de gener, festivitat del dominic sant Ramon de Penyafort, va servir com a colofó de tot un any de celebracions amb motiu del quart centenari de la seva canonització. Des de la catedral de Barcelona, els col·legis d'Advocats i el Consell General de l'Advocacia, passant pel Castell de Penyafort a Santa Margarida i els Monjos, per Vilafranca del Penedès, pel castell de Sant Martí Sarroca, per Masllorenç, per Tossa de Mar i per tantes altres poblacions, parròquies, entitats i corporacions, s'ha expressat, d'una manera o altra, tribut a la memòria de sant Ramon de Penyafort durant el 2001. Com a mostra dels actes celebrats el 7 de gener passat de cloenda de l'any raimundià destaquen les eucaristies celebrades a la catedral i a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort de Barcelona, així com la celebració, amb eucaristia presidida per Mons. Martínez Sistach, a la població tarragonina de Masllorenç, que té el jurista com a patró.

Foto: Soler

Joan Rigol va participar en la missa a Sant Ramon de Penyafort.

Pàg. 17

Loreto, el santuari marià de Llardecans

Tot el poble professa
gran devoció a la
seva patrona

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 10 Mons. Carlos Osoro, nou arquebisbe d'Oviedo

Pàg. 18 Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Pàg. 19 Immigrants de l'Est homenatgen el cardenal Carles

Pàg. 23 Lleida: el bisbe Ciuraneta continua la visita pastoral

Pàg. 24 Girona: impuls a la causa de beatificació de Lliberada Ferrarons

Editorial

Combatre la sida

La malaltia de la sida es va convertir a finals del segle xx en la gran plaga de la humanitat. La por del contagi i la constatació dels seus efectes destructius i mortals va crear un clima de preocupació i espant entre molts ciutadans. De motius no en faltaven: les primeres xifres de morts a causa d'aquesta malaltia augmentaven vertiginosament dia a dia, i moltes cares de famosos del món de l'espectacle, del cinema i de la música començaven a sortir a les esqueles com a conseqüència de la sida. Tampoc no van faltar els qui van fer una lectura apocalíptica d'aquestes circumstàncies, o els que van trobar en el «càstig diví» una explicació, que ràpidament va ser desmentida entre d'altres pel màxim responsable de l'Església catòlica, el papa Joan Pau II. També hi va haver els que van voler minimitzar el tema reduint-lo a un problema per a drogoaddictes i homosexuals.

Avui, gràcies a Déu, tots estem més informats i sensibilitzats sobre la sida, el desconeixement inicial que va portar a afirmar moltes barbaritats s'ha convertit en un coneixement generalitzat del tema, ja que la informació contínua en els mitjans de comunicació ha aconseguit que gairebé tot el món occidental sàpiga les causes, efectes i conseqüències reals d'aquesta malaltia. També s'ha avançat en els descobriments mèdics i científics, no prou com per aconseguir una eradicació fàcil i ràpida de la malaltia, però sí per pal·liar-ne les conseqüències, evitar la degradació progressiva de l'infectat i allunyar la mort del pacient, que en molts casos pot acabar fent una vida relativament normal.

Però per desgràcia en aquest tema, com en tants altres, no plou de la mateixa manera per a tots. Mentre que a Europa i en països com Estats Units els avanços són importants, no tan sols per les campanyes d'informació i prevenció de la malaltia sinó també pel fàcil accés a medicines i centres de recuperació, en molts països del món com són per exemple la majoria dels d'Àfrica estem gairebé com al principi: amb una gran precarietat en tots els temes que estan relacionats

amb la sida i com a conseqüència una mortalitat molt elevada i la destrucció de moltes famílies i llars.

Un cop més es demostra que poden més els interessos farmacèutics i d'algunes multinacionals que milers de vides humanes. Als llocs on hi ha diners i importants beneficis econòmics sobre el tema, allí funcionen les campanyes preventives, les medicines i els hospitals que tracten la sida, però on no hi ha diners a guanyar, és difícil trobar qui vulgui invertir només per amor a la humanitat i a la dignitat de tants homes i dones que pateixen aquesta malaltia.

Per això l'Església catòlica treballa desinteressadament en molts països d'Àfrica per salvar vides humanes i per evitar l'expansió del contagi. Els cristians no són els únics, hi ha molts altres col·lectius solidaris, però en alguns territoris són el col·lectiu més important a l'hora de realitzar aquest tipus de servei als altres. A més, els catòlics no recorren a les solucions fàcils i poc compromeses com poden ser les campanyes de preservatius que fan algunes entitats internacionals i alguna ONG. Perquè no és un problema de preservatiu sinó d'estar al costat de la gent, proporcionar-los educació, cultura, formació humana i moral i dotar aquests països de serveis mèdics i sanitaris adequats.

La comunitat de Sant Egidi, fundada per Andrea Riccardi, també s'ha pres aquest tema com una de les seves prioritats, d'aquesta manera reafirma el seu compromís cristià no tan sols amb els pobres de Roma, sinó amb els de tota la humanitat. Aquesta vocació de treballar sense fronteres ja s'ha demostrat en molts altres moments lluitant pels més necessitats de qualsevol país i per la pau mundial allà on sigui necessària.

Molts van comparar fa uns anys la malaltia de la sida amb la lepra en els temps de Jesús. Hauríem de fer moltes precisions sobre el tema, però el que sí que és cert és que davant de les persones afectades per la sida la nostra actitud ha de ser com la de Jesús, tot el nostre suport, el nostre amor i les nostres capacitats per ajudar aquests germans nostres.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carles Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

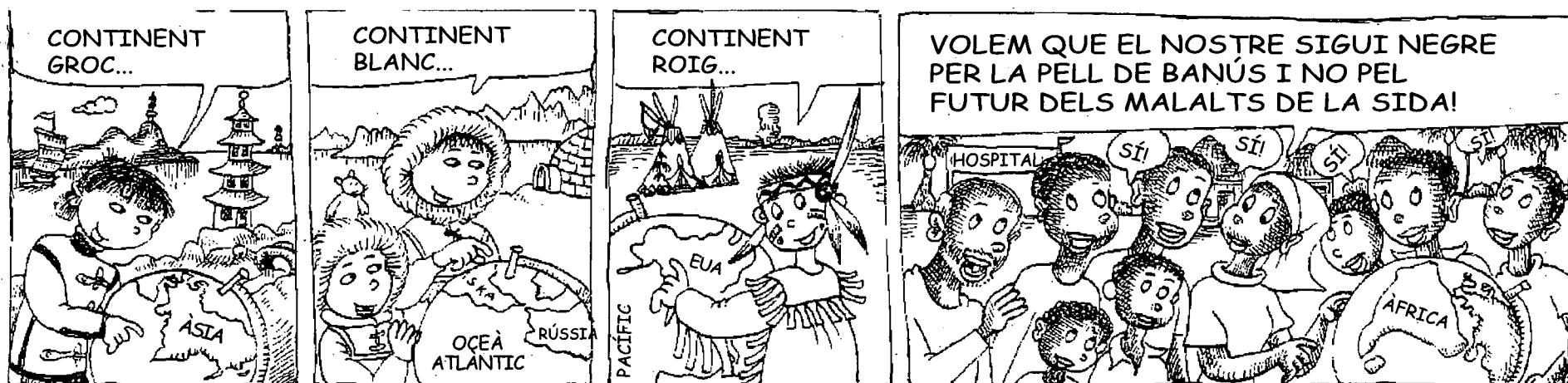
Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,01 € (12.480 ptes.)
Resta d'Europa: 137,93 € (22.950 ptes.)
Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)
Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

En primera línea de la lluita contra la sida a Àfrica

■ El 25% dels portadors del VIH del món són atesos per organismes catòlics

Àfrica és un continent que agonitza per la sida. L'any passat, més del 70% de les noves infeccions es van produir al continent negre, sobretot a l'Àfrica subsahariana, on actualment es calcula que hi pot haver més de 28 milions de persones

que viuen amb el VIH. Davant d'aquest panorama tan desolador, ja fa anys que l'Església resta a l'avantguarda de la lluita contra una epidèmia que demana amb urgència la implicació de tot-hom per posar-hi fi.

Cada dia es produeixen al món 14.000 noves infeccions del VIH. Més del 70% tenen lloc a l'Àfrica subsahariana. És la regió més devastada per l'epidèmia, on només el darrer any han mort més de dos milions de persones. La sida a Àfrica ofereix unes xifres que per elles mateixes ja ens haurien d'esfereir. Però no són únicament xifres, sinó que darrere hi ha milers i milers de rostres d'infants i adults que clamen insistentment ajuda davant d'una catàstrofe tan desproporcionada.

Les repercussions d'aquesta terrible epidèmia van més enllà de les elevades xifres de morts que dia rere dia es registren. La sida, que afecta de forma alarmant el nucli de població entre 18 i 45 anys, esbiaixa qualsevol possibilitat de desenvolupament econòmic i social de la societat africana. El VIH ha esdevingut la màxima amenaça del continent, capaç fins i tot de posar en entredit el mateix futur.

Des de l'inici de l'epidèmia, l'Església ha restat atenta a aquest nou i terrible signe dels temps. A Àfrica, els hospitals i centres de cures específiques s'hi han abocat amb totes les seves forces. També són nombroses les persones que des del seu lliurament generós atenen diàriament els malalts de sida a casa seva: a Uganda, a Tanzània, a Ghana, a Costa d'Ivori... Tampoc no es queden enrere els religiosos i

laics que s'ocupen dels orfes de la sida, a més de l'acollida i l'assistència a tantes i tantes dones contagiades i rebutjades per tothom. L'Església ha esdevingut l'avantguarda d'una batalla sense treva davant d'un enemic que al primer món ja ha estat lligat de mans. A Àfrica, però, continua estenent-se i exercint a mans lliures el seu terrible poder.

Això no obstant, per molt que l'Església i organismes que hi estan relacionats treballin a preu fet en aquest àmbit, gran part de la societat continuarà pensant que no és així. Se l'acusa injustament d'irresponsabilitat davant de l'epidèmia a Àfrica simplement per la seva posició respecte del preservatiu per prevenir la contaminació sexual. I tot plegat, malgrat que en els darrers temps i després de campanyes multitudinàries a favor del profilàctic, s'hagi demostrat que aquesta política de prevenció ni resulta plenament efectiva ni talla de soca-rel el problema.

A més dels mètodes de contenció—amb els quals també cal comptar, tot i que sense exclusivitat—, l'Església ha apostat amb força des del començament per un canvi de comportaments, cosa molt més difícil i

compromesa, però, a la llarga, molt més efectiva. I és que segons explica el metge i prevere francès Jacques Saudeau, membre del Pontifici Consell per a la Salut, «allà on hi ha una veritable educació en els valors de la família, en la fidelitat, en la castedat dels esposos, en el significat recte

citats ni en precisions mèdiques, sinó que a través d'imatges senzilles i molt clares indica les diferents vies de prevenció, sense ometre'n cap. Ho fa, però, d'una manera molt singular. Joinet compara la sida amb una inundació: «L'aigua puja i puja... el perill augmenta, i milers de persones moren a l'aigua, n'hi ha que es desanimen i creuen que no poden fer-hi res...» Però, realment, sí que s'hi pot fer alguna cosa: «Es pot escapar d'aquest diluvi, de la mateixa manera com ho va fer Noè, que va pujar en un vaixell. No us quedeu a l'aigua! Pugeu al vaixell! En teniu tres per

triar: fidelitat, abstinència i preservatiu. Que cadascú triï segons la seva situació i les seves conviccions, però sortim de l'aigua!»

Aquesta pedagogia que ja dona tan bon resultat a determinats països d'Àfrica es materialitza en un seguit de senzills pòsters en què cada dibuix s'acompanya d'una frase directa i interpel·ladora. Al mateix temps s'ha elaborat l'anomenat «Joc de la Flota de l'Esperança», especialment pensat per a grups d'adults no alfabetitzats. El gran avantatge d'aquesta idea tan innova-

dora és que respecta la llibertat de les persones i la pluralitat de situacions concretes que viuen els africans. Cada grup (família, religió, associació, amics) proposa als seus membres tal o tal altre vaixell com el millor per a ells, però accepta l'existència d'altres vaixells, ja que al final l'objectiu és el mateix: «No us quedeu a l'aigua! Pugeu al vaixell!»

Tot això fa referència a la transmissió sexual, però a Àfrica hi ha dos focus importants més de contagi: el contacte directe amb la sang contaminada (sobretot transfusions) i el de mare a fill (durant l'embaràs, el part o la lactància). Aquestes vies de contagi exigeixen sobretot ajudes urgents en el sistema sanitari, juntament amb l'arribada imprescindible de medicaments. En aquest sentit, es mouen, entre d'altres, la Comunitat de Sant Egidi, que acaba d'emprendre, com veurem, un programa molt innovador de prevenció i d'assistència en aquest camp. (S.G.)

L'educació dels més joves és una eina fonamental en la lluita contra la sida a Àfrica.

de la donació recíproca, i allà on s'aconsegueixen superar formes invasores de promiscuïtat, allò l'home obtindrà una victòria humana, també sobre aquest terrible fenomen». «Pel que fa a la sida—afegeix el metge francès—si es desitja una veritable prevenció, també caldria fer veure a les persones que han de modificar el seu comportament sexual, principal causa de la difusió de la malaltia.»

De totes maneres, l'important en aquesta batalla és sobretot la informació. Davant d'un enemic tan poderós no ens podem permetre el luxe de menystenir cap arma. Així ho va entendre ja fa uns anys el missioner Bernard Joinet, pare blanc destinat a Tanzània com a capellà i professor de psicologia a la Universitat de Dar es Salam. Des del 1998 treballa en un programa que ell ha anomenat la Flota de l'Esperança. Consisteix sobretot a educar, especialment els joves, sobre els perills de la sida i com evitar-los. No entra en especifi-

Pioners en el treball des de la base

Per a molts, el fet que les Esglésies cristianes no proposin exclusivament el preservatiu, sempre i per a tothom, com a única estratègia per lluitar contra la propagació de la sida fa que creguin que les Esglésies cristianes no hi fan res. Afortunadament no és així: a Àfrica, més del 70% dels projectes de lluita contra la sida des de la base estan organitzats, realitzats i finançats per organismes cristians.

Per la seva presència, tant als suburbis de les grans urbs com a les zones rurals, per la seva capacitat de convocatòria, pels seus grups de joves, infants i adults, per la facilitat per recaptar fons, per la confiança que inspiren a molts ambients els líders cristians... les Esglésies són un aliat d'allò més eficaç per lluitar contra la propagació del VIH a Àfrica.

A nombrosos països les Comunitats Cristianes de Base (CCB) han estat les primeres d'ocupar-se dels malalts de sida: visites a domicili, suport moral i psicoafectiu, ajuda en les feines de la llar, solidaritat concreta i quotidiana. Les CCB són a molts països les úniques estructures de base amb capacitat per prendre iniciatives concretes... i realitzar-les. Donat que no els cal l'acord de cap instància superior per decidir una acció solidària, les CCB continuen sent el primer element (i el més important) de totes les corrents de transmissió de què disposen les Esglésies a Àfrica.

P. José M. Cantal, p.b.
director de la revista Africana

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: persones@teleline.es

La comunitat fundada per Andrea Riccardi ha començat un projecte ambiciós a Moçambic

Sant Egidi contra la sida

Als de la Comunitat de Sant Egidi els agraden els reptes difícils. Allà on neix el desencís i tot sembla perdut hi apareixen ells carregats d'esperança i disposats a donar-ho tot pels seus germans. Aquest cop ha estat a Àfrica, concretament a Moçambic, on després de treballar molt de temps per la pau, han

empres una batalla sense treva contra un enemic que només l'any 2000 es va cobrar la vida de més de 100.000 persones: la sida. És la seva resposta davant del drama dels més pobres, dels més necessitats, que ara clamen a Àfrica per una esperança.

Una bona notícia

Hi ha una bona notícia: és possible que Àfrica no mori de sida. Hi ha una mala notícia: depèn de nosaltres. N'hi ha una altra de bona: la sida també es pot començar a guarir a Àfrica. La mala notícia continua sent: depèn de nosaltres.

Mentre comprovem alleugerits com a Occident i al nord del món es pot conviure amb la sida, mig món s'enfonsa i Àfrica ho fa en primer lloc. Dels 40 milions de persones que tenen el VIH, el 70% viu poc i mor aviat a l'Àfrica subsahariana. Només l'any 2000, sis milions de persones van entrar a formar part d'un resultat tan dramàtic que les xifres semblen falses. La meitat són dones, un de cada deu és un infant, més de quatre milions dels nous contagiats al món pel VIH són africans. És un poble d'ombres. Si penséssim veritablement que tenen noms i cognoms, que somriuen, que s'enamoren i es desesperen, el pensament es faria realment insuportable.

A Kenya, des de fa temps, les escoles tanquen «a causa del VIH»: no hi queden mestres i el sistema escolar es col·lapsa. Sud-Àfrica, com és sabut, és el país més afectat del món, amb 4,2 milions de persones seropositives i 250.000 víctimes. A Botswana el virus ha doblat el nombre de les persones infectades en només cinc anys. Si ets dona i vius a Francistown, la probabilitat de ser seropositiva és d'una entre dos. A Zimbabwe, un adult de cada quatre és seropositiu. A Moçambic, n'és un de cada sis.

La pregunta és: el món es pot permetre la pèrdua d'Àfrica? Quant val el que corre el risc de desaparèixer (per la sida, però també a causa de malalties infantils, tuberculosi, malària i guerra)? Sembla poc: poc més del 2% del PIB mundial, si descomptem Sud-Àfrica. En realitat, és molt més. Si deixem que Àfrica s'enfonsi perdrem no només matèries primeres, sinó la noció mateixa de la humanitat.

A Pretòria 39 multinacionals de la indústria farmacèutica han intentat condemnar l'estat sud-africà per una llei que hauria permès produir, a baix cost, medicaments «genèrics» contra la sida, tot destacant el problema de les llicències i dels *royalties* que s'han de pagar durant vint anys als posseïdors de patents. Estava i està en joc el dret a la curació, però també

el mecanisme que fa possible les enormes inversions privades necessàries per a la recerca.

Fàrmacs genèrics o no, sembla de totes maneres inevitable l'existència d'un doble mercat mundial, un per als països rics i un altre per als pobres. Però cal prendre

Però depèn de nosaltres que sigui aviat. Cal que els països es posin prèviament d'acord i que facin una inversió professional i de capital per habilitar les infraestructures que permetin el control i la formació de personal per combatre les infeccions i llençar la teràpia retroviral. La clau de l'èxit d'aquesta lluita contra el temps, en efecte, rau en la suma de «medecines de baix cost i infraestructures». Sense una xarxa que funcioni mínimament per

controlar, subministrar les medecines i crear les condicions ambientals compatibles amb la vida, les medecines es quedaran on han estat fins ara.

En determinades parts d'Àfrica, on la preparació de les infraestructures es troba en una fase força avançada, es pot començar la cura: és el cas de Moçambic. Després de la pau construïda a Roma i signada el 1992, amb la contribució de la Comunitat de Sant

Àfrica, almenys a una escala tan àmplia. Per primera vegada serà possible a Moçambic interrompre dràsticament, en un 50% dels casos si més no, la transmissió del virus VIH de la mare al fill. Per a més d'un milió de moçambiquesos s'obre un camí d'esperança i la mort deixa de ser l'únic camí.

La Comunitat de Sant Egidi ha encoratjat aquest procés en un moment en què parlar d'una hipotètica curació de la sida a Àfrica semblava un tema prohibit. Sant Egidi no té problemes de «patents». Els protocols organitzatius i d'intervenció estan a disposició de tothom qui hi estigui interessat. La clau de l'èxit rau en la capacitat de crear sinergies entre els que poden contribuir-hi d'una manera o altra. Em sembla d'interès general per al món sencer que en un país africà es faci realitat tot el cicle d'experiències de lluita contra la sida, amb la finalitat que es pugui dur a terme el mateix a altres països. Ara tenim la possibilitat d'escriure un nou capítol de la resurrecció d'Àfrica. Depèn de nosaltres. La mala notícia pot esdevenir una bona notícia.

Naturalment que hi ha un però. David va necessitar una petita fona i una pedra per vèncer Goliat. David-Sant Egidi, i també David-Moçambic, on la despesa sanitària és ara mateix de dos dòlars per habitant, necessiten ajudes. Si les ajudes financeres de les agències i la cooperació internacional, de les grans fundacions i del qui controla el flux dels medicaments i els diners —les multinacionals farmacèutiques—, arribessin a ser suficients, Àfrica i el món constatarien que la sida pot retrocedir en aquest continent. L'ocasió tal vegada serà irrepètible. No hem de deixar que se'ns escapi.

Mario Marazziti

portaveu de la Comunitat de Sant Egidi

Dones i infants pateixen especialment el flagell de l'epidèmia.

una decisió: els països pobres són els que tenen un nivell de renda més baix (26, en què viuen aproximadament 450 milions d'habitants) o els que tenen una elevada taxa de pobresa (86, amb gairebé 3.500 milions d'habitants). Davant de l'emergència (ja que esdevé una emergència tan gran com la que va plantejar la segona guerra mundial) no n'hi ha prou amb el mercat, o bé el mercat s'ha de superar ell mateix.

Aleshores, es pot no morir de sida.

Egidi, el govern moçambiquès i l'oposició han donat prova durant gairebé una dècada de maduresa democràtica. El país també ha sabut resistir a les calamitats naturals, fins i tot a dues inundacions l'any passat, i representa un exemple rellevant en una Àfrica desesperada. Amb la contribució inicial de la cooperació italiana i una nova *joint-venture* entre govern moçambiquès i Sant Egidi, avui és possible a Moçambic iniciar l'acció contra la sida. Probablement es tracta de la primera a

Programa ambiciós

El programa emprès fa 15 mesos a Moçambic per la Comunitat de Sant Egidi, i que ara comença la seva segona fase, destaca per la seva enorme ambició. És molt complet i abasta moltíssims camps. El projecte, que compta amb la col·laboració del govern moçambiquès, vol servir de model per a molts altres països. De moment, amb l'actual campanya d'actuació a Moçambic, es pretenen atendre les següents realitats:

- Construcció i adequació de laboratoris per al diagnòstic del VIH/sida
- Realització de 20.000 tests l'any per detectar la infecció del VIH
- Teràpia de la sida
- Cura i prevenció de la malaltia de la mare i del fill durant l'embaràs, després del part i durant la lactància
- Formació de personal local (metges, infermeres, tècnics de laboratoris, personal sanitari i educadors)
- Control de les donacions de sang
- Prevenció i cura de les malalties associades a la sida
- Assistència domiciliària a les persones en fase terminal

MÉS INFORMACIÓ A: www.santegidio.org

BARCELONA - 08001 Plaça Pedró, 1, baixos — Tel. 934 418 123 - Fax 934 415 605 / sanegidi@terra.es
MANRESA - 08240 Via Sant Ignasi, 34 — Tel. i fax 938 746 520

Esther Recio, infermera i membre de la Comunitat de Sant Egidi, acaba de participar en el projecte contra la sida a Moçambic

«Creiem en la resurrecció d'Àfrica»

Ja fa més d'un mes que Esther Recio va tornar de Moçambic, però el seu cor continua allà. Allà la sida fa estralls, ha devastat tot el sud d'Àfrica i avança ràpidament com una epidèmia que comença a semblar crònica. Davant d'aquesta tragèdia de dimensions inimaginables,

el més fàcil és perdre l'esperança i fins i tot la fe. En el cas d'Esther, però, ni una cosa ni l'altra. Ella creu veritablement en la resurrecció d'Àfrica, l'ha vista amb els seus ulls, només cal que el primer món estigui disposat a posar-hi el coll per fer-ho possible.

—Com torna després de passar un mes a Moçambic?

—Torno amb la satisfacció i la joia d'haver participat en un somni. El projecte de la Comunitat de Sant Egidi és un futur, una esperança per a un poble, per a un país i per a tot un continent. Torno amb la satisfacció d'haver viscut de prop el que significa per a les persones d'allà aquesta esperança. La Comunitat de Sant Egidi, des d'un primer moment, va tenir un somni i aquest somni és veure una Àfrica ressuscitada. Per començar, hem volgut crear familiaritat amb els malalts africans, que siguin acompanyats amb delicadesa i amb una atenció i una qualitat bona digna de tota persona humana. Els volem contagiar el somni de veure mares que tenen un futur per als seus fills, de no haver-hi més orfes, de veure que Àfrica no és oblidada per Europa. Jo, especialment, torno d'allà molt esperançada, perquè és possible canviar, és possible que arribi la guarició a l'Àfrica.

—La veig força optimista.

—És l'optimisme de la fe. Per l'Evangeli, tot és possible. Ja abans d'anar-hi jo creia en aquest projecte i ara, més encara. Moçambic és un país ferit per la guerra. Després de 20 anys de treballar allà per la pau, ens hem trobat amb un problema encara més greu: la sida. Allà és la primera causa de mortalitat i colpeja d'una manera esfereïdora. Davant d'aquesta realitat neix el somni que és possible arribar a la guarició. Jo he vist que aquesta és possible, de mica en mica i molt lentament, però és possible. Per això, volem engrescar-los a viure i estem disposats a lluitar-hi.

—Amb quina realitat s'ha trobat?

—M'he trobat amb un país amb 1,5 milions de malalts de la sida, amb més de 80.000 orfes, amb ciutats devastades per la prostitució... La mateixa Maputo compta amb un sistema sanitari molt precari, on només es dediquen dos dòlars l'any per persona a la despesa sanitària. He trobat un país molt resignat, on metges i infermeres ens deien que no informaven de la malaltia perquè no tenien res a oferir. És la resignació de no poder guarir. Però davant d'aquesta realitat tan tràgica, m'he trobat amb un començament d'un projecte a la perifèria de Maputo, a Matola, on s'encén una petita espurna d'esperança.

—En què consisteix aquest projecte?

—El projecte de moment, és ben petit, i físicament només consisteix en una casa de 90 metres quadrats, al costat d'un dels hospitals provincials de Maputo. Allà estem començant a atendre la població de diversos barris. Fa temps que la comunitat fa l'assistència domiciliària a les cases, i identifica veritablement quin és l'estat real de la malaltia. A partir d'aquí hem construït aquesta bonica casa, ben acollidora, ben

pintada, amb mobles i infermeria nous, amb un aire de veritable acollida. Això ens dona l'oportunitat d'atendre els malalts que ja coneixíem al nostre centre.

Estem reeducant també el personal sanitari amb cursos d'atenció sociosanitària per a les persones que treballem l'assistència domiciliària. Per a elles, resulta engrescador, han après com tractar els malalts de la sida, que allà, a Moçambic, és com tenir un mal a dins. D'alguna manera els hem despertat una altra forma de treballar, molt més humana. Alguns ens deien que el que fem és massa bo per als malalts de la sida. No és massa, és el mínim que podem fer, perquè creiem i volem realment que els últims siguin els primers. Fins i tot hem volgut arribar a les presons, on juntament amb l'alliberament de presos, també treballem l'educació sanitària.

—També aporteu medicaments?

—El nostre desig és començar a portar retrovirals, que en casos particulars —nens i adults en situació òptima per prendre'ls— ja donem. De moment, però, es fa sobretot prevenció. Alhora, la comunitat ja treballa per una altra urgència que és la construcció de laboratoris que identifiquin les persones afectades pel VIH. Ni tan sols els mateixos malalts ho saben i els qui ho saben ho amaguen. La identificació de la

gent infectada és el primer pas per a la prevenció. Només així, des d'aquest punt de partida fiable, es pot començar a treballar seriosament. Un cop identificats, el que treballem sobretot des de la comunitat és la prevenció del contagi vertical de

Esther Recio acaba d'estar a Àfrica lluitant per una esperança.

mares a fills. No podem esperar que les empreses farmacèutiques es posin d'acord per oferir una solució o un tractament. Volem donar respostes als malalts que ja són amb nosaltres. No podem esperar, l'emergència és vital. No podem deixar

que continuï morint gent, aquests malalts no poden esperar.

—Ha experimentat molta impotència al llarg d'aquests trenta dies?

—Afortunadament no he tingut temps d'experimentar el fet de no poder fer res. Allà vaig viure un mes ben intens. Cada dia de la setmana fèiem atenció domiciliària i cursos d'educació sanitària. A més, un dia era assignat per anar a un poblat a unes dues hores i mitja de distància, que no té metge ni infermera ni hospitals, i allà podríem arribar a atendre entre 100 i 150 visites en un dia, especialment nens i dones.

He pogut comprovar que la Comunitat de Sant Egidi no perd el temps. Hem fet moltes coses en un mes, hem vist milers de persones i n'hem format moltes d'altres perquè elles mateixes puguin treballar. Jo he tornat, però el meu cor està a Àfrica. Aquí, a Barcelona, continuo ara treballant per aquest somni.

—Què és el que l'ha fet creure a vostè en aquest somni?

—Bàsicament la comunitat. Fa molt de temps que Andrea Riccardi, el fundador de Sant Egidi, té un somni per a Àfrica i ens l'ha contagiat. Creiem que existeix la resurrecció per a Àfrica i hem de treballar-hi. De moment, arribem on arribem, que no és gaire, però tot és començar... i estem molt esperançats.

—Esperança, sembla la paraula clau d'aquest projecte.

—I de la nostra vida. En un món tan difícil com el nostre sembla que no es pugui fer res, però a Sant Egidi vivim amb la joia de l'esperança. No vivim un temps gaire diferent del que va viure Jesús i per això hem de treballar.

Només així descobrim que l'esperança no és una utopia i que ha de formar part de la nostra vida. Des de Sant Egidi volem llençar un crit a la societat, engrescar-la a deixar-se d'ocupar tant d'ella mateixa i obrir un espai en el nostre cor per a qui és pobre. Aquí es troba la felicitat veritable, en trobar la felicitat de l'altre. En el fons, no podem esperar un futur sense Àfrica. Jo no me l'imagino. La Comunitat vol convertir la resignació actual en esperança, que comença per qui dona un petit donatiu, o per qui va a Àfrica, o per qui ha fet alguna cosa per vendre i recaptar així fons...

—La resurrecció d'Àfrica passa per la implicació del primer món?

—Nosaltres creiem que sí, tot i que al primer món, la nostra vida no està muntada per recordar-nos d'Àfrica. Per això, el fet de parlar-ne al nostre món i involucrar-lo és molt important. Volem que aquest projecte arribi a tot arreu. Des de Barcelona, per exemple, hem sortit al carrer, hem anat a les escoles i els hem explicat quina és la situació dramàtica d'Àfrica de manera concreta. Volem involucrar els nostres metges, els nostres farmacèutics, la nostra Església, tothom, del més petit al més gran.

Reportatge: Samuel Gutiérrez

Com ajudar en la lluita contra la sida a Moçambic?

No hi haurà solució per a Àfrica sense l'ajuda d'Occident. Sobretot de governs i multinacionals, però també de tots i cadascun dels ciutadans del carrer que s'involucrin d'una manera o altra en la resurrecció del continent negre. La iniciativa de la Comunitat de Sant Egidi és una bona oportunitat. I és que el que per a nosaltres no són molts diners, a ells els pot salvar la vida:

- **Amb 9 euros (1.497 ptes.)** assegures que una dona embarassada pugui fer-se el test per detectar la infecció.
- **Amb 30 euros (4.991 ptes.)** permetes que un malalt pugui disposar de material sanitari per a un any de cures.
- **Amb 60 euros (9.983 ptes.)** es dona aliment durant un mes al malalt i a la seva família o bé el suplement nutricional necessari per a una mare que està en període de lactància i per al seu fill.
- **Amb 240 euros (39.932 ptes.)** assegures que una dona tingui un part segur (assistència en instal·lacions sanitàries, prova del VIH i teràpia eventual per a la mare i el fill, examen hematològic, suplement nutricional per a un mes, educació sanitària i *counseling*).
- **Amb 300 euros (49.915 ptes.)** es presta assistència domiciliària durant un any a un malalt de sida (visites periòdiques dels assistents sanitaris, supervisió mèdica, material sanitari d'un sol ús i medicaments).

Compte corrent 2100-3000-10-2201666250
a nom de la Comunitat de Sant'Egidi - Amics del món
Concepte «Sida Moçambic»
La Caixa - Oficina 3000

Oficina Plaça Sant Jaume - Carrer Ciutat, 1 - 08002 Barcelona

AVÍS IMPORTANT

Pelegrinatges a TERRA SANTA

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

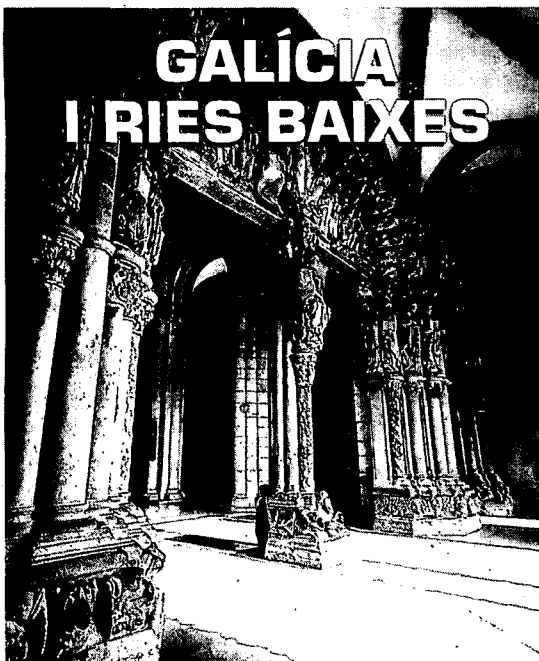
- Sempre estan en els nostres programes.
- Tant bon punt s'hi pugui anar, els reprendrem.
- Ens és molt útil tenir una llista de persones que esperin poder-hi anar.
- No dubteu a inscriure-us sense cap compromís per part vostra.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

GALÍCIA I RIES BAIXES

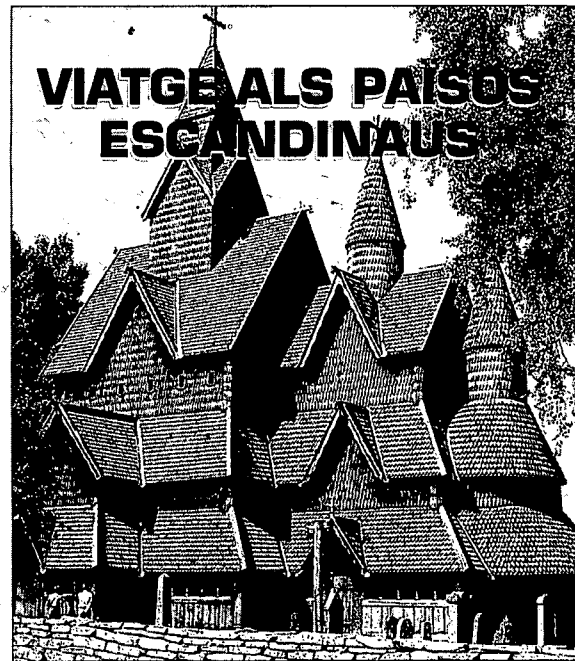
Del 3 al
10 d'abril

La terra i els seus
homes: tradicions
i costums.

De l'1 al 15
de juliol

- Noruega
- Cap Nord
- Lapònia
- Finlàndia
- Suècia

Impactes
escandinaus:
capitals / fiords /
sol de mitjanit / la
meravellosa
naturalesa àrtica
amb la cultura
làpona.

VIATGE ALS PAÏSOS ESCANDINAVS

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

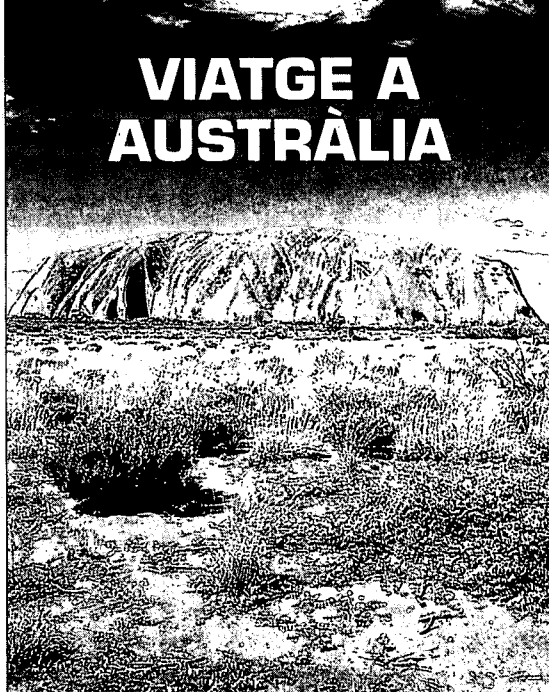
Del 19 al 26 d'agost

VIATGE A SARDENYA/ALGUER

Antigues terres indòmites enmig de la mar blava.

VIATGE A AUSTRÀLIA

Del 18 de
novembre
al 4 de
desembre

Les comunitats
humanes de
l'altre extrem del
planeta: els
nostres
antípodes i el
seu medi

església en el món

Comença la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

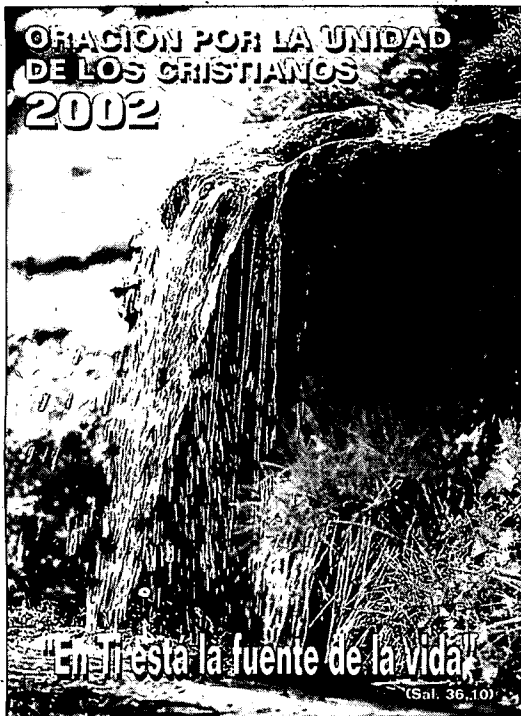
■ El lema d'enguany és «En Vós hi ha la font de la vida»

AUSBURG.— Del 18 al 25 de gener se celebra la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Els textos per a aquest octavari han estat elaborats per un grup internacional designat per la Comissió Fe i Constitució del Consell Ecumènic de les Esglésies i del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians. Aquest grup, constituït per catorze persones, es va reunir al centre ecumènic d'Ottamaring (Ausborg).

La Pregària per la Unitat dels Cristians 2002 ha estat realitzada a partir d'un projecte presentat per un grup ecumènic de representants del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa, que aplega 34 conferències episcopals catòliques, i de la Conferència d'Esglésies Europees constituïda per 125 Esglésies membres procedents del món protestant, ortodox, anglicà i vells catòlics.

El tema d'enguany és «En Vós hi ha la font de la vida» (Sal 36(35),10). El grup encarregat de redactar els textos constata que hi ha una gran esperança que aquest mil·lenni pugui portar la reconciliació entre els cristians, malgrat els obstacles. Això no obstant, reconeix que no sempre s'han aconseguit superar les barreres que «ens separen i que s'oposen a un anunci unificat de l'Evangeli al món». Les Esglésies europees van oferir un signe d'esperança amb la *Carta ecumènica*, firmada a Estrasburg el 22 d'abril del 2001. La carta reflecteix el compromís de les Esglésies cristianes en una reflexió, un testimoni i una acció conjunta.

Per a l'octavari d'enguany es posa l'accent en la necessitat de «descobrir el camí que porta vers la font de la vida». És a dir, tornar als orígens, a l'arrel, a l'essencial. «Per avançar junts els cristians han de fonamentar-se en la paraula de Déu, la revelació de la faç de Déu en Jesucrist, la força renovadora de l'Esperit de Déu i l'exercici de l'amor de Déu, Pare, Fill i Esperit Sant», assenyala la introducció al tema de l'any 2002. I afegeix que «la fe, la pregària i l'acció conjuntes poden fer brotar l'aigua fins de la roca desèrtica de l'amargor i

Cartell per a la Setmana d'enguany.

ensems rentar el pecat de les divisions internes de la cristiandat».

Enguany, el grup que ha preparat els textos recorda que «tots rebem la vida de l'única font de la creació: la vida que dona Déu U i Tri». Déu és manantial de vida i font de llum i ha revelat la pregonia del seu amor en Jesucrist: «L'amor de Jesús no coneix límits. Des de l'arbre de la creu reconcilia tots els pecadors amb Déu. En la seva resurrecció, Déu confirmà la seva ofrena de vida abundant per a tots aquells que accepten Jesús com a Senyor i són batejats en Crist i revestits de Crist.» En aquest sentit, es destaca que pel mateix baptisme «estem units en Crist per la fe i agermanats uns i altres en la comunió del cos de Crist».

Aquesta és la unitat que comparteixen tots els cristians i per la qual va pregar Jesús. «La divisió escandalosa dels cristians ens força a reconèixer allò que, en el baptisme, compartim per donar-ne visiblement testimoni atge enmig del món.»

Font de vida comuna

Els textos per a l'octavari proporcionen una reflexió sobre la font de vida comuna.

- Dia primer: «Som part de la creació, exponents de la vida de la Trinitat, creats a imatge i semblança de Déu.»
- Dia segon: «L'amor indefallent de Déu és ofert gratuïtament a tothom que accepta Jesús, salvador i redemptor de la humanitat.»
- Dia tercer: «Al llarg de la nostra ruta, ens trobem amb no pocs reptes personals i comunitaris. (...) Déu ens dona la seguretat de sostenir-nos amb l'aigua de la font de la vida.»
- Dia quart: «La mateixa aigua que brota de la font de la vida ara ha de restaurar-la on regna la mort. (...) Jesús ensenyà que ningú no pot entrar al Regne sense néixer de nou de l'aigua i de l'esperit. Els cristians hem de fer-nos consciència que gràcies al baptisme hem esdevingut una nova creació i som membres els uns dels altres en el Cos de Crist.»
- Dia cinquè: «El retrobament amb Déu, la font de la vida, genera pel baptisme una nova visió de la persona humana i de la comunitat i obre, alhora, nous camins per actuar i testimoniar en el món.»
- Dia sisè: «Som invitats a donar compliment a la seva missió de portar la salvació i la vida a tot el món.»
- Dia setè: «Els fruits de la nova vida, constantment assaonada per la paraula de Déu, resplendeixen d'ara endavant en la vida personal dels cristians i, també, en el camí ecumènic que segueixen les Esglésies.»
- Dia vuitè: «Déu, la font de la vida, és el fonament de l'esperança. (...) Pel baptisme comú, junts ens comprometem a buscar la unitat visible del cos de Crist.»

Signes d'esperança

El Secretariat de la Comissió Episcopal de Relacions Interconfessionals de la Conferència Episcopal Espanyola ha publicat un missatge amb motiu de l'octavari. Els bisbes afirmen que la divisió és una situació dolorosa si bé no cal perdre l'esperança perquè «cada dia tots som més conscients que no podem continuar així». Els prelatos donen fe de l'interès que tenen els cristians per viure en un clima de pau, d'unitat, de respecte i de convivència: «Sabem les nostres diferències, però no tenim dret a continuar amb les nostres separacions. Tots hem de demanar la unitat tot respectant la diversitat: la unitat té el seu origen en Déu i la diversitat és una característica de la nostra fraternitat.»

La Comissió Episcopal convida a reflexionar sobre l'actitud de cada creient davant de la divisió dels cristians i afirma que «l'aspiració per la unitat requereix la pregunta per la nostra fidelitat personal a Déu. (...) Si Déu vol la unitat, l'Església ha de ser comunitat on es proclama la mateixa fe, se celebra la presència sacramental de Crist i som guiats pel seu Esperit». D'aquí la importància de l'ecumenisme, la meta del qual és la unitat i l'estímul per aconseguir-la, la pregària. Així, els bisbes subratllen que la pregària no s'ha de reduir a una setmana i que la unitat que volen els cristians té el seu origen en Déu. La unitat és un «do de Déu que ha volgut per al seu poble constituït com a Església; però també és feina nostra de cada dia, per mantenir-nos en fidelitat a Déu i en comunió amb tots els nostres germans». Els prelatos també adrecen una crida per secundar la iniciativa del Papa de dedicar el 24 de gener a una jornada de pregària interreligiosa a Assís per la pau.

VATICÀ

Agraïment de la Santa Seu al primat anglicà

ROMA.— La Santa Seu ha expressat el seu agraïment a l'arquebisbe de Canterbury, George Carey, primat de l'Església d'Anglaterra i president de la Comunitat Anglicana, pel seu servei a l'ecumenisme. El doctor Carey, que ha fet pública la seva retirada, té 66 anys i va ser nomenat bisbe de Canterbury el 1991. En un comunicat del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, es recorda el seu compromís per promoure i aprofundir

les relacions entre anglicans i cristians. «L'arquebisbe Carey va visitar el Sant Pare en diverses ocasions durant els seus anys d'arquebisbe de Canterbury, de fet, més que cap dels seus predecessors. (...) La seva imatge, agenollant-se amb un líder ortodox juntament amb el Papa en obrir plegats la Porta Santa de Sant Pau Extramurs per començar l'any del Jubileu està profundament gravada a la nostra memòria», assenyala el comunicat.

Per la seva part, el cardenal Cormac Murphy-O'Connor, primat de l'Església catòlica d'Anglaterra i Gal·les, ha reconegut «la integritat, el zel i el coratge» del primat de l'Església anglicana. «El doctor Carey —ha dit el cardenal— ha hagut de viure temps difícils com a arquebisbe de Canterbury. (...) Som bons amics i he apreciat la nostra col·laboració en l'empresa ecumènica.»

La Comissió de Nomenaments de la

corona britànica redactarà una llista de candidats a pròxim arquebisbe de Canterbury, que serà deliberada amb el primer ministre Tony Blair. Al final de les deliberacions, la comissió presentarà dos noms, dels quals Blair en triarà un. Els candidats més probables a reemplaçar Carey són el bisbe de Londres, Ricard Chartres; l'arquebisbe de Gal·les, Rowan Williams, i el bisbe de Rochester, Michael Nazir-Ali, segons el diari *The Times*. (C.C.)

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Què diuen els musulmans de Crist?

El setembre de l'any passat la Comunitat de Sant Egidí va organitzar a Barcelona una trobada sobre «Les fronteres del diàleg, religions i civilitzacions en el nou segle». Diàleg desitjat per tothom, però impossible sense un coneixement mutu. Per això, em sembla útil i necessari presentar tot el que l'Alcorà diu de Jesús i dels cristians i el que exposen els catecismes i manuals escolars als països àrabs, sobretot als de l'àrea mediterrània. Em limito al món de l'islam, ja que és una realitat indiscutida la presència, cada cop més nombrosa, a Espanya (i Europa) d'immigrants musulmans. Aquests arriben amb l'equipatge cultural i sentimental adquirit a través de l'ensenyament de l'Alcorà i l'educació rebuda a la família i a les escoles. És allí, sobretot, on els joves aprenen el que han de pensar dels cristians.

Damunt de la meva taula hi ha l'Alcorà (Edició Planeta 2000) i el llibre d'un islamista de gran valor, Maurice Borrmans (*Gesu Cristo e i Mussulmani del secolo xx*) Milano. S. Paolo 2000. És la traducció del text francès del 1996. L'autor ha viscut llargs anys a Algèria, Tunis i països del golf Pèrsic. Actualment ensenya al Pontifici Institut d'Estudis Àrabs i Islamistes.

La manera de pensar i de viure dels musulmans està orientada per l'Alcorà. No poques vegades es parla de Crist sense indicar en quina circumstància del llarg ministeri de Mahoma (23 anys), aquestes «revelacions» li han estat dictades. Dos moments, profundament diferents, reflecteixen les seves relacions amb els cristians: el període de la Meca (610-622) i el de Medina (622-632). El primer, caracteritzat per la lluita contra el politeisme dels seus paisans i una afirmació forta del monoteisme. En aquest període la seva actitud envers els cristians és benigna. Sobre Jesús i Maria hi ha 57 versos, principalment en la sura 19. Aquestes notícies són extretes dels evangelis apòcrifs amb referències vagues a Lluc (Joan Baptista i Maria). Jesús neix sota una palmera (sura 19-23). És un profeta, «servidor d'Al·là». La seva missió és indicar el camí recte a la humanitat. No és Fill de Déu, sinó de Maria. Per això l'Alcorà quan parla de Jesús hi afegeix sempre «fill de Maria» (Isa, Ibn, Maryám), i així en rebutja clarament la filiació divina.

En el segon període, amb la migració a Medina (Hègira, 16-07-622) canvia radicalment la seva relació amb els jueus i cristians. A Medina hi ha una forta presència jueva no favorable a la seva predi-

cació. Aleshores Mahoma pren una postura clara amb afirmacions atrevides i radicals: si la missió de Moisès, per als jueus, i la de Jesús, per als cristians, és divina, també n'és la de Mahoma. Més encara, és la missió definitiva per a la humanitat, ja que Mahoma és «el segell dels profetes anteriors» (sura 33,40). Tant Moisès com Crist anuncien la vinguda d'un Ahmad (molt lloat) que és Mahoma.

Per als musulmans, l'Alcorà és el llibre dictat paraula per paraula per Al·là a Mahoma.

Si els jueus i cristians no volen reconèixer en Mahoma la qualitat de «profeta» i en l'Alcorà la qualitat de «paraula de Déu» davallada damunt seu, és perquè han falsificat, els jueus, la Torà i, els cristians, l'Evangeli; ni els jueus ni els cristians no poden refer Abraham perquè no és ni jueu ni cristià, sinó Hanif musulmà (sura 3,67). Abraham estava plenament sotmès a Al·là, no era idòlatra, era un veritable musulmà. Per això Mahoma neix d'Abraham, el «primer musulmà», i de la comunitat islàmica, «la nació d'Abraham».

A Medina la polèmica contra els cristians s'intensifica encara més. Jesús és una criatura, Al·là és el Senyor de Jesús. És escandalós i blasfem (com diuen els evangelis) que Jesús hagi mort en creu. Al·là no es pot permetre que un profeta seu mori ignominiosament. En lloc de Crist, va morir un altre semblant a ell (sura 4,157). Per això els evangelis han estat alterats i falsificats. Mahoma reprotxa als cristians afirmar que Crist és Fill de Déu, creure en la Trinitat, no acceptar Mahoma com a profeta anunciat pel mateix Crist. Afirmar que Jesús és el precursor de Mahoma, el missatger d'Al·là, però inferior a Mahoma, que és el «darrer profeta enviat per Déu». Mahoma ha estat enviat per

Al·là per donar la religió de la veritat i fer-la triomfar sobre tota altra religió (sura 48,28). «Qui vol una religió diferent de l'islam, sàpiga que aquesta religió no és acceptada per Déu i que en l'altra vida es trobarà entre els perdedors (decebut)» (sura 3,85).

Els jueus i els cristians són impius perquè creuen en la Trinitat i han donat un Fill a Déu (sura 19,88). No cal fer-hi aliança (sura 5,51). «Que Al·là els aniquili, perquè estan descarriats» (sura 9,29-30). Els que lluiten per la causa de Déu i fan «la guerra santa» (Jihad) tindran en premi el Paradís.

EL QUE DIUEN ELS CATECISMES I MANUALS D'AVUI

S'hi destaca al màxim la persona de Mahoma i l'ensenyament que va donar a l'Alcorà. El lloc reservat a Jesús és molt modest; enfront d'Abraham i de Moisès sembla gairebé oblidat. La poca cosa que catecismes i manuals diuen de Jesús s'ha extret textualment de l'Alcorà, sense pràcticament cap referència als evangelis i a allò que l'Església ensenya de Jesús (sura 19). En els manuals dels països musulmans de l'àrea mediterrània (Jordània, Marroc, Algèria, Tunis, Líbia, Sí-

ria), els cristians es troben sota acusació, perquè afirmen que Jesús és Fill de Déu, no creuen realment en Déu, són impius i ateus perquè no practiquen la veritable religió de la Veritat, per haver falsificat els evangelis, tot eliminant-ne els passos on s'anuncia la vinguda de Mahoma. L'islam no pot tolerar desviacions en la creença i en la pràctica. Per això queda justificada la lluita contra ells perquè són un greu perill per a la crida de Déu sobre la terra.

Només l'Alcorà és lliure de falsificacions. Allò que s'adiu amb l'Alcorà i l'islam (la religió de la veritat, que completa i rectifica les altres religions) és declarat veritat. Tota la resta és fals. L'Evangeli revelat per Jesús ha desaparegut. Pau ha alterat el missatge cristià i l'ha allunyat del monoteisme predicat per Crist. Els cristians pretenen, sota l'influx del paganisme, que Crist sigui Fill de Déu, crucificat per rescatar els homes del pecat.

DIÀLEG ENTRE CRISTIANS I MUSULMANS

Per als que arriben de països islàmics la convivència social i el diàleg religiós

no són fàcils. Saben poca cosa (gairebé res) del cristianisme o en tenen una noció distorsionada; la que ofereix l'Alcorà. L'Alcorà no és obra de Mahoma sinó el llibre dictat, paraula per paraula, per Al·là a Mahoma a través de l'àngel Gabriel. Comprèn 114 capítols (sura) dividits en versets. Les sures no estan disposades en ordre cronològic ni lògic sinó en la mesura de la seva longitud. Així, la segona consta de 286 versets, mentre que la 114 (la darrera), de només 6. És paraula d'Al·là, per tant infal·lible i inalterable. L'Alcorà s'ha d'agafar al peu de la lletra. No pot ser posat en discussió ni sotmès a anàlisis historicocrítics. És la darrera i definitiva paraula que Déu que abroga la Torà jueva i l'Evangeli cristià. El diàleg entre cristians i musulmans esdevé difícil perquè hi manca l'objecte del diàleg. Els cristians només hauríem de reconèixer els nostres errors i convertir-nos a l'islam.

El 4 de novembre del 2000, en una entrevista al diari *Asharq al-Awsat*, el nou secretari de la Lliga del Món Islàmic, el Dr. Abdallat bin Abdel Moshen al Turki, aclaria: «Si per diàleg s'entén donar a conèixer la veritat sobre l'islam, propagar-lo, dir que és misericòrdia per al món i que els homes el necessiten, aleshores participar-hi és un deure principal. Si, al contrari, es tracta de posar l'islam juntament amb altres religions, això no és lícit. Cal posar bases, punts d'arrencada i regles ben clares; nosaltres l'hem de proclamar obertament, sense vergonya, perquè en aquesta terra no hi ha altra religió que l'islam. És la religió d'Al·là, la que «sege-lla totes les altres religions».

POSTURA CRISTIANA

Acollida, respecte, comprensió; des-terrorar els sentiments xenòfobs. Potenciar l'entesa com a oportunitat d'enriquiment mutu mitjançant l'intercanvi dels millors valors de cada cultura. Desitjar que l'islam sàpiga prendre el camí de la modernitat tot conservant intacta la substància religiosa, però sabent llegir l'Alcorà i la tradició islàmica amb una separació clara entre la religió i la llei civil. Si no és així, la seva presència a Espanya (i Europa) serà conflictiva i motiu de marginació. No tindrem una societat multiètnica i multireligiosa sinó un terreny de conflictes i xocs religiosos i socials, i es pertorbarà la pau i la convivència. Les diferents races i cultures d'arreu del món s'han de complementar en benefici de la gran família humana. És un diàleg que topa amb una realitat internacional (des del Sudan a les Filipines, passant per Indonèsia i altres indrets) que ens parla d'opressions, persecucions, estralls autèntics per obra d'«aquell islam» extremista i violent. És un diàleg que cal continuar, sabent que es desenvolupa en condicions psicològiques i ètiques de grans dificultats per als que creuen en els drets humans.

P: Luis Origlia Roasio (Barnabita)
Sant Adrià de Besòs

Vaticà

El Papa celebra l'Epifania consagrant deu bisbes

ROMA.— L'estel que va guiar els Mags d'Orient vers Betlem desvetlla fins i tot en la societat secularitzada la nostàlgia de Déu, va constatar el 6 de gener passat Joan Pau II en presidir l'eucaristia de l'Epifania. El mateix dia va felicitar les Esglésies ortodoxes i orientals que la nit del 6 al 7 de gener celebren el Nadal.

L'Epifania «encara avui evoca sentiments pregonos malgrat que, així com molts altres signes del sagrat, de vegades corre el risc de ser banalitzada per l'ús consumista que se'n fa», va assegurar el Papa en la celebració que va tenir lloc a la basílica de Sant Pere del Vaticà. El Pontífex va celebrar, com ja és costum, la festa de Reis amb l'ordenació de deu nous bisbes: cinc italians, tres congoleesos, un filipí i un portuguès.

El Papa, en l'homilia, va explicar que «l'estel que contemplem al pessebre parla a la ment i al cor fins i tot a l'home del tercer mil·lenni. Parla a l'home secularitzat i li desvetlla la nostàlgia de la seva condició de ca-

minant a la recerca de la veritat, i del desig absolut». Segons el Bisbe de Roma, tothom necessita un «estel» que el guiï en el seu caminar. Per a Joan Pau II, Jesús és aquest estel i així es presenta «a tot poble, sense distinció de raça i cultura. (...) Així va néixer l'Església, formada per homes i dones que, aplegats en Crist, són guiats per l'Esperit Sant en la seva peregrinació vers el Regne del Pare, i han rebut un missatge de salvació per proposar a tothom». Aquest és el fonament de la vocació missionera de tot cristià i, en particular, dels bisbes que va consagrar en aquest diumenge, va assenyalar el Papa.

El 6 de gener Joan Pau II també va voler felicitar el Nadal a les Esglésies ortodoxes i orientals. Especialment va adreçar la seva felicitació a l'Església ortodoxa amb el nombre més gran de fidels, la russa. L'Església ortodoxa, així com altres Esglésies orientals, celebra el dia de Nadal en aquestes dates seguint un antic calendari litúrgic. Va ser significatiu que, en saludar l'ortodòxia, el Pontífex fes un esment particular a l'Església russa. Davant del renaixement de les comunitats catòliques després del comunisme a l'Europa de l'Est i la Federació Russa, el patriarca Alexis II ha estat molt crític amb Roma. Això ha impedit fins ara la visita del Papa a la capital russa. Un pas en el desglaç entre Roma i Moscou va semblar que es donava l'1 de gener, quan el cor jubileum, format per 35 joves russes, amb l'aprovació del patriarca moscovita, va oferir al Pontífex a la seva capella privada un concert de cants litúrgics ortodoxos. (Zenit)

XINA

Milers de fidels en els funerals de Mons. Pei

HEBEI.— Els funerals de Mons. Matías Pei Shandge, bisbe de Pequín reconegut pel Vaticà, però no pel govern, es van celebrar a la vila de Zhangjiapu, província de Hebei. La cerimònia va durar tres hores. La policia havia prohibit als no residents a la vila de participar en les exèquies, de manera que va controlar tots els camins d'entrada al poble. Un portaveu de la policia va declarar que al funeral hi va haver entre 200 i 300 persones, però testimonis directes afirmen que van assistir a la cerimònia més de 3.000 persones a l'església i més de 2.000 fora. Molta gent va quedar bloquejada fora del poble. Entre els celebrants, hi havia dos preveres de l'Església no oficial i quatre de l'oficial. Un prevere de l'Església oficial, en l'homilia, va elogiar el testimoni de Mons. Pei a favor de la reconciliació entre l'Església clandestina i l'oficial. La cerimònia va transcórrer amb molta tranquil·litat, controlada per la policia. (Fides)

ISRAEL

Marxa cristiana per la pau

BETLEM.— Centenars de cristians van marxar el 2 de gener pels carrers de Betlem com a protesta pel bloqueig imposat pel govern israelià a la Ciutat Santa. En la marxa hi va ser present el patriarca llati de Jerusalem, Mons. Michel Sabbah, així com altres líders cristians i musulmans. Durant la manifestació pacífica, Mons. Sabbah va demanar al govern israelià aturar la persecució al poble palestí, «ja que la persecució i l'opressió aprofundeixen l'odi i dificulten la realització de la pau». (N.E.)

La nostra iniciativa de resar el Rosari conjuntament amb els Cristians Ortodoxos té tota l'aprovació del papa Joan Pau II. L'11 de desembre del 1992, el P. Werenfried fou invitat al Vaticà, on va dinar amb el Sant Pare. Després de l'àpat, el P. Werenfried oferí al Papa un Llibret del Rosari. El Papa, tanmateix, el va rebutjar amb aquests mots: «Gràcies, ja el conec. Cada dia en llegeixo una pàgina.»

El Sant Pare acull de bon grat la contribució que Ajuda a l'Església Necessitada ara està oferint a l'Església ortodoxa per a la reevangelització de Rússia.

El 13 d'octubre del 1992, el P. Werenfried resà el Rosari a la plaça Roja de Moscou. Li feien costat dues religioses de la Nunciatura i un petit grup d'amics. Va ser un començament petit que portà grans conseqüències.

Dues setmanes després del nostre primer anunci radiofònic vam començar a enviar l'edició en rus del Llibret del Rosari als 50.000 creients de Rússia que ens ho havien demanat.

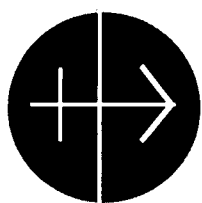
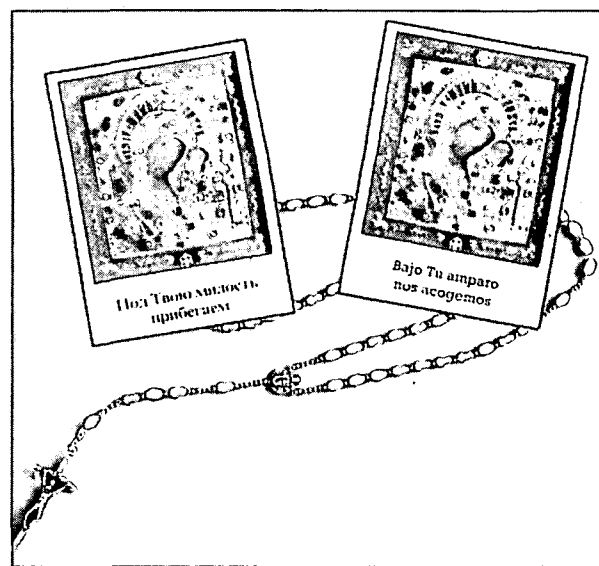
A l'Occident també hi tenen un gran interès. En alguns països se'ns han esgotat les existències de Llibrets i se n'han hagut de fer noves edicions. Si continuen així les coses, aviat n'hauréu enviat milions de còpies a l'Est i l'Oest, amb la confiança que milions de persones estan pregant amb nosaltres per la conversió d'Occident, la victòria de Crist a Rússia i la reconciliació entre l'Església ortodoxa i la catòlica. Pregui amb nosaltres i, amb goig al cor, ajudi'ns a cobrir costos.

LA CAMPANYA DEL ROSARI VA CREIXENT

El Rosari beneït pel papa Joan Pau II i el Llibret de meditacions són a disposició de tots aquells que es vulguin unir a la CAMPANYA DEL ROSARI

COM S'AJUDA A LA CAMPANYA

Invitem tots els qui vulguin participar en aquesta campanya a enviar un DONATIU DE 6 €. A canvi, rebran un Rosari beneït pel Papa i el Llibret «Sota la Teva empara ens acollim» i nosaltres n'enviarem un altre GRATUÏTAMENT en nom seu als creients de Rússia que ens ho estan sol·licitant.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

☐ Vull rebre..... Rosaris i llibrets, i unir-me a la CAMPANYA.

☐ Hi col·laboro amb €

Per: Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐

Nom i Cognoms

Carrer núm

C. Postal i Població

Província.....

Tres missioners espanyols arriben a Cuba

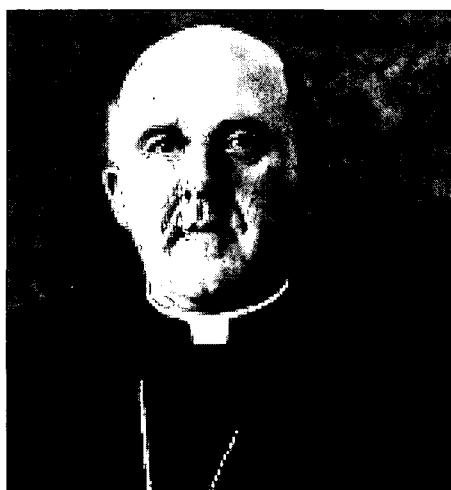
MADRID.— El primer equip de sacerdots de l'Equip Espanyol de Missions Estrangeres (IEME) ha arribat a Cuba, a la diòcesi de Ciego de Ávila, al centre del país, disposat a col·laborar amb la seva tasca amb l'Església cubana. L'equip està format per tres missioners amb una gran experiència a Llatinoamèrica: Antonio López Sánchez, de la diòcesi d'Albacete. Als seus 65 anys té un llarg recorregut per Colòmbia, Perú i Nicaragua; Àngel Belloso, de la diòcesi de Barcelona, ha passat 30 anys a São Paulo (Brasil). Té 56 anys; el tercer de l'equip és Juan Pozuelo, de la diòcesi de Ciudad Real. Té 44 anys i ha treballat a la República Dominicana. La idea va néixer fa cinc anys i es va confirmar amb la visita del Papa a Cuba, però va ser el juny de l'any passat quan es va concretar. Després d'algunes demandes de bisbes cubans i després d'una petició de la Conferència Episcopal Cubana, al juny l'IEME va visitar Cuba i d'acord amb els prelatos cubans i amb el suport de la Conferència Episcopal Espanyola es va elegir la diòcesi de Ciego de Ávila. Aquesta diòcesi tan sols té quatre sacerdots diocesans, cap sacerdot religiós i tres comunitats religioses femenines per a 445.000 habitants. En les últimes dècades, havia estat molt difícil per als missioners rebre el permís de les autoritats per treballar pastoralment a l'illa. (C.C.)

Mons. Carlos Osoro, nou arquebisbe d'Oviedo

■ Succeeix Mons. Gabino Díaz Merchán

OVIEDO.— El 7 de gener el Papa va nomenar Carlos Osoro Sierra, bisbe d'Ourense, com a nou arquebisbe electe d'Oviedo al mateix temps que acceptava la renúncia de Gabino Díaz Merchán, que ha estat al capdavant de l'Església d'Oviedo des del 21 de setembre del 1969. La presa de possessió de Mons. Carlos Osoro tindrà lloc el 23 de febrer a la catedral.

Mons. Gabino Díaz havia presentat la seva renúncia al govern pastoral de l'arxidiòcesi d'Oviedo per raons d'edat, d'acord amb el cànon 491, paràgraf 1. L'arquebisbe electe d'Oviedo, Mons. Carlos Osoro, va néixer a Castañeda (Santander), el 16 de maig del 1945. Va ser ordenat sacerdot el 29 de juliol del 1973. Ha estudiat Magisteri i és llicenciat en Teologia i Filosofia per la Universitat Pontifícia de Salamanca, en Ciències Exactes per la Universitat Complutense de Madrid i en Pedagogia per la

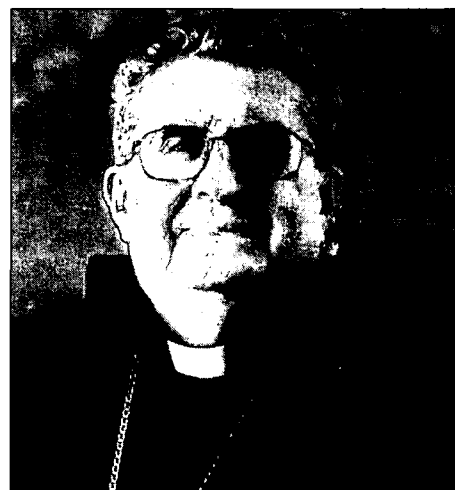

Mons. Carlos Osoro.

Universitat Civil de Salamanca.

Tan bon punt es va fer pública la notícia de la successió, Mons. Carlos Osoro va enviar una salutació als nous diocesans: «Me'n vaig a la terra d'Astúries, la més estimada per a mi en aquests moments, ja que me la lliura el Senyor, amb la mateixa passió d'anunciar l'Evangeli que he viscut en aquesta diòcesi d'Ourense.» Per ser un bon pastor, el nou arquebisbe d'Oviedo demana als seus diocesans pregària i assenyala que «és a Jesucrist en l'Església fundada per Ell, l'única cosa que us he d'anunciar, l'únic que vull dir-vos i repetir-vos de paraula i d'obra, en públic i en privat, a tots vosaltres i amb tots vosaltres, mentre el Senyor em doni ànim i veu». Mons. Osoro considera apassionant la tasca de la nova evangelització. En aquest sentit, demana ajuda a l'arxidiòcesi per anunciar l'evangeli als infants i als joves, i encomana a la Santina, la Mare de Déu de Covadonga, el seu ministeri episcopal: «Feu el que Ell us digui» és tenir la seguretat de viure amb fonament sòlid i donar sempre l'esperança que ve de Jesucrist.»

A Santander va treballar durant tres anys a la pastoral parroquial. Entre el 1976 i el 1996 va ser secretari general del bisbat, delegat episcopal de Vocacions i Apostolat Seglar, vicari de Pastoral i rector del Seminari. Entre el 1977 i el 1992 va ser vicari general. El 1991 va ser nomenat canonge de la catedral de Santander, el capítol de la

Mons. Gabino Díaz.

qual va presidir entre el 1993 i el 1996. El 27 de desembre del 1996 va ser nomenat bisbe d'Ourense. Va rebre l'ordenació episcopal el 22 de febrer del 1997. Des del març del 1999 és president de la Comissió Episcopal del Clergat de la Conferència Episcopal Espanyola.

Mons. Gabino Díaz ha mostrat la seva alegria pel nomenament de Mons. Osoro com a successor seu, i va assenyalar que «el nou arquebisbe sempre es manifesta molt proper a les persones, i aviat es guanya el seu afecte i amistat. És notable la seva dedicació preferent als sacerdots, a les persones de consagració especial, a l'apostolat seglar i al Seminari». Mons. Gabino subratlla la seva sensibilitat pel que fa als reptes que presenta la nova evangelització i espera que «els asturians acullin el nou arquebisbe amb la seva noblesa i generositat de tracte proverbial».

Mons. Gabino Díaz Merchán va néixer el 26 de febrer del 1926 a la població toledana de Mora. Va ser ordenat sacerdot el 1952 i fins a la seva ordenació episcopal va romandre al presbiteri diocesà de Toledo. Entre el 1965 i el 1969 va ser bisbe de Guadix i des del 21 de setembre del 1969, arquebisbe d'Oviedo. Va ser president de la Conferència Episcopal entre el 1981 i el 1987. Actualment és membre del Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola.

Rosa María Jané Chueca

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 169,49 €** ☐
Àsia i Oceania: 235,01 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

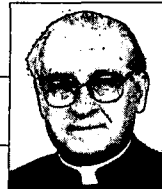
Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Pessetes per a l'Afganistan

VALÈNCIA.— Aprofitant el canvi de moneda, parròquies, institucions, col·legis i moviments catòlics de l'arxidiòcesi de València han posat en marxa una campanya per recaptar fons a favor de les víctimes de la guerra a l'Afganistan. Segons el P. Miguel Ángel Vives, membre de l'equip coordinador, la iniciativa pretén «donar un final feliç a la pesseta abans de la seva desaparició i crear un imaginari i simbòlic corredor humanitari entre València i la capital afganesa, Kabul, i unir la

distància que les separa, 6.149 quilòmetres, amb pessetes». Per completar aquesta distància caldrien més de 436 milions de pessetes, ja que 71 pessetes, posades una rere l'altra, fan un metre de llargada. La campanya es prolongarà fins al mes de juny. L'arquebisbe i el comitè organitzador han obert el compte «Cristià-pesseta solidària» a Bancaja, amb el número 2077 000 460310 1805513 per a qui vulgui fer arribar el seu donatiu a la campanya. (ACI)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Al 2002, cal caminar amb el nostre temps o anar més enllà?

La fe és un principi d'intel·ligència que engendra una obediència que és principi de llibertat. No s'arriba a la fe com un home que, cansat de desplegar la seva iniciativa, abdica; o com un navegant feliç d'arribar a un port tranquil després d'una travessa accidentada. Al contrari, des de l'autoritat de la fe es repel el «Duc in altum!»: Mar endins! Un es confia a la fe com una nau que abandona el port per fer un gran viatge i viure grans aventures.

És des d'aquest tarannà d'esperit atrevit que el Sant Pare ens ha donat aquesta veu, al principi d'un nou mil·lenni, de «Duc in altum!»

La fe no ens aporta una teoria més bella que la de les filosofies, sinó que ens eleva més enllà de les teories. Ens fa trencar el cercle en què, sense adonar-nos-en, ens tanquem, i ens obre a la transcendència, que no és sols un més enllà intel·lectual de la capacitat de la intel·ligència, sinó que és un més enllà ontològic: ens obre a un ésser,

a un jo, més real, perquè trenca les barreres que aixeca el fet de no voler anar més enllà del que és experimentable, d'allò que hom viu. Ens permet evadir-nos dels límits del nostre propi esperit. La fe, per damunt de tots els punts de vista sublims sobre Déu, ens fa assolir Déu. Ens estableix en l'Ésser.

Això em recorda la pregunta d'Unamuno, no sobre Déu sinó sobre la veritat: «I la veritat, es posseeix o es viu?» La fe, ens fa posseir Déu o ens porta a viure'l? I això, que és l'única cosa que interessa, només la fe ho fa. La fe ha de participar en el privilegi amor/caritat: la fe no intenta agafar ni acaparar el seu objecte, sinó fondre's en ell. Per això, Joan de la Creu, que tant sabé d'aquestes coses profundes, parla molt més de la unió amb Déu —fondre's en ell— que de la pròpia perfecció.

Són molts els qui prescindeixen de tot això i creuen que l'important és «caminar amb el nostre temps»; però

tenint en compte els seus gustos, les seves idees, les seves passions, els seus prejudicis, les seves desviacions i les seves manies, es quedaran ben aviat passats de moda i superats. Estan, com s'acostuma a dir, a l'última moda; però resulta que aquesta última moda se sol convertir ben aviat en la penúltima.

I no dic això des de la ironia, sinó des de la pena, perquè quedar-se sempre en les realitats o veritats penúltimes i no arribar mai a entreveure'n les últimes és un fracàs existencial. Heràclit, que visqué a Efes entre els segles VI i V abans de Crist, ens avisà que «si no esperem el que és inesperable, no el reconeixem». Podem dir, 2.500 anys després, que, si no acceptem que Déu se'n pot revelar —i responem a aquesta comunicació amb la nostra fe—, no el reconeixem en els innombrables esdeveniments de la nostra vida en què Ell se'n manifesta.

Perquè, per la caritat, tenim Déu entre nosaltres —«el Regne de Déu és dins vostre», diu Jesús—, la vida eterna no és una vida exclusivament futura. Per la caritat entrem, ja des d'aquí, en l'eternitat.

¿Podem passar, cada dia, prop dels germans i germanes que viuen la seva única i irrepetible vida aliens a aquesta bella veritat de l'autèntica vida humana, sense que la nostra vida deixi traslluir, per a ells, quelcom d'aquesta?

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Ben presents a Assís

Assís, la terra on va néixer sant Francesc, acollirà una jornada de pregària interreligiosa. Serà el proper dijous 24 d'aquest mes. Joan Pau II ha invitat els representants de les religions del món a anar a Assís per pregar per la desaparició dels conflictes bèl·lics i per la promoció de l'autèntica pau en el món.

Aquest darrer 11 de setembre ha fet prendre consciència al món amb una nova intensitat de la vulnerabilitat personal, i ha fet que comenci a mirar el futur amb més por. Els conflictes innombrables que esquinquen la humanitat han cavat fosses d'odi, de terrorisme i de violència entre els pobles. Això també es produeix a vegades entre grups en el si d'un mateix país. I les prometes de pau, que són formulades arreu del món, apareixen sovint ineficaces.

Aquest encontre de pregària a Assís pretén manifestar clarament que el genuí sentiment religiós és una font inesgotable de respecte mutu i d'harmonia entre els pobles. Les religions no són ni poden ser causa de guerres entre els homes. Si s'invoca la religió per a aquests conflictes bèl·lics s'està adulterant l'essència autèntica

d'una religió seriosa i es manipula indegudament.

La pregària per la pau no és pas un element que vingui després del compromís per la pau. Aquesta pregària és en el cor mateix de l'esforç per l'edificació d'una pau en l'ordre, en la justícia i en la llibertat. Amb la força vivificant de la gràcia, Déu pot obrir camins a la pau enmig de conflictes, d'odis i de violència.

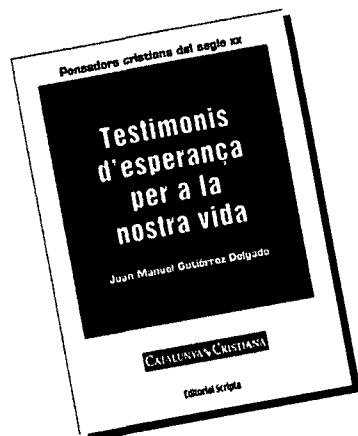
Joan Pau II ens diu que no hi ha possibilitat de pau sense la pregària, que ens fa prendre consciència que «la pau va molt més enllà dels esforços humans, sobretot en l'actual situació del món, i que, per tant, la seva font i la seva realització han de ser cercades en Déu, que està per sobre de tots nosaltres».

En aquests temps de profunda preocupació per assolir arreu un futur en pau i justícia, la família humana necessita que se li recordin les raons segures de la nostra esperança en Déu. I això és el que Joan Pau II desitja que s'assoleixi a Assís, demanant «Déu omnipotent que faci de nosaltres instruments de pau», segons expressió atribuïda a sant Francesc.

En l'esforç renovat que s'està fent en el món per reaccionar davant el terrorisme, les divisions i les guerres, els caps de les religions hi tenen una responsabilitat específica. Les confessions cristianes i les grans religions de la humanitat han de col·laborar mútuament per eliminar les causes socials i culturals del terrorisme, ensenyant la grandesa i la dignitat de la persona i difonent una major consciència de la unitat del gènere humà. Aquí hi ha, certament, un camp molt necessari i urgent de diàleg i de col·laboració ecumènica i interreligiosa per tal d'oferir un servei a la pau en el món.

Les parròquies i comunitats religioses de la nostra arxidiòcesi s'uniran a les de tot el món en una vetlla de pregària el dimecres 23 d'aquest mes, per preparar millor aquell encontre d'Assís del dia següent. Un cop més prenem consciència que som Església estesa d'orient a occident —en expressió del nostre bisbe màrtir sant Fructuós— i que som humanitat que se sent solidària de les angoixes i sofriments dels nostres germans arreu del món.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

JA TENIM EL LLIBRE

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐

Entitat

☐ ☐ ☐ ☐

Oficina

☐ ☐

DC

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

opinió

Punt de vista

Jaume Montaña Carrera
Sacerdot

No hi ha justícia sense perdó

Joan Pau II, el Papa de les genialitats, ens ha sorprès amb una altra de les seves, que són fruit del seu particular mode de veure el món i d'analitzar les exigències de la presència de l'Església en el temps actual. Església servidora de la pau, promotora de la justícia capdavantera en la defensa dels drets humans, com el camí més proper als homes i que fa entenedor l'Evangeli.

La genialitat del Papa, resultat de la seva intuïció i de l'acció de l'Esperit Sant, en aquesta ocasió, ha estat la convocatòria adreçada a tota l'Església invitant a la pregària per la pau. Pel 14 de desembre, divendres, va demanar que fos un dia de dejuni i pregària per la pau, i que el fruit de l'estalvi fos donat a favor de les víctimes de la guerra. Dia 14 que es convertia en l'inici d'un pelegrinatge per la pau que ens ha de portar fins al 24 de gener a Assís a la trobada interreligiosa de pregària per la pau.

Accions a favor de la pau que havien tingut el seu pròleg a Barcelona durant el XV Encontre Internacional de Pregària per la Pau, promoguda per la Comunitat de Sant Egidi, que va acabar amb un manifest per la Pau. Manifest que entre altres coses diu: «Déu estima la pau i no vol la guerra, i qui invoca el nom de Déu descobreix que el seu nom vol dir pau. La pau és el nom de Déu i qui usa el nom de Déu per odiar l'home o per usar la violència abandona la religió pura.» I proposa el diàleg com el camí per superar els recels i conflictes, perquè: el diàleg no sols no debilita la identitat de ningú sinó que permet descobrir el millor d'un mateix i de l'altre. No es perd res amb el diàleg.

Cansats i afeixugats pel pes de la guerra, el terrorisme i la violència acudim a Déu en la pregària demanant la pau com el més preuat dels dons que Déu ens fa perquè la vida que, també, és do seu pugui ser viscuda per tothom amb dignitat, il·lusió i esperança perquè entre els homes ha de prevaler la justícia i el perdó.

De fa molts anys el primer dia de gener l'Església el dedica a la celebració de la Jornada Mundial de la Pau. Cada any el Sant Pare, en l'avinentsa, adreça un missatge a tots els creients i gent de bona voluntat invitant-los a considerar

els fruits i exigències de la pau, i a la pregària. Aquest any, amb el rerefons de l'apocalíptic 11 de setembre, l'Església vol donar un testimoni d'esperança i ens crida a tots els catòlics a ser testimonis de pau, d'una pau que demana justícia, justícia, però, que no ho és, si no compta amb el perdó, perdó que és fruit de l'amor i reflex de la bondat amb què Déu Pare ens estima i s'ha fet present com llum de nova vida i d'esperança. De perdó en l'infant Jesús que celebràvem per Nadal. Justícia de Déu que és perdó i amor, per això només la rep aquell que creu en els dons. La justícia i aquesta forma particular de l'amor que és el perdó, són els pilars de la pau. Ens ho ensenya Jesucrist, ho recorda el Papa.

Feta una anàlisi del terrorisme, causes i conseqüències, el Papa, el condemna de manera clara perquè: el terrorisme es fonamenta en el menyspreu de la vida de l'home. Qualificant-lo d'«autèntic crim contra la humanitat». I desautoritza la pretensió del terrorisme d'actuar en nom dels pobres, dient que és una falsedat patent.

Amb una condemna clara del fanatisme fonamentalista denuncia el terrorisme que no solament instrumentalitza l'home sinó també Déu. Per tant, diu: que cap responsable de les religions pot ser indulgent amb el terrorisme, i menys encara, predicar-lo. Declara, també, que tota violència terrorista és contrària a la fe en Déu, que cuida i estima l'home.

Recordant la necessitat del perdó i proposant el perdó com a via mestra per la pau, conclou fent una crida a la comprensió i cooperació interreligiosa com un servei urgent de les religions a la pau entre els pobles. Servei en favor de la pau i contra el terrorisme que està en la pedagogia del perdó.

En aquesta perspectiva el Papa invita els representants de les religions del món a acudir a Assís, la ciutat de sant Francesc, el 24 de gener proper, per pregar per la pau. Pau que ens demana a cadascú de nosaltres en el nostre àmbit personal, familiar, de treball, social i religiós el compromís del perdó. Perquè no hi ha pau sense justícia i no hi ha justícia sense perdó.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Fe i fecunditat

Em plau, sovint, a més de llegir, rellegir determinats llibres. Solen ser obres que tinc a l'abast, a les quals retorno una i altra vegada. Hi trobo aspectes de reflexió humana i teològica que tenen sentor de descoberta nova.

Avui obro un d'aquests llibres. Hi lleigeixi unes reflexions sobre la fe. Estan escrites en to captivador. Mostren quelcom que sembla obvi i que, sovint, pot estar poc present en la vida cristiana: el convenciment que l'acció de Déu —la gràcia— sempre precedeix l'actuació de la persona.

L'autor recorda com, per la gràcia, la fe és un moviment gratuït a través del qual sortim de nosaltres mateixos i hi acolim la misericòrdia de Déu que ens ha estat donada en Crist. Aquest sortir enfora de nosaltres mateixos és tot el que per la gràcia podem fer i el que Déu ens reclama. Abandonar-se i lliurar-se totalment. Això inclou totes les nostres «obres» que seguiran. No són com una segona realitat al costat de la fe, sinó que, fetes cristianament, són només formes de la seva realització.

Encara l'escriptor subratlla que la fe, en ser acte de tota

la persona, és sortida d'un mateix cap a Déu. D'aquí se'n dedueix que no cau en la temptació de la seguretat. L'Evangeli promet a la fe ben viscuda la «recompensa celestial». Tanmateix, no es dedica a donar voltes al «mèrit» que li pertoca. Ni a ella ni a les seves obres.

«Mèrit» —dret a una exigència— té un significat diferent en la tradició eclesial. Equival a haver estat fet digne per Déu. Així cantem a Maria: «Vós que vau merèixer dur el Redemptor...» Hi ha una paraula, a la Bíblia, que expressa molt bé aquest concepte: fecunditat. A Abraham, el pare en la fe, Déu li fa: «Et faré molt fecund, et convertiré en pobles.» Les paràboles empenen aquest mot.

Sant Joan diu que el gra de blat ha de morir per donar fruit. També que sense la unió amb Crist no es pot fer res i que qui hi resti unit donarà molt de fruit. I encara parla de la purificació dels fidels a Jesús, a fi que puguin donar encara més fruit.

La lectura es fa seu un text. És el que m'acaba de passar. Tornarem, però, en altres ocasions, a referir pensaments d'aquesta obra.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Petits grans herois

Legim, per assabentar-nos, i deplorem, la situació del poble pobre palestí. En el cas de Betlem fa temps que se'ls van acabar els estalvis obtinguts per l'abundància de pelegrins i viatgers durant l'any del Gran Jubileu i ara els artesans no poden donar sortida als seus objectes de fusta i de nacre. Els carrers, les places i els santuaris estan buits. La solució està en el fet d'emigrar. Es poden traslladar des de Canadà a Espanya, en general són ben rebuts. El patriarca llatí lamenta la situació, si continuem així, del cristianisme només en quedaran vestigis petris.

Hi ha moltes institucions religioses que hi estan establertes. Regenten hospitals, escoles i orfenats. D'altres es lliuren a la pregària contemplativa, a la pregària litúrgica al costat de l'acollida i promoció de la dona. Sempre tindreu entre vosaltres els pobres, deia Jesús, i continua sent veritat també en el seu mateix país.

Sense ignorar tot això, vull fixar-me en un grupet de persones que pateixen la situació d'una altra manera. Són molts més dels que jo conec, però sé que no són diferents d'ells. A Terra Santa hi ha una institució ben singular i molt estimada, es tracta de la Custòdia franciscana. Sorgida d'un desig del mateix Francesc i d'un encàrrec de l'Església, estan al servei dels Llocs Sants, dels pelegrins i dels pobres en cultura i diners. El seu Estudi Bíblic de la Flagel·lació ha estat elevat al seu rang universitari recentment. Aquesta mateixa institució, a més de la seva tasca acadèmica, es dedica a la investigació arqueològica, de gran categoria científica, treballen des de Natxaret i Cafarnaüm fins a Jordània i Síria. Al mont Nebó hi ha la primera escola de restauració de mosaics antics. Aquestes són activitats prestigioses, de categoria reconeguda, però la dedicació que ells estimen més és l'acollida i la protecció dels pelegrins. Deixeu-me que us expliqui la història tipus de molts d'aquests freres. Van néixer en algun poble de la Meseta castellana, i van sentir, per aquells designis secrets de Déu, la vocació franciscana i s'hi van lliurar amb fervor. Un dia van sentir l'atractiu de Terra Santa i s'hi van traslladar deixant moltes coses estimades, des de la família, al convent granadí que no obliden. Es van dedicar a la docència entre els àrabs, cristians o no, van atendre editorials i santuaris, i els van custodiar i, els que es van ordenar sacerdots van celebrar els sagraments per a tota mena de persones. Si en algun lloc van regentar alguna botiga d'objectes religiosos, (l'estimada «oficina» del meu amic, a Jerusalem), va servir, no per negociar, sinó per facilitar records dignes i, mentrestant, ajudar a qui es trobava malament, a qui havien robat, o necessitava parlar per desfogar la seva emoció o les seves inquietuds religioses. (N'he estat testimoni). Alguns són gent de carrera, però jubilats, estudiosos encara que responien a la seva vocació i atenien els pelegrins. Ara davant de l'absència de pelegrins es pregunten: què fem aquí? Cap, però, ha dit: «Torno al meu país», una cosa que els resultaria senzilla. Un d'ells em deia aquest estiu: «Això ho puc arreglar només fent un truc al meu superior.» Però continuen allà. La seva permanència resulta heroica. No sé si tots aquells que els han conegut es recorden d'admirar-los i de pregar per ells. Humilment confesso que jo no deixo de sentir-me orgullós de ser cristià amb ells, de gaudir de la seva amistat i d'encomanar-los al bon Déu.

Notes insignificants

Germà Adrià

L'amic de l'home

Què seria de l'àmbit humà si els gossos desapareguessin?

Per a molts pobres, el gos és la seva única amistat i companyia. I els gossos no tenen gens en compte si el seus amics són rics o pobres.

Recordo quan als primers temps d'educador de carrer, amb un altre educador havíem pensat de muntar una gossera per criar-hi cadells. Per regalar-los a tots aquells que es trobaven sols al barri. No ho vam arribar a fer mai; se'ns en van riure. Sobre tot se'ns van riure aquells que des de les altes instàncies de l'administració no s'havien relacionat mai amb els marginats, però sí que eren savis per dirigir com Déu mana la nostra acció d'educador de carrer.

Abans d'ahir em va venir a veure l'Imi. Ve cada setmana. I la seva visita m'alegra, perquè una jove guapa sempre és agradable. I ella, a més de guapa, és dolça i respectuosa.

L'Imi va estar a la presó des dels 16 als 22 anys. Ara en fa dos que està lliure. Lliure, però desorientada. Lliure, però incapaç de tenir una relació normal amb ningú. Té por que algú descobreixi per què va estar a la presó.

Em ve a explicar les seves preocupacions. M'explica amb quin home ha dormit i que tots els homes la deixen, tot i que li fan moltes promeses.

Fa uns mesos va recollir un gos pastor alemany i el té a casa seva, una casa sense

aigua ni llum. Una casa amb tres matalassos; un al llit i els altres a terra.

I conviu amb el gos que s'allunya respectuós quan està amb algun home. Abans d'ahir m'explicava plorant que un d'aquests homes al matí se'n va endur el gos i el va abandonar no sé sap on.

I plorant em preguntava si els gossos tornen a casa quan se'ls estima molt. Li vaig dir que sí, que tornaria.

I ahir l'Imi va venir molt contenta. I el primer que em va dir va ser que el gos estava al matí ajagut a la porta del carrer. I que un veí l'havia avisat. I que quan va baixar el gos se li havia tirat a sobre i l'havia omplert de petons...

L'Imi estava emocionada.

Sí, em va dir, els homes valen més que els gossos, però els gossos són més fidels i més afectuosos. I que li agradaria trobar un home que fos tan dolç com el seu gos.

Després em va venir a veure en Salvi. Va sortir en llibertat fa cinc dies. Per fi.

Vaig notar alguna cosa estranya. Vaig sentir que algú gemegava dins de la seva motxilla. Era un gosset que havia trobat. Em va proposar que me'l quedés fins que trobés una casa on recollir-lo però no ho he pogut fer.

I ha hagut d'emportar-se el seu gosset dins de la motxilla. Però, a la pensió que li paguen els serveis socials no permetran que tingui el gosset.

I ell, abandonat per la seva dona després de dos anys d'estar a la presó, necessita l'estimació del gosset. Necessita poder donar-li tota la tendresa que té a dins i que ara no pot donar a cap dona.

Què serà del món humà marginal el dia que desapareguin els gossos? Qui donarà estimació als més pobres? I ells, a qui podran donar el seu afecte?

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Pregunta de fons

Dos fets passats en àmbits escolars han provocat la polèmica a Itàlia. A l'escola materna d'Ofena (L'Aquila), un musulmà neoconvers ha aconseguit fer treure un crucifix d'un passadís, la qual cosa ha provocat la indignació de la comunitat educativa. El cas ha arribat als tribunals. En una escola primària de Monte San Pietrangeli, província d'Ascoli Piceno, tres mestres han decidit prescindir del pessebre «com a senyal de respecte pels nens musulmans» que estudien al centre. Els altres nens s'han sentit molt desil·lusionats. En aquest cas, la comunitat islàmica no sembla haver fet cap petició en aquest sentit sinó que ha estat exclusivament una iniciativa de les mestres, una de les quals almenys, segons em consta, és catequista.

Hi ha altres maneres de resoldre els conflictes o, potser millor, les diferències. Va passar fa uns quants anys en un centre educatiu concertat de titularitat religiosa a Catalunya. Un pare musulmà va inscriure el seu fill perquè hi fes els estudis acadèmics. El director li va dir que el caràcter propi del col·legi era netament cristià. La resposta va ser modèlica: «Vull que el meu fill estudiï aquí perquè vostès l'educaran en el valor de la transcendència. Sobre les peculiaritats de la religió musulmana ja ens encarregarem de fer-ho en família.» Aquesta és una postura ben diferent perquè el diàleg va ser clar i respectuós per totes dues parts.

La claredat i el respecte són dues actituds indispensables per afrontar el diàleg i la convivència en una societat intercultural i interreligiosa.

La pregunta de fons parteix de quins drets té

la comunitat receptora de forasters, al seu territori, i quins són els drets dels forasters que han de ser respectats per la comunitat receptora. Per respondre a aquesta pregunta, primer hem de salvar els esculls de la ignorància. Les tres mestres de Monte San Pietrangeli probablement ignoraven que Jesucrist i Maria són venerats a l'islam. Posteriorment, no hem de reduir aquests problemes a una qüestió religiosa. També tenen una dimensió cultural profunda i una cosmovisió que es projecta en molts altres àmbits de la vida social, política i econòmica.

Solucions descafeïnades a la pregunta de fons com desdibuixar la pròpia identitat no condueixen enlloc i només afavoreixen la confusió. Ni entossudiment ni ambigüitat. Abans de resoldre futurs conflictes aïllats, resulta indispensable fer una reflexió sobre aquest punt.

Per a mi, com per a moltes altres persones de Catalunya, el problema no és nou. La mateixa pregunta de fons formulada abans serveix anàlogament per repensar la presència de la llengua catalana al nostre país i en la nostra comunitat. Grups afins però oberts i permeables no són el mateix que guetos tancats i intransigents. Els primers representen a la llarga un enriquitment. Els segons representen un quist que fàcilment serà cancerós.

Hi ha una altra preocupació de fons: l'asimetria actual de totes dues cultures —islàmica i cristiana— quan mantenen el poder polític. Els islàmics, quan són majoria, acostumen a prohibir i fins i tot a perseguir la religió i la cultura cristianes o d'altres signes que no siguin el propi. En canvi, als nostres ambients, s'han aixecat mesquites sense que s'hagin produït problemes especials. Afavorir la modernització de l'islam, la seva obertura als temps actuals, pot constituir un bon servei per a tots.

Zoom

Eduard Brufau

La profunda crisi econòmica que ja fa anys que arrossega l'Argentina ha esclatat les darreres setmanes i ha fet sortir la població irada al carrer. El seu malestar és comprensible i les seves demandes legítimes. No es troben pas davant d'una catàstrofe natural, inevitable, sense responsables. La penosa situació argentina és el resultat d'una deixadesa política greu i perllongada de la seva classe dirigent, que s'ha pres la política com un divertiment que ara tothom paga molt car.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció, què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors, parròquies i comunitats religioses

□ Enyorança d'«El Correo Catalán»

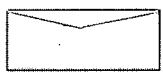
Sovint, i després de llegir uns quants diaris que en diríem potables del país, em vénen enyorances d'un que el vent de la transició se'n va endur en orris. El seu nom era *El Correo Catalán*. Escrit en castellà, nogensmenys tenia l'ànima catalana. La traspuava en tots els seus articles, anuncis, comentaris, polèmiques i fins i tot en els seus silencis. I sempre amb un gran respecte per les opcions alienes.

Avui, amb l'aparició d'un bon nombre de diaris en la nostra llengua, hom podria creure de bona fe que els bons oficis que ens feia aquell diari han estat superats i millorats. Potser hi haurà qui així pensa, i ho considero una opció lliure i responsable, que, a més, respecto. No és pas aquesta la meua opinió, que ja feia molt de temps que volia emetre, però que el pas dels dies no ha fet sinó accentuar. Molta fullaraca servida en català, però sense heure'n l'esperit.

Jo creia que, com a país occidental d'Europa, el nostre tarannà era el component o el resultat d'una llarga maduració de la saviesa grega, del dret romà i de l'humanisme cristià empeltats al tronc autòcton. Que com ens deien els grecs, havíem après a diferenciar el continent del contingut, el com del què, la palla del gra. Que com ens advertien els llatins, que les aparences enganyen. Que, com aconsella l'humanisme cristià, a la llarga val més convèncer que vèncer, com va restar palès després de setanta anys de comunisme a l'URSS.

En tot cas, ignoro si sóc l'únic indígena amb una opinió tan retrògrada. O si sols som una minoria que no som capaços de ser el llevat que necessita la massa per fermentar. Sia com sia, com que no sóc agnòstic, val a dir, que no sóc persona sense opinió, crec que ja val la

Cartes del lector

pena de donar el nom de pa al pa i vi al vi. En el benentès que m'agrada el pa de pagès i el vi en porró.

IGNASI FARRERES JORDANA
Mataró

□ Gràcies, Frederic Bassó

Tot l'equip de catequistes de la paròquia de Sant Andreu de Llavaneres volem expressar el nostre agraïment a una persona que ens ha ajudat molt a ser i fer de catequistes. Fa temps, potser nou anys, vam contactar amb el Servei de Catequesi Mn. Manuel Bonet, del qual és responsable en Frederic Bassó. I és a ell a qui dediquem el nostre agraïment. Li agraïm les moltes hores de formació catequètica que ens ha donat, l'entusiasme que ens ha encomanat, el material tan ben pensat i apropiat per als infants que ens ha ofert, la sensibilitat en destacar les grans festes de l'Església i incloure-les en la programació catequètica, la seva obertura a la realitat social i eclesial, el seu amor a l'Església... i per tantes altres coses li diem: «Gràcies, Frederic Bassó!»

M. PILAR SPA MATAS i
17 firmes més
Sant Andreu de Llavaneres

□ La Bíblia, signe de contradicció

El fet que de generació en generació hi hagi persones que s'aixequen contra la Bíblia, i particularment contra els evangelis de Jesús, no deu ser una prova

de la presència en ella de la paradoxa de la Revelació?

Els «homes de la raó» de totes les obediències s'aixequen contra el «Text» i sobretot contra la comunitat viva que ha suscitat el «Text» predicat i viscut, fins i tot abans de ser «Text». Troben irracional i científicament fals el seu missatge «coherent» que interpel·la la vida, provoca la conversió i dona experiència de l'esdeveniment de Déu a les nostres vides. D'aquí ve l'esforç per reduir Jesús a una història purament jueva que s'acaba en un fracàs històric.

Això no obstant, malgrat aquests atacs, sempre hi ha homes que cauen en el «parany» dels evangelis, que hi creuen i que fan d'aquest Nou Testament una font de llum, que els configura d'una manera nova i específica: són «cristians», amb un orgull estrany i humil de ser-ho.

Ara bé, aquesta capacitat d'un llibre de tocar la vida dels homes en el més profund del seu ésser, es pot justificar fent recurs a explicacions psicològiques —la força del desig d'eternitat— o sociològiques —pressió de costums i lleis—? Amb l'acostament als llibres sagrats d'altres religions, n'hi hauria prou per esborrar l'originalitat de l'experiència pròpiament bíblica, els seus fruits d'integració espiritual de cor i acció humans? No podríem dir que la «persecució contra la Bíblia» es transforma en un argument a favor de la seva força única de transformar-nos i de posar-nos en relació amb l'esdeveniment actual de la «Paraula feta carn»? Altres «textos» mereixen aquests atacs?

El dia en què l'Escriptura no fos capaç de despertar aquesta mena d'indignació en els cors endurits per l'orgull estrictament humà, ens podríem preguntar si ella és encara Paraula de Déu que jutja i salva.

FERNANDO GUILLÉN
Yaoundé (Camerun)

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Actes religiosos o actes socials?

—Com és que l'Església autoritza bodes i primeres comunions sense cap sentit religiós ni continuïtat? No afectarà això a la seva credibilitat i la convertirà en una part més del folklore de l'espectacle?

—Com a teòleg li diré que els sagraments s'han de rebre amb fe i amb les adequades disposicions, pressuposant-se una catequesi seriosa i una garantia raonable de continuïtat (per exemple, en sagraments d'iniciació cristiana com són la Confirmació i l'Eucaristia). Com a rector li diré que hem de fer el que puguem, semblant amb paciència i constància, acceptant tot el que puguem acceptar i també confiant molt en Déu i en la seva gràcia. Això no vol dir que ens haguem de prendre les coses a la lleugera (acceptant-ho tot indiscriminadament) ni refugiant-nos en una teologia mal entesa de l'ex opere operato dels sagraments; però tampoc, com es diu popularment, es pot matar tot el que és gras. Ens toquen viure temps difícils i la catequesi ha de ser moltes vegades una primera evangelització.

Molts nens i nenes que ens porten per preparar-los per a la Primera Comunió no saben res del cristianisme ni tan sols fer el senyal de la creu. Rarament o mai molts veuen resar els seus pares i a casa seva el camí que porta a l'església parroquial és desconegut. Què podem fer? Doncs mirar d'evangelitzar aquests infants. Per experiència li puc dir que, al seu nivell, els nens i nenes es preparen força bé i les seves tendres ànimes tenen una elevada sensibilitat religiosa i moral. Jo crec que per a ells, la Primera Comunió és un acte viscut amb fe i sentiment religiós. Si els pares hi col·laboren una mica més, fariem meravelles!

Estic d'acord amb vostè que cal seriositat i sana exigència, però amb molt de seny i tacte pastoral. Pel que fa al matrimoni, la condició fonamental és que els contraents acceptin la unitat i indissolubilitat del vincle matrimonial perquè com vostè sap bé, donada la inseparabilitat entre contracte i sagrament en el matrimoni cristià, l'únic matrimoni vàlid que poden contreure els batejats és el matrimoni canònic. A tots ens agradaria que les celebracions sacramentals de l'Església guanyessin en autenticitat i fossin conforme a la fe que suposen. El camí a seguir és treballar i pregar molt, mirar de fer les coses ben fetes i tenir paciència i confiança. Hi ha persones que pensen que el cristianisme com més minoritari és, més autèntic esdevé, però, sense negar la part de veritat que pugui tenir aquesta afirmació, cal anar amb molt de compte, ja que, portat a l'extrem absurd, caldria dir que el cristianisme assoliria la seva màxima perfecció quan desapareguessin tots els cristians.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ On és el jovent?

En moltes ocasions hem vist una gran multitud de joves amb el papa Joan Pau II. Les seves imatges ens han arribat a través de la televisió i la premsa. Haurien de ser esperançadores. Haurien de ser promesa d'un futur renovador de l'Església, tan necessitada d'una saba nova, d'uns aires revifadors.

Els joves, després de l'estada amb el Papa, tornen als seus llocs d'origen i és en aquest moment quan sorgeix la gran incògnita, la gran pregunta que molts ens fem. On es fiquen aquests joves? On són quan els diumenges els nostres temples obren les seves portes per acollir els fidels per assistir a l'Eucaristia, principal exponent de la nostra vida cristiana?

La nostra retina percep que els pocs bancs ocupats, ho són per persones grans, que ja sobrepassen en escreix, i som generosos, la cinquantena d'anys. Els joves, aquells nois i noies tan entusiastes, escoltant, aplaudint i aclamant el Sant Pare s'han esvaït. On són?

En els breus i escassos reportatges televisius que molt amb comptagotes ens arriben de fets religiosos esdevinguts a casa nostra, en els documents gràfics que d'ells apareixen a la premsa (a *Catalunya Cristiana*, per exemple) ens mostren de manera clara que el jovent no hi

assisteix. En prescindeixen totalment com si la religió no existís per a ells, com si només fos per a gent gran, gent que alguns d'ells en diuen desfasada. És dolorós constatar-ho, és penós dir-ho, però el que cal és admetre el fet per més que ens dolgui. Malament es pot corregir un mal si no es reconeix.

L'Església sofreix aquesta gran mancança de joves. Cal, però, crec jo, no creuar-nos de braços, no deixar-nos portar per un «tot està perdut, no s'hi pot fer res». A l'abast de tothom hi ha un mitjà infal·lible, que potser hauríem d'explotar més els creients, com és el de l'oració. Una oració que forçosament ha d'anar acompanyada d'obres. Els nostres pastors espirituals —bisbes, rectors, preveres, responsables de les comunitats cristianes, a través dels consells parroquials— estan cridats a marcar-nos en cada època concreta de la història de l'Església.

Nosaltres, els fidels, en aquests moments difícils que vivim, hem d'estar amatents, més que mai, a la seva veu, a les seves orientacions, al seu guiatge, predisposats a acceptar sempre la responsabilitat i la feina que ens designin, una de les quals hauria de ser la de treballar, des d'ara mateix, per la joventut.

RICARD GUANTER
L'Escala

El primer senyal: el vi millor

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Les epifanies

El cicle de Nadal no arriba a la seva plenitud fins que no s'ha celebrat l'Epifania del Senyor, o potser millor, les «epifanies», és a dir, les manifestacions. En realitat, la paraula llatina *adventus* i la paraula grega *epifania* signifiquen el mateix: l'arribada o aparició/manifestació d'un gran personatge.

Ara bé, la tradició litúrgica, tant oriental com occidental, no celebra només un esdeveniment de la vida de Jesús com a epifania, sinó en principi tres: la manifestació als mags a través de l'estrella, la manifestació en el baptisme del Jordà a través de la veu del Pare, la manifestació a Canà de Galilea a través del primer senyal prodigiós: la donació als convidats d'un vi millor.

Entre les manifestacions hi ha un conjunt d'aspectes que es complementen i donen realment una imatge completa de la identitat de Jesús: la manifestació als mags el revela com a Senyor i Salvador universal; per a tots els pobles,

cultures, religions; la manifestació en el baptisme revela el que serà el misteri de salvació: mort, resurrecció, donació de l'Esperit, per llevar el pecat del món; la manifestació a Canà revela la seva «glòria», la seva condició d'Unigènit del Pare, ple de gràcia i de veritat, que dona abundantment de la seva plenitud.

El signe de Canà

Cada any celebrem les dues primeres manifestacions d'una manera directa: el 6 de gener i el primer diumenge després de l'Epifania. La tercera manifestació, en canvi, queda un xic a l'ombra; de fet, actualment només en el cicle C llegim l'evangelí de les nocces de Canà en el segon diumenge ordinari. Això, però, no ens pot fer oblidar la importància d'aquest fet. Sant Joan, a l'evangelí, subratlla que aquest fou «el primer dels senyals prodigiosos» de Jesús.

La narració evangèlica és riquíssima de significacions. El centre de tot és el senyal del vi millor, i la finalitat d'aquest

senyal és la manifestació de la glòria de Jesús; la conseqüència és la fe dels deixebles.

El vi que dona Jesús ve de les sis piques de pedra plenes d'aigua que han omplert els criats. Més d'un Pare de l'Església, en les seves catequesis, ha vist en aquestes sis piques de pedra una imatge de les sis «edats» del món, segons es deia antigament: Adam, Noè, Abraham, Moisès, David, Exili. El naixement de Jesús —diu el martirologi de Nadal— es va complir en la sisena «edat» del món, i va inaugurar-ne una de nova: el vi millor! És una interpretació bonica.

D'altra banda, la quantitat d'aquest vi millor suggereix la idea d'abundància i de plenitud. És un tema habitual en l'Escriptura, quan es parla dels dons de Déu i dels temps messiànics: no hi haurà escassetat, sinó abundància. L'evangelista Joan, en el pròleg, fa una afirmació que pot anunciar el signe de Canà: «De la seva [de Crist] plenitud, tots nosaltres n'hem rebut gràcia rere gràcia.» El do de la vida en Crist no s'esgota, com el vi

de les nocces, sinó que brolla incessant de la plenitud, i cada vegada millor: gràcia rere gràcia!

Això manifesta la «glòria» de Jesús, perquè és senyal de la seva plenitud de gràcia i de veritat, que li pertoca com a Fill únic del Pare. Hi ha un misteri en aquesta narració que l'emparenta amb la narració de Lluc sobre la primera pasqua del noi Jesús, al temple de Jerusalem. En els dos casos Jesús es manifesta com algú que està al nivell de Déu, amb una certa distància en relació amb les realitats terrenes, començant per la seva pròpia família.

Els deixebles creuen en ell. És una fe que anuncia tot just la fe pasqual, però encara no l'és. Per a Jesús, per a Maria i per als deixebles, no ha arribat encara l'hora de passar d'aquest món al Pare, quan Jesús mateix en la seva humanitat passarà a ésser el vi millor: el Ressuscitat d'entre els morts, l'Espòs radiant de l'Església, que transformarà el nostre pobre cos per fer-lo semblant al seu cos gloriós.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

GENER
24

Reforma i Contrareforma

Al segle XVI l'aparició sobtada del protestantisme havia dividit les diferents regions de l'Europa occidental entre les que havien acceptat la reforma religiosa de Calví i Luter i les que seguien fidels a Roma. En temps de sant Francesc de Sales el món catòlic va intentar guanyar terreny i atreure de nou adeptes protestants cap a les seves files: és l'anomenada Contrareforma. Protestants i catòlics s'acaben enfrontant no només ideològicament sinó, per desgràcia, també militarment. Són les tristament famoses guerres de religió dels segles XVI i XVII, en les quals es volia imposar la creença no per la força de la fe, sinó per la de les armes.

Sant Francesc de Sales

L'amor per davant de les armes

En aquest context apareix la figura de sant Francesc de Sales. Era un home intel·ligent, molt culte, però sobretot amable, moderat i de bon tractar. A diferència de la tendència de la seva època va servir la Contrareforma catòlica no pas amb la violència, sinó amb la prèdica, la paraula. Talmunt seguint l'exemple evangèlic de Jesús, Francesc de Sales va amb la prèdica i l'amor cap als altres per davant, coneixedor que de res serveix imposar la fe per les armes, que la fe només s'escampa per ella mateixa.

Sant Francesc de Sales es va servir també de la paraula escrita per escampar la fe. Escrivia els seus sermons en papers que més tard enganxava a les parets i passava per sota de les portes de les cases. Per raó d'aquesta activitat literària i de comunicació social és patró dels periodistes i els escriptors. Malgrat tota aquesta activitat els resultats a ulls de la Contrareforma van ser força modestos, atès que les conversions aconseguides no van ser nombroses. Al capdavant, però, la seva santedat no és deguda pas al seu afany de convertir protestants al catolicisme. Va ser el seu capteniment respectuós, totalment evangèlic el que el converteix en un exemple a seguir.

- ❑ Nascut el 21 d'agost del 1567 a Thorens, Savoia.
- ❑ Cofundador de la Congregació de la Visitació juntament amb santa Joana de Chantal. Bisbe de Ginebra.
- ❑ Contràriament a l'esperit guerrer de l'època va predicar pacíficament el catolicisme entre els protestants.
- ❑ Va morir a Lió el 28 de desembre del 1622.
- ❑ Canonitzat pel papa Alexandre VII el 1655, és Doctor de l'Església i patró dels periodistes i dels escriptors.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; feriat II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

GENER

20. Diumenge

II de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 49,3.5-6 / Salm 39 / 1 Corintis 1,1-3 / Joan 1,29-34

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fabià, p. i mr.; Sebastià, mr.

Festa Major: a Moià, Monistrol de Montserrat, Tèrmens i Torrelameu.

21. Dilluns

Sants Fructuós, Sants Auguri i Eulogi (F). Verd. Lectures: Hebreus 10,32-36 / Salm 33 / Joan 17,11b-19

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, beata Josepa-Maria de Santa Agnès, rel.

Festa Major: a Balenyà i Brunyola.

22. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 16,1-13 / Salm 88 / Marc 2,23-28. Si es vol: *Santa Agnès (MLI) Vermell; Sant Vicenç (MLI) Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anastasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.; Santes, beata Laura Vicuña, rel.

Festa Major: a Cabanes d'Empordà, Calders, Castell de l'Areny, Copons, Espinelves, Garrigoles, Llança, Maià de Montcal, Malla, Mollet del Vallès, Rajadell, Regencós, Viladasens i Vilamalla.

23. Dimecres

Sant Ildefons (MO) Blanc. Lectures: 1 Samuel 17,32-33.37.40-51 / Salm 143 / Marc 3,16. TORTOSA: *Sant Francesc Gil de Frederic (MLI) Vermell.*ALTRES CELEBRACIONS: *Esposalles de la Mare de Déu.* Sants, Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Santes, Emerenciana, vg. i mr.

24. Dijous

Sant Francesc de Sales (MO) Blanc. Lectures: 1 Samuel 18,6-9; 19,1-7 / Salm 55 / Marc 3,7-12ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de la Pau.* Sants, Felicià, b. i mr.

25. Divendres

La Conversió de Sant Pau (F). Blanc. Lectures: Fets 22,3-16 (o bé: Fets 9,1-22) / Salm 116 / Marc 16,15-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Bretanió, b.; Santes, Elvira, vg. i mr.

26. Dissabte

Sant Timoteu i Sant Titus (MO). Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 (o bé: Titus 1,1-5) / Marc 3,20-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert, Alberic i Esteve, abats de Cîteaux. Santes, Paula (Pola), viuda.

Lectures bíbliques

Diumenge II de
durant l'any

Lectura primera

Is 49,3.5-6

T'he fet llum de tots els pobles perquè la meua salvació arribi d'un cap a l'altre de la terra

Anuncio amb goig la salvació

davant el poble en dia de gran festa.

No puc deixar d'anunciar-la;

ho sabeu prou, Senyor. R.

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor em digué: «Ets el meu servent, Israel, estic orgullós de tu.» El Senyor m'ha format des del si de la mare perquè fos el seu servent i fes tornar el poble de Jacob, li reunís el poble d'Israel; m'he sentit honorat davant el Senyor, i el meu Déu ha estat la meua glòria; però ara ell em diu: «És massa poc que siguis el meu servent per restablir les tribus de Jacob i fer tornar els supervivents d'Israel; t'he fet llum de tots els pobles perquè la meua salvació arribi d'un cap a l'altre de la terra.»

Salm responsorial

39

Tenia posada l'esperança en el Senyor,
i ell, inclinant-se cap a mi,
ha inspirat als meus llavis un càntic nou,
un himne de lloança al nostre Déu.

R. Aquí em teniu: Déu meu, vull fer la vostra voluntat.

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis,
i m'heu parlat a cau d'orella;
no exigiu l'holocaust ni l'expiació. R.

Per això us dic: «Aquí em teniu:
com està escrit de mi en el llibre,
Déu meu, vull fer la vostra voluntat,
guardo la vostra llei al fons del cor.» R.

Lectura segona

1 Co 1,1-3

Us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre pare, i de Jesucrist, el Senyor

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Pau, que per voler de Déu ha estat cridat a ser apòstol de Jesucrist, i el seu germà Sòstenes, a la comunitat de Déu que és a Corint, als santificats en Jesucrist, cridats a ser-li consagrats, en unió amb tots els qui per tot arreu invoquen el nom de Jesucrist, el nostre Senyor i el d'ells.

Us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre pare, i de Jesucrist, el Senyor.

Al·leluia

Jn 1,14a.12a

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.

A tots els qui l'han rebut, els concedeix poder ser fills de Déu.

Evangeli

1,29-34

Mireu l'anyell de Déu, que pren damunt seu el pecat del món

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Joan veié que Jesús venia i digué: «Mireu l'anyell de Déu, que pren damunt seu el pecat del món. És aquell de qui jo deia: Després de mi ve un home que m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia. Jo no sabia qui era, però vaig venir a batejar amb aigua perquè ell es manifestés a Israel.» Després Joan testificà: «He vist que l'Esperit baixava del cel com un colom i es posava damunt d'ell. Jo no sabia qui era, però el qui m'envià a batejar amb aigua em digué: "Aquell sobre el qual veuràs que l'Esperit baixa i es posa és el qui bateja amb l'Esperit Sant." Jo ho he vist, i dono testimoni que aquest és el Fill de Déu.»

Catalunya

diòcesis

Punt final a l'any raimundià

Cloenda de la commemoració del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort

Festa a la parròquia de Sant Ramon de Barcelona

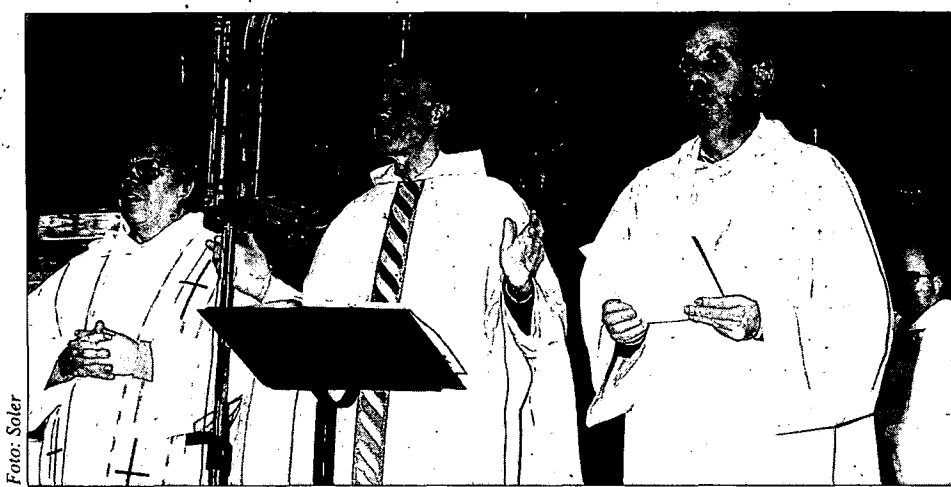
BARCELONA.— El dilluns 7 de gener, la parròquia de Sant Ramon de Penyafort de Barcelona va viure amb tota solemnitat la festa de cloenda dels 400 anys de la canonització del seu patró, sant Ramon de Penyafort, un

dels personatges més representatius del segle XIII i una de les grans figures de l'Església catalana. Sant Ramon de Penyafort va morir el dia de Reis del 1275 però no va ser elevat als altars fins al 29 d'abril del 1601.

L'acte central de la festa va ser una Eucaristia celebrada a les vuit del vespre a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort. La missa va ser presidida per l'arxiprest de la Sagrada Família, Mn. Lluís Bonet, i concelebrada per una vintena de preveres. D'altra banda, la celebració va comptar amb la participació de Joan Rigol, president del Parlament de Catalunya, i l'assistència de nombrosos feligresos, que omplien de gom a gom el temple.

Abans d'iniciar l'homilia, Mn. Lluís Bonet va excusar la presència de l'actual rector de la parròquia, Mn. Josep Maria Turull, que amb gran il·lusió ha participat i organitzat els actes que s'han portat a terme al llarg de l'any però que, per causa d'un fort refredat, no va poder assistir a la celebració. En nom d'aquest, també, l'arxiprest va agrair la feina i la col·laboració de totes les persones que han fet possible el quart centenari de la santificació del patró de la parròquia. D'actes, se n'han fet molts, ja sigui des de l'àmbit pastoral i celebratiu, tot revitalitzant els grups parroquials, ja sigui des de l'àmbit d'integració ciutadana, tot organitzant diferents concerts i la restauració de l'església parroquial.

El lema de la festa de cloenda va ser *Anem mar endins*, extret de la carta apostòlica de Joan Pau II *Novo millennio ineunte*,

Mn. Lluís Bonet va presidir l'eucaristia.

que també va servir de lema a la VIII Jornada Diocesana i que significa, com va dir Mn. Bonet, «anar mar endins a portar l'evangelí, portar la paraula que vivim més enllà». En l'homilia, l'arxiprest va adreçar les reflexions en «la misericòrdia envers els pecadors tal com Jesús va fer amb els qui el van trair».

Durant la celebració es van entregar unes plaques commemoratives en reconeixement de la tasca realitzada, especialment, per aquelles persones que van fer possible tirar endavant el quart centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort. Van

rebre la distinció, entre d'altres, el Cor de noies de l'Orfeó Català, que van oferir el concert d'inici de l'any litúrgic; el convent de Dominics de Santa Caterina, del qual havia estat prior el mateix Ramon de Penyafort, i Carne San Miguel, regidora del districte de l'Eixample de l'Ajuntament de Barcelona, signe de la bona integració que la parròquia té amb el barri.

Les paraules de cloenda van anar a càrrec de Joan Rigol, president del Parlament de Catalunya i feligrès, el qual va demanar tres desitjos. Per al primer, basant-se en el fet que «la fe no és una cosa que comença i

acaba», Rigol va demanar que «entenguem la nostra fe com una cosa institucional de tots i que la transmetem tal com Jesús ens va ensenyar». La segona consideració va fer referència al fet que sant Ramon de Penyafort va ser un home implicat en la política del seu temps i que va prioritzar sempre la gent més pobre. Per això va demanar que «nosaltres també posem per damunt de tot el valor de la solidaritat amb els més necessitats». Per últim va destacar la figura del sant com a català universal, i va demanar «que ens arrelem al nostre poble, obrint els ulls als problemes i a les coses positives que aquest té per tal d'obrir-nos així als homes des dels valors de la nostra cultura».

Abans d'acabar la cerimònia es van cantar els goigs en llaor de sant Ramon de Penyafort mentre els fidels s'acostaven a l'altar per venerar les relíquies del sant: «Clar reflex de santa vida / i digna d'etern record. / Socorreu qui en Vós confia / sant Ramon de Penyafort.»

La festa va acabar amb alegria a l'atri de l'església amb un refrigeri.

Eulàlia Clapers

Masllorenç commemora la festivitat del seu patró

MASLLORENÇ.— El dilluns dia 7 de gener el poble de Masllorenç (Baix Penedès) va posar cloenda, amb solemnes actes plens de religiositat, a les celebracions que al llarg de tot un any s'han anat desgranant amb motiu de la celebració del 400 aniversari de la canonització de sant Ramon de Penyafort, patró de la vila. Els actes centrals de la diada van consistir en una processó i una eucaristia presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

La devoció que la gent de Masllorenç professa envers el seu patró sant Ramon de Penyafort és ben palesa. Es diu que no hi ha casa al poble que no guardi una imatge d'aquest sant. Així, la religiositat es va posar de manifest a l'hora de participar al migdia en la processó que va recórrer diferents carrers del poble, acompanyant la imatge, mentre els fidels interpretaven els goigs en llaor del sant. Com a curiositat cal ressaltar que la durada de la processó va coincidir amb el cant íntegre dels goigs.

Seguidament, amb l'església plena de gom a gom, es va celebrar l'eucaristia, presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach i concelebrada pels mossens Antoni Torné, Pere Sitjà, Pere Dalmau i Jordi Mestre,

antics rectors de la parròquia, i altres sacerdots. L'actual rector no hi va poder assistir, Mn. Joaquim Clavé, perquè estava malalt.

El prelat va pronunciar l'homilia en la qual va destacar aspectes de la vida de sant Ramon de Penyafort, precisament el dia en què li fa honor el santoral, i va exaltar la devoció que li dedica el poble de Masllorenç.

Durant la missa es va procedir a la veneració de la relíquia del sant, mentre el cor Vent de Dalt, del mateix poble, interpretava una pregària, composició —lletra i música— de Josep Jacas, antic mestre d'escola a Masllorenç. Aquesta celebració va coincidir amb la visita a Masllorenç del conseller en cap de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, que va inaugurar les obres de remode-

lació del centre social, instal·lacions que l'arquebisbe de Tarragona va beneir. Posteriorment va tenir lloc un dinar popular que va reunir 160 comensals.

Masllorenç, des del gener de l'any passat i fins al gener d'enguany, ha desenvolupat un reguitzell d'actes en commemoració del 400 aniversari de la canonització de sant Ramon de Penyafort, per donar a conèixer i difondre la figura del seu sant patró. Excursions a llocs significatius de la vida del sant, conferències, exposicions i el fet destacat de l'edició d'un llibre, transcrit al català, que conté el text del Ball de Sant Ramon i un estudi sobre el mateix ball realitzat per Rafael Miquel i Robert Vallverdú.

L'actual església de Sant Ramon de Penyafort va ser construïda sobre l'antiga capella de la Mare de Déu del Roser, del 1582. A causa de la canonització de Ramon de Penyafort, el 29 d'abril del 1601 per part del papa Climent VIII, l'any següent Masllorenç va canviar l'advocació de la capella per dedicar-la a l'actual patró.

Joan Boronat

Eucaristia a la catedral

L'altar major de la catedral de Barcelona va acollir la tarda del mateix 7 de gener una solemne missa dominical amb motiu de la festivitat de sant Ramon de Penyafort, copatró de la ciutat de Barcelona, en què van participar setze canonges. Va destacar la presència de la junta de l'Associació d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafort.

Mn. Joan Guiteras, degà president del Capítol de la catedral de Barcelona, durant l'homilia, va recordar: «Sabem, com sant Ramon, que som creats de nou, que la nostra conducta és la que correspon al ciutadà d'un nou ordre social que ha vingut a establir el Verb de Déu fet home. (...) Sant Ramon, ministre del Redemptor, ens exhorta a deixar-nos reconciliar per Déu. És l'aspecte quaresmal, d'alguna manera permanent en la nostra vida, per tal que puguem romandre també en la pasqua de la vida nova.»

Aquesta, però, no va ser l'única celebració que va acollir la catedral de Barcelona amb motiu de la festivitat de sant Ramon de Penyafort. Així, a les nou del matí ja s'havia celebrat una missa a la capella del sepulcre de sant Ramon de la mateixa catedral que va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Pere Tena, acompanyat pels canonges Francesc Muñoz i Malagúas Zayas, pel P. Llorenç Galmés, dominic, i per Mn. Raimon Izard, entre d'altres.

Barcelona

«La pregària compartida crea un clima de confiança mútua»

■ Joan Botam ens acosta la significació a Catalunya de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

BARCELONA.— El divendres 18 de gener, a les vuit del vespre, s'inaugura a la catedral de Barcelona la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. La celebració estarà presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, i comptarà amb la participació de representants de diverses confessions cristianes. El caputxí Joan Botam i Casals, director del Centre Ecumènic de Catalunya, fa un repàs per la significació d'una setmana que, si es permet la llicència, ha esdevingut com la festa major de l'ecumenisme.

—Quin és el tarannà específic que la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians té a Catalunya?

—La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians del mes de gener, després de l'Epifania, ha esdevingut un temps fort de tots els qui se senten cridats a fer l'experiència de Jesucrist, tant pel que concerneix a la seva identitat com a tot allò que gira al voltant de la seva missió enmig del món. Ja no parlem de retorn dels uns respecte dels altres. Mirem de reconciliar-nos i, plegats, de respondre a la voluntat del Senyor «per tal que el món

cregui». I això ha estat possible com a resultat a la vista de tota una sèrie d'aportacions, a l'inici, de cristians sensibles a l'antitestimoniatge de les divisions entre germans, pròxims als moviments pacifista, com Pax Christi, o d'espiritualitat, com Taizé, amb el Centre Ecumènic de Catalunya com a espai d'animació i coordinació i, més endavant, de les delegacions per a l'Ecumenisme de les esglésies catòlica, en les seves vuit diòcesis, ortodoxa i protestant.

—Més enllà d'aquesta setmana concreta, com es viu a casa nostra la pregà-

ria per la unitat dels cristians en el dia a dia i durant l'any?

—A parer meu, els cristians cada dia més ens anem fent sensibles a la missió que ens ha estat encomanada enmig del món, als reptes que la societat dels nostres temps ens planteja, és a dir, de justícia, pau i sostenibilitat. Com a rerefons de les respostes concretes que anem donant, del tot insuficients, hi ha sempre la consciència de la nostra pobresa i, per tant, de la necessitat que tenim de ser fidels a la crida del Senyor a fi que uns i altres i tots conjuntament signifiquem els valors del Regne. Així ens ho recorden, per exemple, els immigrants i, en general, els pobles del tercer món. En la mesura que creixem en sentiments de solidaritat, aprofundim, tant de bo que adonant-nos-en, una forma coherent de ser cristià tant en la nostra experiència orant com en la de servei.

—La setmana d'enguany reflexiona sobre la font de la vida que tots els cristians compartim. Amb tot, encara continua sent més senzill veure el que ens separa que no el que ens uneix?

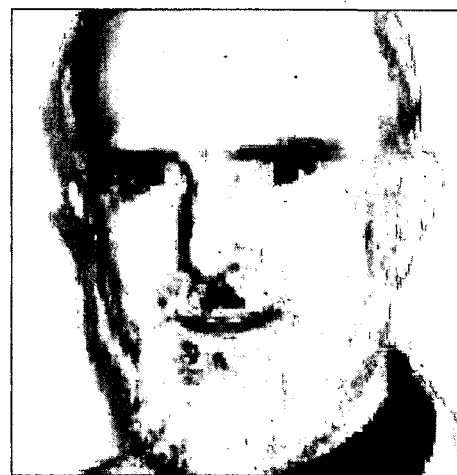
—Sí i tots plegats bé ens ho hauríem de fer mirar. Per tot començament, a partir de la mateixa pregària. No podem pregar sense simultàniament purificar-nos. La mirada de Déu damunt nostre hauria de reflectir en tot la seva llum, especialment tinguts en compte els nostres germans, els homes i les dones de totes les tradicions religioses i espirituals. Com podem anar endavant si només tenim en compte les diferències enteses com a deficiències i no, en canvi, com a oportunitats, com repetidament ens fa avinent Joan Pau II?

—Quina significació pot tenir enguany la Charta oecumenica signada a Estrasburg el 22 d'abril del 2001?

—Aquesta carta és una fita important, un punt d'inflexió en el camí de retrobament entre cristians a Europa. A casa nostra la vam rebre amb alegria, conscients del que aportava amb vista al futur de les relacions entre germans d'una mateixa fe i, d'aquests, amb els altres, creients i no creients. A Europa, ateses les seves arrels i els reptes de tota índole que ha de superar per comptar positivament en el procés de creixement global, li cal una visió de l'home i del món amb gruix espiritual. No li seria escaient d'augmentar encara més els desequilibris, les tensions, la violència i les guerres. Tots i, en particular, els cristians, en el nostre camí del Pare, en seguiment del Fill i a la llum de l'Esperit, oberts amb confiança al futur, ens hi hem de fer presents amb el nostre testimoniatge de diàleg i col·laboració.

—Quines són les principals celebracions que tindran lloc a Catalunya amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians?

—La pregària-pregària és important

Joan Botam.

arreu, en el silenci i en l'anonimat. És més rellevant la pregària que aplega germans i germanes en nom del Senyor, sobretot si aquests són fills i filles de denominacions cristianes diferents i qui sap si distanciacions. Aquesta és una pregària que beneficia els qui la fan i, per consegüent, crea clima de confiança mútua. En aquest sentit s'han de subratllar les celebracions de caràcter interconfessional que es fan a Barcelona, a la catedral i a la parròquia del patriarca Abraham, de la Vila Olímpica, i, així mateix, pel que ara com ara sabem, les que tindran lloc a Girona, Lleida, Tortosa, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, Manresa, Sabadell, Terrassa i altres indrets.

—D'aquí a dos anys el Centre Ecumènic de Catalunya celebrarà vint anys de vida. A grans trets, com ha evolucionat al llarg del temps?

—El Centre Ecumènic de Catalunya, constituït oficialment com a associació interconfessional l'any 1984, compta amb un abans i un després. Com a experiència de retrobament intercristià nasqué humilment dels contactes tinguts entre laics catòlics i protestants l'any 1954. D'aquells inicis, fets amb decisió enmig de pors i d'incomprensions d'un i altre costat, no ens en podem oblidar. Justament perquè van fer-se per la pregària i a través de la pregària. D'aleshores ençà hi ha hagut de tot, bo i no tan bo. Però la flama és viva. Si és permès de fer previsions al respecte, el desig compartit de molts és que el Centre Ecumènic de Catalunya, a través del recentment creat consell assessor, sigui l'aglutinant de tots els creients cristians amb sentida vocació ecumènica marcats amb la consciència, do del Senyor, que amb esperit de comunió se saben cridats a ser interlocutors conjuntament amb vista a les relacions cada dia més interculturals i interreligioses a casa nostra. Si no ho recordàvem nosaltres, ens ho faran presents els esdeveniments que s'acosten, un dels quals és el Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004.

Carme Munté

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

Casa d'espiritualitat Maria Immaculada

Franciscanes dels Sagrats Cors

Edith Llauredó, 22 — 08391 Tiana

Tel.: 933 954 111 — Fax: 933 954 111 — A/e: cesp_m_i@worldonline.es

i serenitat. Si bé la casa és de finals del segle XIX, l'interior tot just va ser reformat l'any passat.

Envoltada d'una àmplia pinada, la casa d'espiritualitat de les Franciscanes dels Sagrats Cors es troba als afores de la població de Tiana. Adjunta a l'ermita de la Mare de Déu de l'Alegria, la casa, que va ser fundada per la mare Carme de l'Infant Jesús González Ramos —fundadora de l'orde—, obre de bat a bat les portes per passar-hi una estada d'autèntica pau

LLEGENDA

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIOSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

Barcelona

Immigrants de l'Est homenatgen el cardenal Carles

■ L'arquebisbe de Barcelona va visitar el centre d'acollida de la Meridiana

BARCELONA.— Uns 120 immigrants de Geòrgia, Armènia, Bielorússia, Bulgària, Osètia, Rússia, Polònia i Ucraïna, la majoria de religió ortodoxa, van oferir el 7 de gener al vespre un homenatge al cardenal arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, que va visitar el centre d'acollida en què resideixen gran part d'ells a l'avinguda Meridiana de Barcelona.

A l'arribada del cardenal, una representació de cadascun dels països li va fer lliurament del pa i de la sal, símbol en aquests països d'homenatge i d'hospitalitat a persones rellevants. Posteriorment li van oferir la interpretació de cançons i poesies, i fins i tot van resar uns misteris del Rosari i es va fer un comentari de l'Evangeli del dia. Així mateix, els immigrants van fer entrega al cardenal d'una sèrie de regals preparats per ells mateixos o, en algun cas, portats dels països respectius; entre ells un quadre del mont Ararat

enviat específicament des d'Armènia, mocadors típics teixits, diverses pintures, una Bíblia en ucraïnès, textos en rus del beat Escrivà, de qui el 9 de gener es va complir el centenari del naixement, miniatures típiques, treballs fets pels nens, entre d'altres.

Els immigrants, que parlaven en rus, per la qual cosa va caldre traducció, van voler que no fos un acte reivindicatiu sinó d'agraïment al cardenal, malgrat que molts d'ells es troben en la difícil situació pròpia de molts immigrants. El cardenal va ex-

El cardenal Carles, al centre d'acollida de la Meridiana.

pressar la seva il·lusió i emoció pel que havien fet aquestes persones que intenten integrar-se en la nova societat en què resideixen.

L'acte va ser organitzat, a part de pels

mateixos immigrants, pel responsable i promotor del centre d'acollida, Jaume Sola, amb la col·laboració de l'àmbit de famílies immigrants del Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la Família. (C.C.)

XXXVII Jornades de Qüestions Pastorals Castellldaura

PREMIÀ DE DALT.— Amb el títol *Laïcisme i laïcitat cristiana* tindran lloc els dies 28 i 29 de gener les XXXVII Jornades de Qüestions Pastorals Castellldaura a Premià de Dalt, organitzades pel Centre Sacerdotal Montalegre i creades amb l'objectiu d'oferir als sacerdots diocesans un lloc de trobades fraternals i de debat teològic i pastoral.

En aquesta 37a edició de les jornades, destaca la participació, d'una banda, de Mons. Kamal-Hanna Bathish, bisbe auxiliar del patriarcat llatí de Jerusalem, que parlarà d'*El sacerdoti comú dels laics en diàleg amb una societat interreligiosa*, i, de l'altra, de Mons. Joan Baptista Torelló, rector de l'església de S. Peter de Viena i una de les

primeres persones de l'Opus Dei a Catalunya, que exposarà el tema *El beat Josepmaria i Catalunya*. D'altra banda, cal destacar també la participació dels bisbes de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, i de Solsona, Mons. Jaume Traserra, així com de Núria Gispert, directora de Càritas diocesana de Barcelona.

Aquestes jornades prenen enguany una significació especial ja que coincideixen amb el centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei. Aquest esdeveniment, tal com ha destacat el Dr. Joan Garcia Llobet, director del Centre Sacerdotal Montalegre, ha portat a triar un aspecte del pensament del beat amb potencialitat a la vida de l'Església: les relacions entre el sacerdoti ministerial

i el sacerdoti comú dels fidels laics. «En el binomi esmentat de la relació sacerdot-laic a l'Església», afegeix Mn. Garcia Llobet, «hem volgut remarcar el "rol" dels laics perquè això clarifica el paper del sacerdot en l'apostolat dels laics. D'altra banda, procurem tractar els temes tenint en compte la situació del moment que vivim i, en aquest sentit, ens sembla que el procés actual de secularització postula una actuació cristiana netament laical en una cultura, si més no, tendencialment "laicista"».

Davant del fet que s'hagi autenticat un miracle del beat Josepmaria Escrivà que obre el camí de la seva canonització, el Dr. Garcia Llobet assumeix que «és veritat que tots a la Prelatura ens sentirem espero-

nats a una exigència personal més gran en el servei de l'Església, en la seva dimensió universal i particular». I quant a les postures que s'han fet sentir en contra d'aquest camí obert a la canonització del fundador de l'Opus Dei, Garcia Llobet reconeix que pel que fa a les coses de l'Església «mai no falten crítiques» alhora que recorda que «des de la beatificació del beat Josepmaria, la devoció popular ha crescut amb força per tot arreu». «Crec», conclou, «que les recents declaracions d'una figura eclesial tan emblemàtica com el cardenal König, arquebisbe emèrit de Viena, són expressives de la realitat en reflectir la satisfacció general pel decret d'aprovació del miracle». (C.M.)

URGELL

Mn. Marqués rep la condecoració de la Legió d'Honor

ANDORRA LA VELLA.— El 21 de desembre passat, Dominique Lessus, ambaixador de França a Andorra, va imposar al prevere Nemesi Marqués i Oste, representant del coprínep episcopal d'Andorra i rector de Bellestar i Aravell, la condecoració de *chevalier* de l'orde nacional de la Legió d'Honor. La distinció havia estat concedida per Jacques Chirac, president de la República francesa, el dia 5 de maig del 1999.

L'acte de la imposició va tenir lloc a la seu de l'ambaixada de França al Principat i hi assistien els vicaris generals de la diòcesi, i els serveis de la representació del coprínep episcopal. En un breu discurs d'agraïment, Mn. Nemesi Marqués va reconèixer el treball d'unitat i d'equip que ha presidit la seva tasca. Va tenir un record entranyable pel prevere Joan Domènech (Ger 1902 - Lleida 1984), que el 1949, sent rector de Puigcerdà, va rebre la mateixa condecoració per l'ajuda humanitària als espanyols exiliats a França a causa de la guerra civil. Les llargues converses amb ell, digué Nemesi

Nemesi Marqués, a la dreta del coprínep.

en els 35 anys de treball i col·laboració amb el coprínep francès i els seus representants a Andorra en la creació de les modernes institucions andorranes. Particularment, cal esmentar la preparació i redacció de la Constitució Andorrana i l'aportació a crear els estrets llaços entre els copríneps. França ha volgut reconèixer en Nemesi Marqués la seva obertura d'esperit i el seu sentit d'Estat». Conseqüentment es tracta no solament d'una acció a favor de la justícia, sinó també d'un compromís a favor del reconeixement dels drets elementals de l'home al Principat i d'una constitució moderna. (A.M.)

Marqués, nascut a Cabó el 1935, em van permetre descobrir «les coordenades humanes i cristianes que havien determinat la seva vocació». El 1974, Joan Domènech va rebre també la medalla commemorativa del desè aniversari del pontificat de Pau VI. Li va ser lliurada pel bisbe Joan Martí Alanis en nom de Mons. Benelli.

El motiu de la condecoració a Nemesi Marqués cal trobar-lo

Trobada vocacional

LA SEU D'URGELL.— Vuit nois van assistir, el 29 de desembre, a la Trobada Vocacional que es va celebrar a la Seu d'Urgell. El bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanis, va presidir la trobada al Seminari Diocesà i va dirigir una xerrada als joves. Al diàleg també hi van participar preveres de la Delegació diocesana de Vocacions: Joan A. Mateo, Josep M. Solé, Xavier Parés i Ignasi Navarri.

Van visitar la Casa del Bisbat, el primitiu Seminari de la Casa Misió, la catedral i el Seminari diocesà. Va ser la primera trobada vocacional amb adolescents provinents d'Andorra, Artesa de Segre, la Seu d'Urgell i Balaguer. La climatologia adversa va impedir més assistència. (A.M.)

Imatge de la Mare de Déu de Loreto.

Loreto, el santuari marià de Llardecans

Afirma la tradició que un soldat va deixar la imatge al poble

El 17 de gener, festa de Sant Antoni Abat, el poble de Llardecans, a la comarca del Segrià i diòcesi de Lleida, celebra festa grossa en honor del patró dels animals del camp i, per extensió, del conjunt de la pagesia. La festa de Sant Antoni Abat, però, ve precedida per la festa de la Mare de Déu de Loreto, patrona de la vila, que se celebra el 10 de desembre.

Així doncs, la celebració religiosa i popular de Sant Antoni Abat, arrelada a la vila, tanca de fet un calendari festiu d'hivern i de Nadal que s'inicia amb la festa de la Immaculada, el 8 de desembre, la qual és pròleg alhora d'una altra festa mariana que té com a data marcada en vermell al calendari festiu de Llardecans: és aquesta la festa de la Mare de Déu de Loreto, patrona de la vila, que se celebra el 10 de desembre.

Enguany i com ja va informar *Catalunya Cristiana*, la festivitat de la patrona de Llardecans va ser viscuda amb

gran solemnitat i devoció pels vilatans, que es van aplegar a l'entorn de la seva capella, que al bell mig del poble aixopluga la venerada imatge de Loreto.

UNA DEVOCIÓ ITALIANA

La Mare de Déu de Loreto és una advocació mariana que té les seves arrels a Itàlia, concretament a Recanati, on segons la tradició és conserva la Casa de la Sagrada Família, coneguda com la Santa Casa de Loreto. La casa va arribar a aquest indret després de diverses translacions mira-

culoses, la primera de les quals va tenir lloc el 10 de maig de l'any 1291, quan els àngels la van transportar a un turó de Dalmàcia, per tal d'impedir que fos profanada.

El 10 de desembre de l'any 1294 —data en què se celebra actualment la seva festa— va abandonar aquella ubicació i, per damunt del mar Adriàtic, se'n va anar a l'altra riba, a prop de Recanati. Allí va descansar durant un temps, en un bosc de llorens propietat d'una senyora pietosa anomenada Lauretta, origen del popular Loreto nom amb què es coneix aquesta devoció mariana. Allí hi va restar definitiva-

ment, després de quatre translacions amb nombrosos prodigis i miracles.

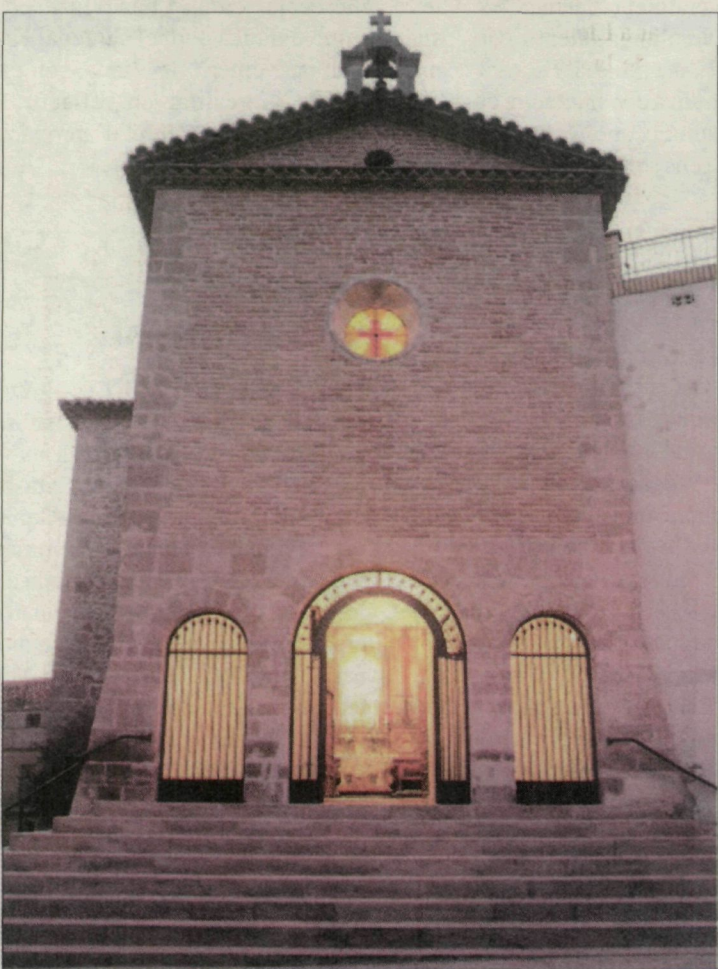
Una esplèndida basílica aixopluga avui en el seu interior la casa on visqué la Sagrada Família. La devoció a la Santa Casa de Loreto va traspasar fronteres i es va estendre a tota la cristiandat, fins que va arribar a Llardecans.

LA LLEGENDA

Mossèn Francesc Martí, historiador i prevere de la diòcesi de Lleida que havia estat rector del poble de Llardecans, en el seu llibre *Loreto en la vida de Llardecans* explica la llegenda que embolcalla els orígens d'aquesta devoció. Aquest llibre de Mn. Francesc Martí va ser publicat l'any 2000 i aplega el treball de prosa guardonat en el Certamen Literari de l'Acadèmia Mariana de Lleida, dedicat l'any 1999 a la Mare de Déu de Loreto de Llardecans.

Segons el relat llegendari la imatge va ser portada a Llardecans per un soldat, possiblement procedent de les guerres d'Itàlia. I de la mateixa manera com segons la tradició la Casa de Natzeret fou dipositada vora un camí, també el soldat, a Llardecans, va deixar la imatge al costat del camí de Lleida.

La llegenda ens evoca com un grup de soldats van entrar en un petit poble. Tot ell, així com l'església, estaven derruïts. Els soldats en feren burla, però un d'ells va escorcollar entre la runa per si hi havia algun objecte sagrat per tal de rescatar-lo. Sortosament, hi havia, intacta, una petita imatge de Maria de pedra, que, amb respecte, el soldat va dipositar dintre de la seva motxilla per tal de sostreure-la d'una destrucció segura. Des d'aleshores, allà on anava el soldat la preuada imatge sempre anava amb ell, amb la seguretat que el protegiria. Ja sigui per un permís militar o perquè ja s'havia llicenciat, finalment tornava a casa amb la imatge de Maria.

Façana principal de la capella darrerament restaurada.

Interior de la capella amb el retaule i el cambril de la Verge.

Monument al Cor de Maria, a la plaça de Loreto, davant de la capella.

En una de les etapes del seu trajecte va albirar Llardecans. Era ja fosc i ja sigui perquè va trobar les portes tancades o per pròpia voluntat, va decidir passar la nit extramurs del poble, en un lloc on creixien matolls. A recer d'una mata va deixar la imatge i ell es va adormir vora seu.

L'endemà de bon matí, a la fresqueta, en reprendre el seu viatge, va anar cap a la mateta i, en intentar carregar-se-la al coll, la imatge pesava tant que tot i provar-ho successives vegades, no va poder aconseguir-ho de cap de les maneres. D'aquesta manera va interpretar que era voluntat de Maria romandre en aquell indret. Respectuós amb la voluntat divina, la va deixar allí mateix i va prosseguir el seu camí. Maria havia decidit quedar-se a Llardecans.

Els vilatans van trobar la imatge i ben aviat li van construir un oratori i posteriorment una capella dins del poble, on hi ha l'actual, per venerar-la amb el nom de Loreto. Des de l'oratori es podia veure el primitiu indret de la trobada, conegut des d'aleshores i fins a l'actualitat com la Mateta. El 4 de juny de l'any 2000 i en una jornada dedicada a la Mare de Déu de Loreto, el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va beneir un petit pilaret amb una ceràmica que reproduïx la imatge de la Mare de Déu de Loreto realitzada per l'artista Josep A. Ferrer. És una recordança permanent de l'indret on va ser trobada la Mare de Déu.

La primera capella de Loreto ja era construïda el 1612. L'actual capella data del 1760 i va ser beneïda per l'aleshores rector, Pere Cebrià. Les obres s'havien iniciat l'any 1741. El 15 d'agost del 1960, Llardecans va commemorar amb grans celebracions religioses i una solemne processó el segon centenari de la capella de Loreto, que enguany complirà 242 anys de culte i de devoció ininterromputs. Això sí,

a excepció feta de la guerra civil espanyola, quan l'agost de l'any 1936 l'església parroquial, dedicada a l'Assumpció de la Mare de Déu, i la capella de Loreto van ser profanades i destruïdes. La preuada imatge de la Mare de Déu de Loreto va ser destrossada.

LA RECUPERACIÓ DE LORETO

En acabar-se la guerra civil espanyola, es va habilitar per al culte la capella de Loreto, fins i tot abans que la mateixa parroquia. Posteriorment es van refer el retaule i l'altar i es va encomanar una nova imatge d'unes dimensions més grans que l'anterior i de factura més moderna, que es va col·locar a l'actual cambril. A banda i banda l'acompanyen les imatges de sant

Inauguració del pilaret a la Mateta el 4 de juny del 2000.

Joaquim i de santa Anna, els pares de la Mare de Déu.

A la capella hi són entronitzades al mateix temps dues advocacions marianes més: la de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, i la de la Mare de Déu del Pilar, patrona d'Aragó. Així mateix, també hi és present, en un indret preferent, un quadre del jove beat Miquel Masip, fill del poble i un dels claretians màrtirs de Barbastro beatificat a Roma juntament amb els seus companys l'any 1992. La pintura és obra del seu cosí i també fill de Llardecans, el cordimarià P. Elies Mateu.

Una data recent per a la història de Loreto va ser la del 3 d'octubre de l'any 1999, quan la Mare de Déu de Loreto va ser festejada a la ciutat de Lleida. Va rebre aleshores l'homenatge dels lleidatans amb la celebració del tradicional Certamen Literari Marià, organitzat per la Pontificia i Reial Acadèmia Bibliograficomariana. En aquella ocasió, doncs, va ser dedicat a la patrona de Llardecans, cosa que va permetre donar a conèixer molt més aquest santuari marià del Segrià, tan proper a la ciutat de Lleida i acaronat per la germana comarca de les Garrigues.

La imatge de Loreto va viatjar a Lleida i, conjuntament amb la patrona de la ciutat, la Verge Blanca de l'Acadèmia, va ser cantada pels poetes, que li dedicaren les seves composicions literàries i marianes.

Darrerament, la capella ha estat objec-

te de diverses obres d'arranjament i de restauració de la seva coberta, s'han fet unes noves escales d'accés, s'ha pintat i restaurat el seu interior i la façana principal, i ha estat renovada la il·luminació del retaule i del cambril. Totes aquestes obres s'han pogut dur a terme mercès a l'esforç i la col·laboració dels vilatans i de diverses institucions. D'aquesta manera, han recuperat i retornat a Loreto la seva magnificència i el seu simbolisme religiós i marià com a referent per a tot un poble, que davant de la seva mare i patrona canta en els antics goigs: «Celestial emperadora, / Verge Sagrada Maria: / emperau-nos nit i dia / de Loreto gran Senyora.»

L'actual mossèn del poble, Manel Mercadé, el capellà més jove del bisbat de Lleida, en el seu primer destí pastoral va viure amb plenitud la passada festa de Loreto, en la qual els infants de l'escola hi van participar activament amb un concurs de dibuix dedicat a la seva Verge.

«Per a Llardecans Loreto ho és tot i cal que així sigui, per als grans, per als joves i per als més menuts», diu mossèn Manel, alhora que ja albira la possibilitat de fundar una Associació d'Amics de Loreto per tenir cura, potenciar i donar a conèixer aquests devoció que té en la Casa de Nazaret el seu fonament: «Maria de Loreto ha cohesionat sempre aquest poble.»

Text i fotos: Jordi Curcó

Pregària del soldat

*Alcem el vol, Senyora meva,
Alcem el vol...*

*No us puc somoure davant aquesta mata,
Ni per cercar per Vós un lloc reclòs;
Fins ara per mi, a les espatlles,
Éreu suau com un pomell de flors.*

*Hem de marxar..., ni el nom sé d'aquest poble,
Lloc ben senzill per ser la vostra llar:
Sento els lladrucs dels cans que dins hi borden:
Loreto, Natzaret i «llar-de-cans».*

*Alcem el vol, Senyora meva,
Alcem el vol...*

Francesc Martí

El pilaret amb la ceràmica de la Mare de Déu de Loreto.

Tarragona

Ordenació diaconal per partida doble

■ Albert Valldosera i Xavier Roig, camí del sacerdoci

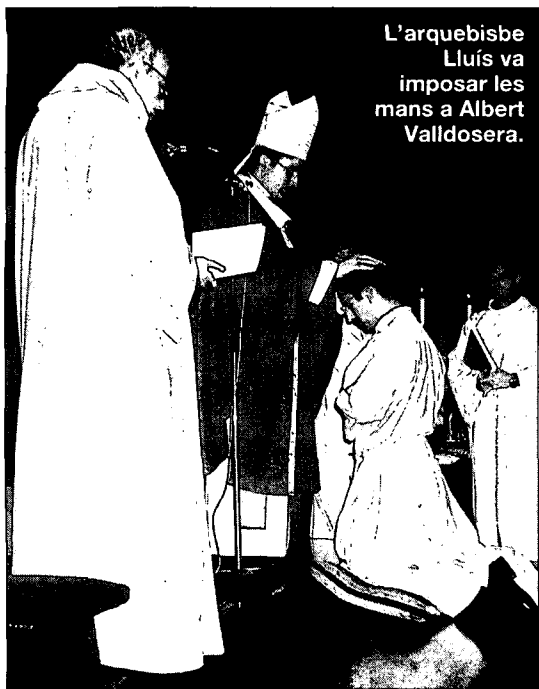
ALBERT VALLDOSERA

La gèlida temperatura del dia 23 de desembre passat no va ser impediment perquè a l'interior de la catedral de Tarragona hi hagués bon caliu, al voltant d'Albert Valldosera, el qual es va veure acompanyat pels seus pares, familiars, companys seminaristes i amics a l'hora de rebre l'ordenació diaconal pel ministeri de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

La litúrgia de la paraula va donar pas a la litúrgia de l'ordenació, on Albert Valldosera va ser cridat i elegit, alhora que rebut amb goig pel poble fidel, que va entonar el cant de lloança. La celebració va esdevenir com un signe més de la mà salvadora de Déu enviant entre els homes el seu Fill.

Mons. Lluís Martínez Sistach va pronunciar una homilia alliçonadora en la qual va ressaltar la missió de tot cristià, «la de ser apòstols i evangelitzadors». Més directament i referint-se a l'ordenand, el prelat va assenyalar que «el Senyor t'ha cridat a ser prevere i aquesta crida s'integra en la de comunitat cristiana, i en l'Església. Palparàs l'acció i la presència de Déu i veuràs com el missatge de l'Evangeli frapa i xoca en el nostre món». L'arquebisbe de Tarragona va exaltar la figura de sant Josep que, «defugint dubtes, va acollir la salvació del món a casa seva». Així mateix, va adreçar mots de felicitació als pares de l'ordenand, Xavier i Maria, i va exhortar Albert Valldosera «a veure en la persona dels pobres la presència especial de Jesucrist i posar-se al seu servei».

Posteriorment l'ordenand va proclamar les promeses pròpies del seu ministeri davant de Déu i de l'Església, presidida pel bisbe diocesà, i que comprometen al celibat, a la pregària de les Hores i a l'obediència al servei de l'Església. A continuació, l'elegit,

L'arquebisbe Lluís va imposar les mans a Albert Valldosera.

Foto: Joan Boronat

TARRAGONA/EL MORELL.— «Si algú es vol fer servidor meu que em segueixi i s'estarà on jo m'estic, diu el Senyor.» I aquesta és la tria que han fet els joves Albert Valldosera i Xavier Roig, que han emprès camí cap al sacerdoci i que han estat ordenats diaques.

prostrat davant de l'altar, va escoltar la invitació de l'assemblea a santa Maria i als sants, en un dels moments més emotius que envolten la cerimònia.

Després, va venir la imposició de les mans i la pregària consagratòria, on, per mitjà de l'Esperit Sant i la pregària de la fe, Albert Valldosera va adquirir el do i el ministeri diaconal, alhora que era revestit amb l'estola creuada i la dalmàtica. Així mateix, va rebre de mans del bisbe el llibre dels Evangelis. Amb l'ofrena del pa i del vi es va iniciar la celebració de l'eucaristia. En finalitzar la cerimònia, Mn. Albert Valldosera, que continuarà col·laborant en la tasca pastoral de la parròquia de Sant Joan de Tarragona, va agrair, amb unes sentides paraules, l'acolliment rebut al llarg del seu camí fins a aquesta fita diaconal.

XAVIER ROIG

Els Reis Mags d'Orient van deixar, dos mil·lennis després d'haver adorat Jesús al portal de Betlem, un valuós present el dia 6 de gener a l'església parroquial de Sant Martí del Morell. Aquest do de Déu va recaure en la

persona del jove seminarista Xavier Roig Rovira, que va rebre l'orde del diaconat, camí del sacerdoci. El poble ho va celebrar d'allò més i, per extensió, tota l'Església diocesana tarragonina.

La cerimònia i eucaristia de l'ordenació del nou diaca Xavier Roig va omplir el temple de fidels, convilatans, companys seminaristes, una quarantena de sacerdots diocesans, feligresos de la parròquia de Sant Fructuós, on Xavier Roig col·labora en l'acció pastoral i, evidentment, els seus pares, Xavier i Maribel, juntament amb altres familiars. Així mateix, Xavier Roig es va congratular especialment per la presència de diversos membres de la comunitat Fe i Llum, moviment catòlic amb una dedicació especial als disminuïts psíquics, al qual presta servei el novell diaca.

En l'homilia, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va establir un símil entre l'estel de Betlem i la vocació sacerdotal, «que és l'estel que porta a trobar Jesús», va dir.

Després, Xavier Roig va manifestar el seu compromís, davant de l'arquebisbe i del poble fidel, de complir el ministeri de diaca i es va prostrar a terra com a signe d'humilitat i de pregària en la invocació dels sants. Arribada l'ordenació, l'arquebisbe Lluís li va imposar les mans, amb el pronunciament de l'oració consecratòria. Mn. Xavier Roig va ser revestit amb els ornaments propis del diaconat, i va rebre els Evangelis i el bes de pau.

Acabada l'eucaristia, el nou diaca va voler resumir el seu agraïment amb dos salms: «Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors» i «Aquí em teniu, Déu meu, vull fer la vostra voluntat». La parròquia del Morell va obsequiar Xavier Roig amb un diccionari bíblic i de les religions, mentre que la de Sant Fructuós li va lliurar una reproducció, en ceràmica, del retaule de l'altar major.

Text: Joan Boronat

Mn. Xavier Roig va ser revestit amb els ornaments propis del diaconat.

BARCELONA

Tercera trobada de curs de Fe i Cultura

BARCELONA.— Quina és la responsabilitat dels cristians en la vida pública? va ser el títol tan suggeridor amb què Josep Miró i Ardèvol, periodista, escriptor i regidor de l'Ajuntament de Barcelona, va amenitzar els membres del grup Fe i Cultura, presidit per l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Ricard M. Carles. La trobada en qüestió va ser el dia 21 de desembre al col·legi Pare Manyanet de Barcelona, i era la tercera trobada de curs.

Miró i Ardèvol, conegut polític i articulista, va examinar la nostra societat actual tot subratllant-ne de bell antuvi aspectes positius tals com la subjectivitat

del món actual, que permet la formació de la consciència, el desenvolupament tècnic i científic, la valoració de la persona o el protagonisme de la dona en el món actual.

Aquesta primera anàlisi positiva ens és ben necessària per tal de no demonitzar la societat en la qual ens ha tocat viure. No es tracta tant de donar les culpes de la situació laïcitzant dels nostres dies com de la resposta que nosaltres som capaços de donar. Quina és la nostra oferta? S'explicita amb valentia i claredat?

Si a l'home se l'ha definit com a animal polític, també el cristià ho ha de ser. Els cristians tenim capacitat per do-

nar resposta. Els mestres de pensament actual, ens agradi o no, són els mitjans de comunicació i no ens ha de fer por evangelitzar servint-nos d'aquests nous mitjans.

Miró i Ardèvol va continuar afirmant durant la seva ponència que els nous descobriments genètics, el científicisme, l'utilitarisme imperant en l'àmbit moral..., són crides a implicar-nos en la vida pública. Els cristians hem perdut sentit de pertinença a l'Església, que forma part d'una societat. Hem de fer sentir les nostres postures. Som molts i comptem amb un intel·lectualisme orgànic important. L'Església continua tenint

un lideratge en l'àmbit mundial, la figura del nostre Sant Pare ens ho corrobora.

Hi ha hagut una deserció dels cristians en la vida pública, va concloure Josep Miró i Ardèvol. En aquest sentit, va afirmar que cal reduir la diàspora cultural dels catòlics i impulsar un col·lectiu de cristians que treballin per i amb objectius comuns. Calen sinèrgies. Treballant plegats i parlant amb una sola veu ens podem fer escoltar. Podem donar al nostre món aquest missatge d'esperança i Bona Nova del qual està tan assedegat. (Jordi Belenguier Pallí, religiós dels Fills de la Sagrada Família)

Lleida

El bisbe Ciuraneta continua la visita pastoral

■ És el torn de les parròquies del Carme, Sant Joan i Sant Pere

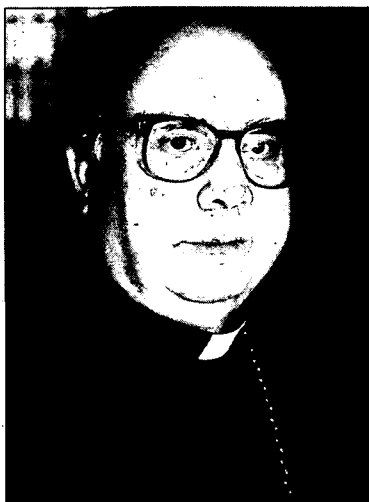
LLEIDA.— El bisbe de la diòcesi, Francesc Xavier Ciuraneta, continua aquest mes de gener amb la seva visita pastoral a l'arxiprestat del Centre de Lleida, conformat per cinc parròquies: Santa Teresa Jornet i la Sagrada Família, al barri de Cappont, i les parròquies del Carme, Sant Joan i Sant Pere, ubicades a l'Eix Comercial de la ciutat i que configuren, totes tres, l'anomenada Unitat Pastoral Territorial amb un rector comú per a les tres comunitats.

Els actes de la visita pastoral s'iniciaren el diumenge 6 de gener, diada de Reis, amb una pregària comunitària de les tres parròquies a l'església parroquial de Sant Joan, en què es va demanar a Déu pels fruits espirituals de la visita pastoral.

Del 7 al 12 el bisbe Ciuraneta s'ha reunit amb els diversos grups i moviments parroquials a la parròquia del Carme i el dissabte 12 de gener va tenir lloc a la parròquia de Sant Pere un col·loqui obert, alhora que el diumenge 13 va celebrar l'eucaristia a la parròquia de Sant Pere.

Per a aquest diumenge dia 20 de gener hi ha prevista la celebració d'una eucaristia seguida d'un col·loqui a la parròquia del Carme. El dissabte 26, al matí, Mons. Ciuraneta tindrà una trobada amb les tres comunitats religioses de la Unitat Pastoral i a les set del vespre, una eucaristia a l'església de la Puríssima Sang i una trobada amb la Congregació de la Sang, que té cura de la processó del Divendres Sant.

La visita acabarà els dies 2 i 3 de febrer, amb una missa i posterior col·loqui a l'església de Sant Joan, que tindrà lloc el dissabte festa de la Candelera, a les vuit del vespre, i el diumenge 3 de febrer el bisbe Ciuraneta presidirà l'eucaristia a Sant Joan, a les dotze del migdia, i una altra a les vuit

Mons. Ciuraneta.

del vespre, en aquesta ocasió al santuari de Sant Antoni de Pàdua dels Pares Franciscans.

El rector de la Unitat Pastoral, Mn. Joan Mora, i la resta de preveres de les tres parròquies, han adreçat una carta a totes les famílies amb motiu d'aquesta visita pastoral, la primera que fa el bisbe Ciuraneta des que va perdre possessió de la diòcesi fa dos anys. En aquesta carta qualifiquen la visita d'esdeveniment eclesial important per a l'arxiprestat, alhora que desitgen que esdevingui «un impuls amb renovat entusiasme en l'anunci de l'Evangeli. El clima que ens ha d'acompanyar ha de ser el de la fraternitat i una total transparència en presentar la nostra realitat».

D'altra banda, el diumenge 27 de gener, a les dotze del migdia el prelat lleidatà farà la seva visita pastoral a la parròquia de Santa Teresa Jornet, al barri de Cappont. Comunitat que ocupa un petit espai de culte provisional, que necessita amb urgència la construcció d'un nou temple i que espera la cessió municipal d'un solar per fer-la realitat. Mons. Ciuraneta presidirà en aquella jornada la cloenda del tridu en honor de la seva patrona, santa Teresa Jornet, lleidatana fundadora de les Germanetes dels Ancians Desemparats, en l'aniversari de la seva canonització. El bisbe a més de reunir-se amb catequistes i altres moviments parroquials, mantindrà una trobada amb la junta formada per a la construcció de la nova església.

La visita pastoral és aprofitada pel bisbe Ciuraneta per visitar els malalts i ancians a les seves respectives llars amb el desig, segon paraules seves, de fer-se proper com a pastor.

Jordi Curcó

Gimcana missionera per la pau

LLEIDA.— El dimarts 29 de gener, tot commemorant el Diumenge de la Infància Missionera, la Delegació de Missions de Lleida ha organitzat la I Gimcana Missionera per la Pau, conjuntament amb deu escoles cristianes de la ciutat: l'Anunciata-Dominiques, el Carme, Claver, Episcopal, Lestonac, Maristes Montserrat, Mater Salvatoris, Sagrada Família, Santa Anna i a comarques el col·legi Mare de Déu de Montserrat, de les Borges Blanques.

Alumnes de cinquè de primària de tots aquests centres s'aplegaran al parc dels Camps Elisis de la ciutat de Lleida per sensibilitzar-los a l'entorn de la missió i de la pau, els dos eixos que són el lema central de la campanya de la Infància Missionera d'enguany. (J.C.)

Núm. 2 de la revista de la Pastoral Penitenciària

LLEIDA.— La Delegació de Pastoral Penitenciària de la diòcesi de Lleida ha publicat el número 2 corresponent al mes de desembre del 2001 de la seva revista, *Lliures*, que vol ser un vehicle d'expressió i de comunicació de la realitat pastoral dins del món de les presons.

En aquest número apareix com a tema central el voluntari de presons, amb diversos articles i col·laboracions, alhora que s'informa de la propera celebració de la IV Trobada Nacional de Pastoral Penitenciària, que se celebrarà a Madrid els dies 15 i 16 de febrer, i de la II Trobada Nacional de Joves Voluntaris de Presons, que també se celebrarà a Madrid els dies 23 i 24 de febrer.

Lliures reproduïx en aquest número l'article «Implicació de la parròquia i de la diòcesi en l'evangelització de les presons», signat pel bisbe d'Oscà Xavier Osés, recentment traspassat.

La revista està dirigida pel P. Nacho Blasco, mercedari i capellà del Centre Penitenciari Ponent. (J.C.)

TORTOSA

Milliores al Full Diocesà

TORTOSA.— El 6 de gener van aparèixer sensiblement millorats els fulls diocesans de Barcelona, Lleida, Tortosa i Urgell, que s'editen conjuntament. El canvi es nota especialment en la pàgina 4 i darrera del full, que és la que es fa pròpiament a cada diòcesi en particular. En el cas de Tortosa, la secció *Crònica diocesana*, que ha guanyat en fotografies i en diversitat de notícies, informa dels fets més rellevants en l'àmbit interarxiprestal.

La Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació de Tortosa anima un cop més que se li comuniquin més notícies i demana, en aquest sentit, les col·laboracions des de

les parròquies. Insisteix, d'altra banda, en la conveniència de noves subscripcions. L'estadística indica una asimetria entre la part catalana i la valenciana. Així, s'informa: «En aquest moment, editem 5.215 exemplars, dels quals 4.305 (82,55%) corresponen a comarques catalanes i 910 (17,44%), a les valencianes. Dels 240.492 habitants que té la diòcesi d'acord amb la Guia del 2001, 166.818 corresponen a les parròquies catalanes (69,38%) i 73.674, a les valencianes (30,63%). Hi ha parròquies que no reben cap exemplar. D'altra banda, el preu es mantindrà en 20 pessetes, que equivalen a 0,12 euros.» (J.B.B.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

Tel. 932 175 607

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Girona

Impuls a la causa de beatificació de Lliberada Ferrarons

■ Les Clarisses de la Divina Providència d'Olot volen posar llum al testimoni de la serventa de Déu

OLOT.— Les Clarisses de la Divina Providència d'Olot han pres un determini: donar a conèixer a tanta gent com ho vulgui saber el testimoni de la serventa de Déu Lliberada Ferrarons, «que va viure i va morir com una santa» per tal de donar una embranzida a la seva causa de beatificació. «Creiem que si Olot té aquest tresor no l'ha de deixar perdre, deixant-lo soterrat... Un llum no es posa sota un atuell, per amagar-lo, sinó que es posa en un lloc alt i visible, perquè faci claror a tota la casa», afirmen les clarisses otolines.

Lliberada Ferrarons i Vivés va néixer a Olot el 19 d'abril del 1803 i a la mateixa vila natal va morir el 21 de juny del 1842. La serventa de Déu tenia 6 anys quan el pare va morir i als 8 anys ja va haver de treballar de teixidora en una fàbrica de Sant Joan les Fonts. L'any 1829 una greu malaltia la va obligar a deixar la feina. Durant els tretze anys que va haver de suportar la malaltia, mai no va sortir de la seva boca un mot de queixa; ja que els carmelites i els metges que l'assistien deien que era un model de sofriment i que l'oferia per a la unitat de l'Església i per

als seus sacerdots.

La serventa de Déu va ser terciària carmelita i era una apòstol del via crucis, del trisagi a la Santíssima Trinitat i de la devoció a la Mare de Déu. Molta gent invocava la seva intercessió quan encara vivia i sobretot després de la seva mort. El seu enterrament fou un esdeveniment multitudinari. El dia 27 de juny del 1966, les despulles mortals de Lliberada Ferrarons Vivés foren exhumades oficialment i col·locades en una urna de zinc, i aquesta dintre d'una arqueta, i el dia 19 del mateix mes va tenir lloc el trasllat

solemne a l'església de Sant Esteve d'Olot.

El procés de beatificació està molt avançat, però encara calen esforços. És per això que les Clarisses de la Divina Providència d'Olot insten a demanar un favor, una gràcia, un miracle a Lliberada Ferrarons davant d'una malaltia, d'una impossibilitat, d'una angouxa... «Cal visitar el sepulcre de la Lliberada, cal pregar, cal demanar. Si per la nostra part fem això, donarem una nova embranzida a la seva causa de beatificació. Ella se'n fa molt assequible. Necessitem el seu model i el seu estímul. Jesús ens va dir: "Sigueu sants com el pare del cel és sant." Lliberada ho va saber entendre, i ho va posar a la pràctica. Ella anava adquirint virtuts, va viure l'esperit de les benaurances. Va estimar Déu i tot-hom. Va sofrir moltes privacions a causa de la gran pobresa en què es va desenvolupar la seva vida. Va sofrir llargues malalties, però sempre estava contenta. Mai no es va queixar. Va practicar les obres de misericòrdia amb naturalitat i amb amor.»

«Només seguint l'Evangeli de Jesús, tal com ho va fer Lliberada», recorden les Clarisses de la Divina Providència d'Olot, «trobarem l'autèntica pau del cor, la pau a les famílies, la pau a tots els homes de

bona voluntat, i aquesta pau s'anirà contagiant a la resta dels nostres germans».

«Cal que la santa Església declari les heroiques virtuts de Lliberada», prossegueixen. «Qui s'apunta a fer reviure la causa de Lliberada? Endavant! Amb l'ajut de Déu, i sota el guiatge de la nostra mare del cel, la Mare de Déu, ens en sortirem!» (C.C.)

Lliberada Ferrarons i Vivés.

Tibidabo us informa

1 Adoració Perpètua del Tibidabo

En el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo es fa Adoració davant el Santíssim Sagrament exposat dia i nit sense interrupció. Us invitem a participar una hora al mes a l'Adoració Perpètua.

2 Viatges i Peregrinacions

- * Delta de l'Ebre, 20-21 d'abril 2002.
- * Egipte bíblic, 10 al 20 de maig 2002.
- * Torí-Mornese-Firenze-Pàdua-Venècia, 21 al 30 de setembre 2002.
- * Lourdes-Sant Sebastià, 8-9-10 novembre de 2002.

3 Festivitat de Sant Joan Bosco

31 de gener 2002.
El Temple del Sagrat Cor de Jesús fou profetitzat per Sant Joan Bosco el dia 5 de maig de 1886 a la Basílica de la Mercè de Barcelona.

4 Dijous Eucarístics

Tots els dijous de l'any es fa una Hora Santa de 21,15 a 22,45 hores.

5 Il·luminació del Temple del Tibidabo

Tu pots fer que el Temple del Sagrat Cor de Jesús estigui il·luminat totes les nits amb la teva aportació. Subscriu-te: una hora de llum val 12 euros.

6 Missa Mensual de l'Obra Expiatòria

Podeu participar a la Missa Expiatòria tots els primers divendres de mes. Sortida de l'autocar de la Plaça de Lesseps a les 17,30 hores i tornada a les 19,45 hores.

Truqueu-nos al telèfon 934 175 686

URGELL

Penelles s'entendreix amb el pessebre vivent

PENELLES.— Una setantena d'adolescents de Penelles i Bellcaire van representar el 25 i 30 de desembre el pessebre vivent, on van assistir 800 persones. Vint-i-quatre escenes bíbliques componen la representació a diferents llocs del poble: cases, magatzems, patis, etc., tot decorat amb elements antics del món rural. Els actors, amb vestits típics de la ruralia, tenen menys de 14 anys.

La iniciativa i la direcció van sorgir de la parròquia i del grup d'esplai parroquial la Freixa. Han arribat a la quarta edició i tenen il·lusió de continuar i millorar la representació bíblica, en què col·laboren l'Ajuntament de Penelles, la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de la Noguera i "la Caixa".

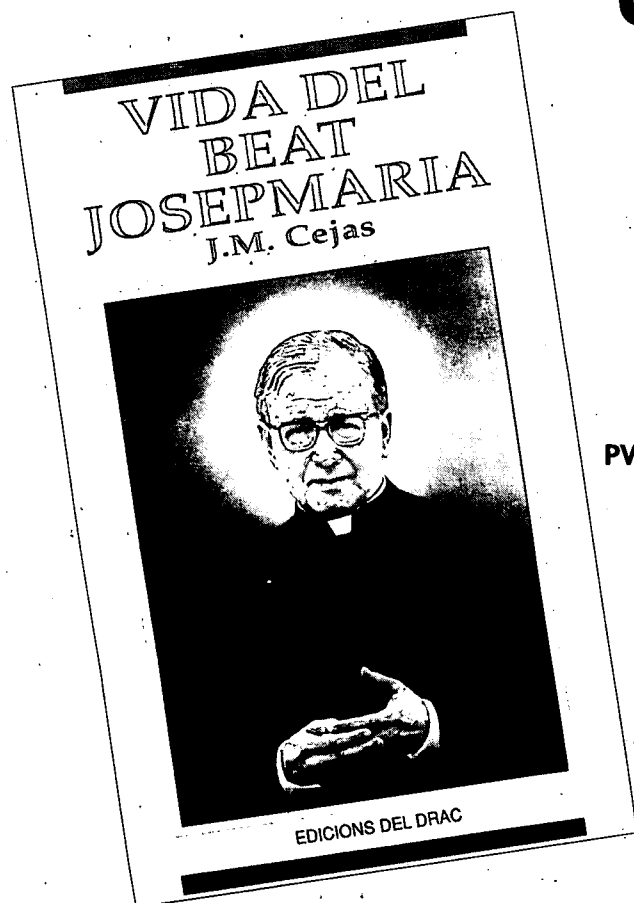
Els nois i noies donen forma a un pessebre ple de llum i vida. El projecte aplega tot el poble, que «es deixa tocar el cor per l'amor i la força que emanen del càlid naixement», tal com comenta Mn. Antoni Tort, rector de Penelles. (A.M.)

El fred ha afectat les celebracions del Nadal

LA SEU D'URGELL.— La neu, més de 30 cm a molts indrets, i el fred han afectat negativament les celebracions litúrgiques del Nadal a les parròquies del bisbat. La neu i el glaç van impedir l'assistència, sobretot de les persones grans, a les esglésies d'alguns pobles amb els carrers convertits en pistes de gel i temperatures molt baixes. Hi ha esglésies on la calefacció és precària o bé inexistent. En determinats temples les ampolles de butà es van glaçar i fins i tot l'aigua de les canadelles, a l'hora de l'ofertori, no va rajar.

La nit de Nadal a la Cerdanya i a la Vall d'Aran les temperatures eren inferiors als 21° sota zero; a l'Alt Urgell, als 18° negatius, i a la Noguera, als 14° també sota zero. La neu ha assaonat la terra, però el fred ha perjudicat verdures i arbres fruiters. (A.M.)

Centenari naixement Josepmaria Escrivà de Balaguer 1902-2002

PVP 950 ptes..
5,70 €

PVP 1.850 ptes..
11,12 €

PAPERS D'ESPIRITUALITAT

Ref.	Títol	PVP
PE.01	Com fer pregària	400 ptes. 2,40 €
PE.02	Com confessar-se bé	400 ptes. 2,40 €
PE.03	Com combregar bé	400 ptes. 2,40 €
PE.04	Quinze normes de pietat	400 ptes. 2,40 €
PE.05	Ens casem!	400 ptes. 2,40 €
PE.06	Aviat batejarem!	400 ptes. 2,40 €
PE.07	Ja ens fa la Primera Comunió!	400 ptes. 2,40 €
PE.08	El matrimoni de Maria i Josep	400 ptes. 2,40 €
PE.09	Devocions marianes	400 ptes. 2,40 €
PE.10	Sense por a la vida ni a la mort	400 ptes. 2,40 €
PE.11	Crida al sacerdoci	400 ptes. 2,40 €

MEDITACIÓ

Ref.	Títol	PVP
MD.01	Parlar amb Déu, volum 1	1.900 ptes. 11,42 €
MD.02	Parlar amb Déu, volum 2	2.280 ptes. 13,70 €
MD.03	Parlar amb Déu, volum 3	2.750 ptes. 16,53 €
MD.04	Parlar amb Déu, volum 4	(en preparació)
MD.05	Parlar amb Déu, volum 5	2.400 ptes. 14,42 €
MD.06	Parlar amb Déu, volum 6	1.900 ptes. 11,42 €
MD.07	Parlar amb Déu, volum 7	(en preparació)

CATEQUESI

Ref.	Títol	PVP
CT.01	Catequesi a casa, volum 1	750 ptes. 4,51 €
CT.02	Catequesi a casa, volum 2	750 ptes. 4,51 €
CT.03	Catequesi a casa, volum 3	750 ptes. 4,51 €
CT.04	Catequesi a casa, volum 4	750 ptes. 4,51 €
CT.05	Vaig a missa	300 ptes. 1,80 €

EDITORIAL ALBADA, S.L.

Tel. 93 788 27 12 — Fax 93 735 13 45

Distribueix: Rafel Dalmau, tel. 93 317 33 38

Parroquies, llibreries, col·legis de Catalunya, València i Balears.

Els interessats a vendre les nostres col·leccions podeu dirigir-vos a:

■ Llibreria La Formiga d'Or
Barcelona Tel. 93 302 24 31

■ Llibreria Claret
Barcelona Tel. 93 301 08 87

■ Llibreria Garbí
Barcelona Tel. 93 217 54 08

■ Llibreria Balmes
Barcelona Tel. 93 317 94 43

■ Llibreria PPC
Barcelona Tel. 93 317 29 39

■ Llibreria Paulinas
Barcelona Tel. 93 301 14 88

■ Llibreria San Pablo
Barcelona Tel. 93 268 12 54

■ Llibreria Daina
Badalona Tel. 93 384 61 58

■ Llibreria Roca
Manresa Tel. 93 872 11 25

■ Llibreria Sabadell
Sabadell Tel. 93 726 05 70

■ Llibreria Egara
Terrassa Tel. 93 788 13 49

■ Llibreria Empúries
Girona Tel. 97 220 34 29

■ Llibreria Rondalles
Lleida Tel. 97 226 71 04

■ Llibreria Bonet
Santa Coloma de Queralt
Tel. 97 788 04 08

■ Llibreria Paulinas
València Tel. 96 392 28 46

Girona

«El nostre poble no canta»

■ Frederic Pujol és mestre de capella de la catedral

GIRONA.— Frederic Pujol Tarrés, rector de la parròquia de Sant Miquel de Palau Sacosta i membre de la Comissió Litúrgica de la Tarraconense, és el director del cor de la catedral de Girona des del 1989. A partir d'aquell moment va intentar recuperar la capella de la catedral

convençut que si «les parròquies tenen algú que canta, la seu no podia estar-ne sense». La capella actual està integrada per quatre persones i té un paper destacat en les celebracions solemnes de la catedral. Al març participarà en un cicle de concerts per difondre la música sacra.

—Què és un mestre de capella?

—A totes les catedrals hi havia un grup de cantors que eren responsables d'interpretar la música. Antigament se'n deien *capelles* i en el llenguatge actual se'n dirien corals. El mestre de capella és, per tant, el director. Tradicionalment en la capella només hi participaven homes i veus blanques, és a dir, infants. Però des del Concili Vaticà II les dones també hi van entrar i ara ja no hi ha cap diferència.

—Quins altres canvis hi ha hagut amb la reforma litúrgica del Concili Vaticà II?

—Es té molt en compte la participació dels fidels, de manera que la capella ha de fer de suport del cant o limitar-se a les parts més difícils per permetre que la gent pugui cantar també. El que passa és que el nostre poble no canta. No és com a Alemanya o fins i tot com al País Basc.

—Per què?

—Hi hauria molta cosa a analitzar perquè no és que es desconeguin els cants. Potser és una manera de ser que hi ha por del ridícul, som més tancats o austers. Un català és normalment més tímid, i es veu clar quan vas en tren i trobes un grup d'andalusos, per exemple. D'altra banda ha faltat una tradició de participació de la gent a la litúrgia. Abans del Concili Vaticà II s'anava passivament a missa i el capellà ho feia tot en llatí i només cantava el cor, de manera que els fidels es quedaven muts.

—Quan canta la capella de la catedral?

—Fa anys era cada dia, però ara es redueix a les celebracions importants com són la Puríssima, la missa del Gall i l'Epifania, el cicle de Setmana Santa, Pentecosta, l'Ascensió i Corpus. A més a més

Foto: Guillem Farré

Frederic Pujol.

hi ha ocasions excepcionals com va ser recentment el comiat com a bisbe de Girona de Mons. Jaume Camprodon i l'inici de pontificat de Mons. Carles Soler Perdigo.

—Qui forma actualment la capella?

—Antigament era gent que estava pagada perquè era un ofici. Quan va co-

mençar a decaure la va substituir la Schola Cantorum del Seminari, però quan aquesta va desaparèixer es va acabar en sec. La capella ha tornat a funcionar des del 1995. En principi es comptava de fer un octet, però en l'actualitat està formada per una soprano, una contralt, un tenor i un baix. No són professionals però sí que se'ls demana que tinguin una formació en música i cant perquè el to pugui ser elevat i donar qualitat.

—Es prou coneguda la música sacra?

—No, i per això hi ha moltes corals que tenen manca de repertori. Precisament per al març estem preparant un cicle de concerts conjuntament amb el Capítol de la Catedral on participaran sis corals de Girona per tal de donar a conèixer els grans valors de la música sacra i difondre el fons musical important que té la catedral.

—En què consisteix aquest fons?

—És una sala plena de partitures que van des de l'edat mitjana fins a l'actualitat. Actualment

hi ha un grup de musicòlegs que hi treballa per tal de classificar-lo i transcriure les partitures més antigues perquè puguin ser interpretades avui dia. Segurament que és el fons musical més important de les comarques gironines.

Guillem Farré

La ràdio amable

Frequències

- 106.6 Barcelona
- 93.7 Catalunya central
- 103.4 Girona
- 105.0 La Seu d'Urgell
- 107.5 Andorra

Noves tecnologies

Amb la col·laboració d'<http://www.ua-ambit.org/soi/soi.htm>

En què creuen els nens?

Per Francisco Molina Fernández i Marta Miquel

Els nens dediquen gran part de la seva vitalitat a jugar; una altra part important la dediquen a les seves necessitats físiques i afectives, i per a les que els adults anomenen «serioses», ocupen la resta del temps.

Aquestes coses serioses són les més properes als adults: l'educació, la justícia o la religió, entre d'altres. Quan es pretén ensenyar al nen assumptes de qualsevol naturalesa i aquest no ha entès bé el que se li explica, molts cops es recorre al món de la fantasia infantil. El mateix passa amb el fet religiós, perquè el nen ho entengui —cosa que no sempre és fàcil—, se li expliquen visions fantàstiques de la religió. Això, sense voler, pot provocar que el nen ja de per si inclinat a fantasiejar, instal·li la religió en el món de la fantasia. D'altres vegades la doctrina és tan seriosa que als nens se'ls fa una cosa avorrida o els espanta; i no cal dir quan la religió és qüestió de premi i de càstig, o d'uns éssers que ens vigilen sense que els vegem.

Actualment, la pedagogia religiosa s'esforça a «ensenyar» una religió més propera als nens i adolescents, i si és possible més intel·ligible.

JesucristoNet

EL RINCÓN DE LOS NIÑOS

Jesús Te Ama

www.cristianet.com/jesucristonet/ninos/ninos.htm

Molts pares també procuren «transmetre» el que ells creuen tan bé com saben. El projecte, el propòsit d'uns i altres, és «acompanyar» els nens en el seu camí cap a Déu, per tal que descobreixin Déu Pare de bondat, Déu de l'amor, compromès amb l'home en la meravellosa aventura de la vida, Déu dels pobres i necessitats i que es compadeix amb qui pateix.

A partir d'aquí, segons com sigui aquest acompanyament, els nens, aniran adquirint les seves pròpies conviccions, amb la qual cosa tindrem nens que creuen en un Déu solidari, en un Déu que és amor. O en un Déu cruel que mata i castiga; o en un Déu màgic; o en un Déu que sempre està amagat.

També tindrem —avui ja n'hi ha— nens indiferents o ignorants de la realitat de Déu.

El catedràtic de Sociologia de la Universitat de Deusto, Javier Elzo Imaz va assenyalar que: «Els pares dels joves actuals han deixat de ser religiosos, s'han secularitzat i és aquesta secularització la que transmeten als seus fills. Però més enllà de

Aquests són alguns dels protagonistes de NET, secció infantil de www.es.catholic.net

la dimensió religiosa tampoc sembla que els pares tinguin la pretensió d'oferir cap plantejament, cosmovisió, als seus fills. Més aviat sembla com a hipòtesi que el que es defensa és una mena de neutralitat axiològica, sota el principi que els meus fills escolliran el que millor els sembli quan siguin grans.» Pels resultats que es perceben, aquesta pràctica fa més difícil que els fills arribin al seu moment a assumir una jerarquia de valors plantejada seriosament.

Al buit axiològic citat, s'hi afegeix la profusió de còmics, els videojocs i moltes de les imatges que els nens reben a través de la televisió i d'Internet; tot això pot explicar, almenys en part, les confusions infantils. Per ara han estat els llibres el complement a la formació, informació i testimoni sobre la fe per als nens. Hi ha una profusió de llibres que contenen, de manera pedagògica, el que els adults han ensenyat amb paraules, sense abastar altres temes. Internet, en canvi, pot ser font d'una informació que va més enllà del que es desitja ensenyar-los; tots els continguts de la xarxa són al seu abast, accedir-hi només és qüestió de la seva habilitat tècnica. Lluny de ser l'enemiga de la fe, Internet pot ser la gran aliada de la pedagogia de la fe. Tota la dinàmica, tot el seu atractiu, la interactivitat, l'oci, etc. pensats amb estimació, intel·ligència i sense pors, poden ajudar nens i grans a caminar junts pel camí de la fe. Gairebé tots els pedagogs estan d'acord que els nens han de ser acompanyats en aquests processos.

Algunes pàgines tant des del cristianisme catòlic com evangèlic s'encaminen a aquest propòsit. Per exemple, els Cristòfors (<http://www.christophers.org/ecos204.html>) tenen a la seva pàgina en castellà aportacions molt interessants sobre Déu i els nens, des d'algunes vivències de matrimonis que expressen com comparteixen la fe amb els seus propis fills, i l'ajuda que s'oferix als pares per afrontar junts l'experiència de la fe. Veieu també Jesucristonet al seu apartat «El Racó dels Nens»: <http://www.cristianet.com/jesucristonet/ninos/ninos.htm>

El Moviment Junior d'Acció Catòlica (<http://www.ctv.es/USERS/juniorac>) ens presenta en aquesta pàgina aquesta institu-

ció, publicacions, un fòrum de debat i algunes coses més. Hi trobem, també, un apartat anomenat «la infància a Internet». Hi apareixen diversos enllaços amb pàgines relacionades amb la infància: «Coordinadora

Ciudadana d'Infància», <http://www.pangea.org/spie/cci>; «Acció Catalana per a la infància maltractada», <http://www.acim.es>; i «Treball amb Nens a l'Església», <http://www.ctv.es/USERS/juniorac/segunda.htm>, molt interessant, on podem trobar materials didàctics, idees, històries, textos bíblics, cants, jocs, treballs manuals, titelles i moltes coses més; està pensada per ajudar els mestres. En aquesta mateixa pàgina hi ha un enllaç amb la web «Món Infantil Cristià» <http://www.galeon.com/mundoinfantil>

Es tracta d'una web dedicada als nens i conté històries bíbliques (la de Jonàs i la de Jacob), uns 20 cants, textos de memorització —de Lluc i dels Gàlates—, pregàries (com, per què i què hem de pregar).

D'altra banda en les pàgines religioses més usuals també trobem àmplies seccions dedicades als nens i a la cura de la seva fe. A <http://www.es.catholic.net> han creat el Club Net, Nova Evangelització Tercer Mil·lenni, de la qual formen part famílies compromeses amb l'Església juntament amb els seus fills. El club ofereix lectures de l'Evangeli adaptades per als nens, contes, historietes, concursos, opinions... Ala pàgina argentina d'<http://www.buenasnuevas.com> trobem pregàries per a nens, textos bíblics dramatitzats per a adults i nens i material per a catequesi infantil.

Roger de Llúria, 5 · 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 · Fax 933 174 830 · A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

Déu té més d'un nom!

IGNASI RICART (PROJECTE I COORDINACIÓ) · MARIA RIUS (IL·LUSTRACIONS)

Aquest és un llibre sobre les cinc grans religions mundials: hinduisme, budisme, judaisme, cristianisme i islamisme.

Està pensat per als nens i nenes de 8 a 12 anys, perquè els ajudi a conèixer i estimar les religions dels altres i, alhora, estimar tothom qui practica una altra religió.

En un món pluralista com el d'avui, les diferents cultures no poden restar aïllades les unes de les altres. De la mateixa manera, tampoc les religions que venen a ser com planetes que es mouen al voltant del sol que és Déu: la deu pregona d'on puen totes les religions.

Edicions en català i en castellà. Mides: 22 x 28,5 cm. 128 p.

Sembrar llavors d'esperança

■ Joventut Idente promou valors en infants i joves

Fa 26 anys Fernando Rielo va constatar la necessitat de treballar per la infància i la joventut, promovent els valors més nobles imprescindibles per construir una societat solidària, de progrés i per a la pau. Així va néixer Joventut Idente, que fonamenta la seva formació en la vivència dels valors que es desprenen de l'evangeli i d'altres fonts. Joventut Idente va sorgir a Espanya i està integrada per joves de més de 20 països.

«El nom d'«Idente» és un neologisme que significa caminar, fent vida els ideals més alts», explica Tereza Halasova, professora de l'associació. L'entitat, l'origen de la qual està en Fernando Rielo, fundador de la Institució Catòlica de Missioners i Missioners Identes, fonamenta la seva formació en la vivència d'aquests valors, l'origen específic dels quals és l'evangeli i altres fonts que proposin viure els ideals més nobles. Les primeres activitats de l'associació van ser uns campaments d'estiu. Actualment, les propostes de Joventut Idente són més ambicioses.

Tereza Halasova explica que «treballem sobretot l'educació en la prevenció i integració de la infància i joventut. D'aquí sorgeix el projecte Jovins, dedicat a l'educació». Aquest projecte funciona des del

d'estiu i suport familiar. El seu objectiu principal és fomentar valors, actituds i habilitats que desenvolupin l'humanisme, la convivència i la pau.

Altres projectes

Altres activitats que porta a terme l'entitat és el Parlament Universal de la Joventut. Es tracta d'un fòrum de diàleg obert per treballar i investigar sobre els temes que preocupen els joves, defensar ideals i treballar per la pau.

Per Sant Jordi, Joventut Idente organitza l'Ateneu Sant Jordi, amb activitats artístiques. També hi ha la possibilitat que joves col·laborin en projectes educatius i sanitaris dels missioners i missioneres idents que duen a terme en altres països, especialment en els que són en via de desenvolupament a Amèrica i Àfrica.

A Catalunya, l'associació treballa en projectes educatius dels quals es beneficien uns cent infants i uns 30 professors, que es divideixen en tres grans grups: nens (fins a 13 anys), adolescents (entre 14 i 17 anys) i universitaris.

Per a l'associació, els joves professors voluntaris són una peça clau, especialment en el projecte Jovins. Aquests joves són sobretot universitaris que dediquen part del seu temps com a professors: «Des de Joventut Idente donem molta importància a la persona i no em refereixo només als infants, sinó també als joves professors. Procurem tenir una atenció personalitzada per a cadascun», afirma Tereza. «Els donem una formació tècnica, però també humana. Sempre hi ha algú en qui poden trobar suport, sigui quina sigui la seva responsabilitat», afegeix. Aquest és potser un dels trets que caracteritzen l'associació: l'acompanyament personal.

Des de l'entitat es valora moltíssim la feina dels joves voluntaris, sap que són imprescindibles per tirar endavant qual-

Els campaments de Joventut Idente són una escola de convivència.

fan una activitat al centre, sinó per a la seva vida quotidiana.

«Altres coses importants que visc a Joventut Idente és que la feina amb els in-

sevol projecte. Per això, fa una crida a qui pugui sentir-se interessat a col·laborar en projectes d'educació: «Sempre ens cal gent, sobretot en el programa de reforç escolar del projecte Jovins, perquè ens agradaria tenir un professor per nen i això és complicat perquè hi ha més nens que professors. Només demanem disponibilitat per venir a l'activitat i a la formació que donem un cop al mes.»

Sembradors d'esperança

A Tereza Halasova, una de les vivències que més l'omple és «tenir l'experiència amb infants i joves que són problemàtics. Per exemple, als campaments tenim infants que provenen de centres d'acollida i veus que vénen als nostres campaments amb ganes, que quan s'acaben ja esperen els següents... aquesta feina amb els infants i joves és molt important». Però també és important la tasca que es fa amb els professors. En aquest sentit, es dona molta importància a la seva formació, perquè els serveixi no únicament quan

fants m'ha ensenyat a tenir esperança», assenyala Tereza, «no importa que un nen no et quadri amb els esquemes que has dissenyat. L'important és que tu mires de donar-los alguna cosa que potser un dia els servirà encara que tu no en vegis el fruit. Però si tu has sembrat, sempre en queda alguna cosa. Poder-ho veure en infants que han estat problemàtics i que han tirat endavant és molt esperançador. És el fet de sembrar, tot i que no siguis tu qui en reculli la collita».

Rosa María Jané Chueca

JOVENTUT IDENTÉ
C/ CÒRSEGA, 292, 2N 2A
08008 BARCELONA
TEL. 932 188 433
FAX 934 152 488
A/e: jidenteon@retemail.es
<http://pagina.de/juventud.idente.es>

«L'entitat promou valors que tenen el seu origen en l'evangeli i altres fonts que proposin viure els ideals més nobles»

1996 i es va posar en marxa quan es va detectar que la infància i la joventut tenien greus mancances educatives i de convivència. Segons Halasova, «hem detectat que entre els joves hi ha una manca de respecte entre ells i que els calen referències d'adults amb autoritat moral. També creiem que hi ha una manca d'atenció envers la infància i la joventut, cosa que Fernando Rielo ja va veure fa 26 anys».

El projecte Jovins comprèn cinc àmbits: reforç escolar, activitats humanístiques i artístiques, aire lliure, campaments

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

incaVol

Facilita Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

La veu del metge

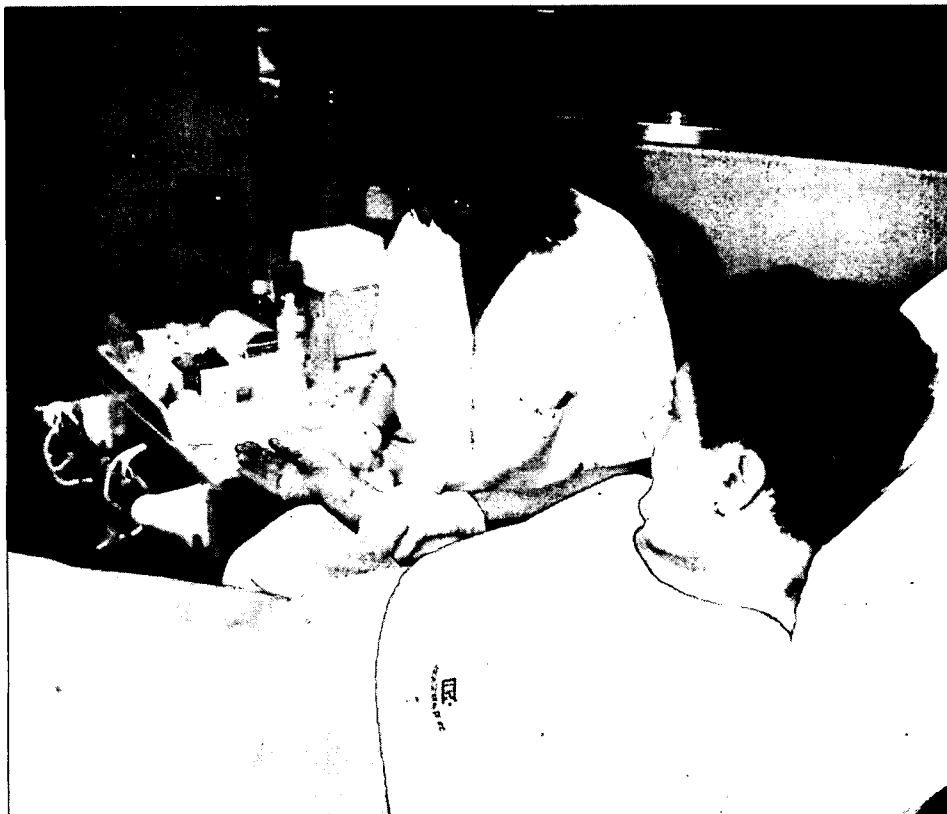
La relació metge-pacient (4)

El valor de les paraules

La medicina, com totes les ciències, evoluciona d'acord amb les circumstàncies i els valors de l'època. Des de fa cent anys s'ha beneficiat del progrés vertiginós d'altres ciències, com ara la química, la física, la tecnologia, l'estadística i la informàtica. Cadascuna d'elles, i sobretot la complementarietat entre elles, ha aportat a la medicina un arsenal de coneixements, tècniques, aparells i metodologies que l'han transformada en les seves formes aparents.

Els valors culturals dels darrers cent anys s'han dirigit a la tecnificació massiva com a valor predominant. D'aquella actitud màgica del metge-filòsof de l'edat mitjana amb el seu pacient, fins a la científica del metge-tecnòleg dels nostres dies hi ha un abisme. La gent sol·licita exploracions i no visites, els metges prefereixen treballar amb tècniques que amb entrevistes, els jutges prefereixen reclamar procediments i no actituds, i les administracions prefereixen mesurar índexs de productivitat i no índexs de satisfacció.

Dins de les etapes bàsiques de l'acte mèdic —entrevista, exploració, diagnòstic i tractament— l'etapa tecnològica que vivim ha potenciat l'exploració, el diagnòstic i el tractament fins a límits de ciència-ficció. En canvi, «l'entrevista clí-

És imprescindible una bona comunicació entre el metge i el pacient.

Als metges els ha afectat en la mesura que la qualitat de la comunicació amb els seus pacients no és un «valor en si mateix», sinó una «circumstància» de la seva consulta. Com a conseqüència, no hi ha formació específica ni durant la carrera ni en l'especialització. Tampoc no es mesura la seva qualitat, ni s'introdueixen tècniques de millora contínua. Simplement no consta en cap barem. En els últims anys la medicina pública ha detectat la importància d'aquesta formació i s'han introduït cursos voluntaris d'«entrevista clínica» per a aquells professionals motivats. Algunes clíniques també donen suport en forma de seminaris al desenvolupament d'habilitats de comunicació entre el seu personal de més risc (UCI, Infantil, Oncologia, Urgències).

La comunicació saludable

La comunicació eficaç no està relacionada amb l'«amabilitat plàstica» d'algunes consultes privades ni amb l'actitud complaent davant de les persones malaltes, sinó amb l'habilitat professional de triar les paraules més adients per recollir la informació transcendent del malalt i saber explicar-li la situació mèdica que hi ha plantejada de la manera més «saludable» possible, sobretot en situacions crítiques.

Ja el 1947 l'Associació Mèdica Americana (AMA) deia el següent: «La vida d'una persona malalta pot ser escurçada no tan sols pels actes, sinó per les paraules o les maneres. Aquest és, per tant, un deure sagrat del qual cal tenir cura minuciosament i evitar qualsevol tendència que pugui desanimar el pacient i deprimir-ne l'esperit.»

La investigació del Dr. Brandt

El 1997 un metge va investigar la importància de les paraules a la consulta

mèdica. La investigació del Dr. Brandt («pulmó dels fumadors» versus «bronquitis crònica») involucra els efectes d'una comunicació bona i dolenta entre doctors i pacients. En un assaig aleatori va seleccionar un grup de pacients amb tot el patiment de la bronquitis crònica

i els va dividir en dos grups; a cada meitat se'ls va comunicar un diagnòstic «diferent».

A la primera meitat se'ls va informar amb el tradicional diagnòstic «crònic», mentre que l'altra meitat es va confrontar amb un nou diagnòstic —sense cap significat mèdic— inventat pel Dr. Brandt i els seus companys, que es va anomenar «pulmó dels fumadors». Al llarg d'un any, el Dr. Brandt i el seu equip van observar els dos grups per identificar si un missatge clar en la causa de la malaltia produïa una diferència en la salut dels pacients. Els dos grups van seguir el mateix tractament, els mateixos fàrmacs i els mateixos consells preventius. Tan sols una cosa era diferent: el nom de la malaltia. Més del doble del nombre de pacients diagnosticats de tenir «pulmó dels fumadors» va deixar de fumar en comparació amb el grup «crònic» i, secundàriament, això va millorar la seva salut.

Altres treballs de recerca han validat l'efecte que les paraules produeixen en el compliment del tractament, les consultes urgents innecessàries, el consum de fàrmacs i les consultes successives a diferents metges per a un únic problema. Per concloure podem afirmar que es pot fer molt amb la medicació, les exploracions i els tractaments convencionals, però de vegades la comunicació escaient entre el metge i el malalt fa miracles.

Dr. Ferran L. Tognetta

22324fta@comb.es

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears.

«L'escàs valor donat a la comunicació eficaç entre el metge i el pacient ha afectat el desenvolupament de tot el sistema sanitari»

nica» amb el pacient ha quedat relegada.

Aquest escàs valor donat a la comunicació eficaç entre el metge i el pacient ha afectat el desenvolupament de tot el sistema sanitari. Tan sols en els darrers anys s'ha donat valor legal (!) a la constància escrita que el pacient coneix els riscos del tractament que se li proposa.

Efectes d'una comunicació deficient

Els pacients que no comprenen la forma de raonar del metge i que amb prou feines poden entendre els documents mèdics qualsevol dia es poden trobar que han de decidir «sí» o «no» davant d'una intervenció mèdica que no comprenen i que els pot influir en la seva guarició, salut o qualitat de vida. En ocasions els pacients busquen en altres formes de medicina una esperança de guarició emocionalment acceptable, on trobar una alternativa a un diagnòstic que no volen acceptar, no comprenen o simplement amb què creuen no estar d'acord.

Per Francesc Gamissans

Denúncia de tràfic de nens russos a Europa

El sacerdot italià Oreste Benzi, fundador de l'Associació Joan XXIII, després d'un viatge a Rússia, va denunciar l'existència d'una xarxa de tràfic il·legal de nens russos cap a Europa i altres països. Després de visitar un centre per a menors d'edat i una comunitat terapèutica a Volgograd, el pare Benzi revela: «Fa anys que hi ha un tràfic il·legal de nens i nenes de Rússia cap a altres països, entre ells, en primer lloc, Itàlia. Se'ls fa passar per minusvàlids, però en realitat es paga per ells un mínim de 50.000 dòlars.»

Durant la seva estada a Rússia, el sacerdot es va entrevistar amb autoritats civils, religioses i magistrats que han denunciat aquest tràfic: «M'han dit que hi ha poblets russos en els quals no queden nadons; no és estrany, doncs, que Rússia, Romania i Ucraïna hagin congelat des de fa temps les adopcions internacionals.»

El pare Benzi informa que a Volgograd s'està jutjant una senyora (Nadia Gratti) per haver falsificat els documents de més de 600 nens sans, però duts a Itàlia com a minusvàlids. La llei russa preveu normes restrictives i severes per impedir abusos en l'adopció, però permet l'adopció internacional de nens deficients que estiguin interns en institucions. Aquesta és la via per al tràfic de nens i nenes. I ho explica: «N'hi ha prou amb un metge que els declari invàlids, un advocat que conegui les pràctiques d'adopció, un traficant de menors, una entitat autoritzada a fer adopcions i alguna família europea que pagui 50.000 dòlars perquè, en un parell de mesos, els arribi a casa el nadó declarat minusvàlid, però que en realitat gaudeix de bona salut física i mental.»

Segons informa el sacerdot italià, durant aquest procés de venda de menors, el metge de la Casa dels Nens de Volgograd, Dr. Ginnasio Ramadanov, col·laborador de la senyora Gratti, ha confessat als jutges: «Demano perdó al poble rus per haver contribuït a dur els seus fills a l'estranger.»

Tota denúncia contra qualsevol abús és una bona notícia, i la inculpció pública de tràfic d'adopcions il·legals, també.

La bona notícia

cultura

Videojoc educatiu sobre Gaudí

■ Barcelona Multimedia ha fet un programa interactiu per recrear l'obra de l'arquitecte

BARCELONA.— Barcelona Multimedia vol unir-se als actes de celebració del 150è aniversari del naixement d'Antoni Gaudí (Reus, 1852-Barcelona, 1926) amb la publicació del primer joc en cd-rom basat en les obres del genial arquitecte. Es tracta d'un

joc de creació que permet experimentar amb les diferents obres per tal de descobrir el sentit de la seva arquitectura. Està disponible en set llengües: català, castellà, anglès, francès, italià, alemany i japonès.

Gaudí o el joc de l'arquitecte es desenvolupa sempre en escenaris reals a través de fotografies i personatges filmats en vídeo. L'obra de Gaudí és tan suggeridora que se'n pot crear un joc sense haver de recórrer a creacions sintètiques. El jugador o la jugadora sap, tanmateix, que tot allò que veu és real i pot consultar en qualsevol moment quina obra està veient, la data de construcció, l'adreça i el seu arquitecte, en el cas que no es tracti d'una obra de Gaudí, sinó d'una de les cinquanta obres modernistes de Barcelona que trobarà en els recorreguts per la ciutat.

La sinopsi del videojoc és la següent: el jugador s'uneix a un grup d'experts d'arreu del món que s'aplega a Barcelona amb motiu de la commemoració del 150è aniversari del naixement d'Antoni Gaudí per muntar una gran exposició virtual sobre la vida i l'obra de l'arquitecte. La feina del jugador consistirà a construir deu maquetes de les obres més rellevants de Gaudí a Barcelona. Les maquetes són

aquestes: escoles de la Sagrada Família, temple de la Sagrada Família, la Pedrera, Casa Batlló, Palau Güell, torre de Bellesguard, Casa Vicens, Finca Güell i simbologia de la Sagrada Família. Per fer-ho disposarà de l'ajuda dels experts i d'abundant documentació gràfica de cada obra. Cada cop que completi una maqueta rebrà un objecte que haurà de situar en el seu lloc de l'exposició.

Combinar acció i reflexió

El joc, que està dissenyat perquè el jugador actuï combinant l'acció i la reflexió, està pensat per ser jugat per adolescents i adults, per bé que els nois i les noies a partir de deu anys amb una certa maduresa en l'ús de materials interactius també poden fer-ne ús. El jugador assumeix el rol de l'arquitecte encarregat de confeccionar les maquetes.

Segons el perfil del jugador, pot ser que resolgui el repte que se li planteja de maneres diverses: amb un comportament

adult es parteix d'una primera lectura sintètica de tota l'obra per procedir, tot seguit, a la resolució dels aspectes concrets (del general al parcial); amb un comportament adolescent es busca la proposta global per mitjà de l'actuació immediata (del parcial al general); o bé amb un procediment infantil es pot resoldre el trenca-closques general sense copsar-ne tot el sentit fins al final.

Tot i que en un producte interactiu no es pot parlar de durada en el mateix sentit que una obra cinematogràfica, el concepte de durabilitat pot resultar orientatiu. La durabilitat d'un producte interactiu consisteix en el nombre d'hores que l'usuari pot necessitar per resoldre el joc, independentment

que el completi en una o més sessions. En *Gaudí o el joc de l'arquitecte* la durabilitat és de sis i vuit hores si els participants són adolescents o de vuit i deu hores si són adults. Qui vulgui més informació es pot adreçar a Barcelona Multimedia, tel. 932 002 176 i fax 932 009 482. (C.C.)

Un joc de creació basat en les obres de Gaudí

Portada del videojoc.

Mots i ment

A

Austeritat

Auster/a: «Persona que viu i obra de manera rígida, estricta; virtuós.»

Generalment la persona austera és rígida amb ella mateixa, però és molt més indulgent amb els altres. No s'ha de confondre l'austeritat amb l'avarícia, ja que la primera és, sovint, una virtut, i la segona, un vici. Encara que sembli que l'auster s'ha de sotmetre a una vida rígida i esquifida, no és així, ans al contrari. Prèviament s'ha després de tot l'enfarc de vicis, com són l'enveja, la vanitat, l'ansia de poder i molts altres prejudicis humans. La set de l'auster es satisfà amb un petit got d'aigua; en canvi, la de del lliberal ni amb un got gran... Si una persona, després de portar una vida austera o discreta en els seus quefers, veu que una altra (del mateix estament social) gasta el doble que ella, pot pensar que guanya el doble. A vegades, però, fa més avenços aquell qui gasta menys que el qui guanya més.

Manuel Seiguer

El sentit religiós també hi és present

Segons afirmen els responsables de Barcelona Multimedia, la primera editorial multimèdia infantil i juvenil catalana, a *Gaudí o el joc de l'arquitecte* s'ha volgut subratllar la dimensió religiosa d'Antoni Gaudí, que és present en totes les seves creacions. L'il·lustre arquitecte solia dir que «l'home sense religió és un home mutilat».

Per posar-ne alguns exemples, els jugadors hauran d'entendre que els campanars de la Sagrada Família representen els dotze apòstols; les quatre torres, els evangelistes; la torre de l'absis, la Mare de Déu, i la del cimbori està dedicada a Jesucrist. Per resoldre el joc de la Pedrera, se'ls fa entendre que l'edifici està dedicat a la Mare de Déu i per això l'Ave Maria corona la façana. En el darrer dels jocs els jugadors hauran de situar totes les escultures de les façanes de la Sagrada Família a partir de les cites dels evangelis, i completar d'aquesta manera el naixement i la infantesa de Jesús en una façana, i la seva Passió i mort a l'altra.

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala de repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per a convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís,
el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot
ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
<http://www.agenciamatrimonial.com>

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

Música clàssica de qualitat

TERRASSA.— El proper 31 de gener, a les 21.00, tindrà lloc al Centre Cultural de Caixa Terrassa l'actuació de Nonet Txec, un dels conjunts de cambra més antics i originals del món. Va ser fundat el 1924 per alumnes del Conservatori de Praga, inspirats per l'obra *Nonet*, del compositor alemany L. Spohr. El programa musical estarà constituït per obres de W. Lutoslawski, Z. Lukas i A. Dvorak. (C.C.)

«El teu nom és...»

■ Nova col·lecció de vídeos sobre l'origen i la història dels noms de les persones

Fa uns mesos uns quants diaris ens van sorprendre en publicar algunes dades de la nova web d'Idescat. Acostumats a trobar tantes Jènfers i Jèssiques, no semblava gaire probable que a Catalunya tinguéssim 356.436 Joseps (incloses totes les variants masculines i femenines), o bé que Maria fos de bon tros no sols el nom més posat, sinó el primer del rànquing actual.

I el fet, a més de ser curiós, també em resulta interessant. M'explico. A Catalunya, com en molts altres països, es perfilen plans d'inversió per afavorir que la gent llegeixi. Per desgràcia la vida convida poc al ritme lent dels llibres. D'altra banda, la informació a través de la imatge, fàcil i atractiu, sovint esdevé propera als resultats d'un encefalograma pla.

En ficar-me en el món de la imatge, amb el desig de col·laborar a omplir una mica aquesta llacuna, vaig intentar elaborar vídeos amb contingut de fons, sobre una base històrica i cultural. I l'opinió general ha estat que es tracta d'un estil de vídeos «diferent». Amb sorpresa, àdhuc el primer de tots va rebre una menció honorífica.

Amb el coratge que dona una bona acollida, acabem d'estrenar, amb Editori- al Casals i Enciclopèdia Catalana com a distribuïdora, «El teu nom és...», una col·lecció de vídeos sobre l'origen, la història

i la tradició dels noms de les persones. Els primers estan dedicats als d'origen català. Malgrat la breu durada dels reportatges, al darrere de la lletra s'hi amaga una llarga i pacient preparació. Així amb poca estona, hom s'assabenta d'una pila de coses, de vegades sorprenents, sobre el propi nom.

Quanta gent sap, per exemple, que la Mare de Déu de la Mercè original es troba al Museu Diocesà de Barcelona i que la gòtica que tots estimem tant és molt més tardana? Qui relaciona les columnes romanes del Centre Excursionista de Catalunya del carrer Paradís amb la tradició d'Eulàlia que refusa adorar aquí els déus del mont Tàber?

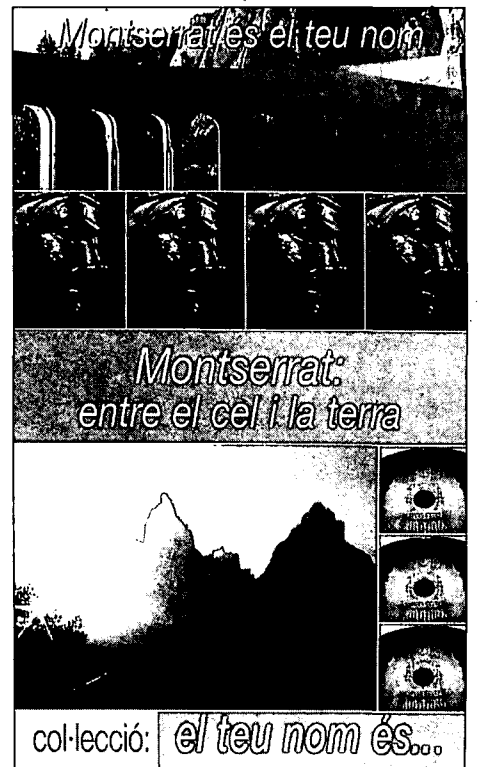
Travessant la cantonada dels carrers Jaume I i Dagueria, qui és conscient que trepitja la casa on va morir Oriol, un dels homes més pobres (o més «rics») i més miraclers que ha tingut la humanitat? Se'ns ha ocorregut mai que la imatge de la Mare

de Déu de Núria amb la còfia de pastora en lloc del vel blanc de les Verges del pla és més propera al segle XII i als tallers artesanals de Ripoll que no pas als temps remots en què, segons la història, sant Gil va viure a la vall?

Tothom visita la santa cova de Montserrat com el lloc de la troballa de la Mare de Déu, però potser pocs coneixen la tradició de Quirze, el monjo del «Monasteriol» (Monistrol), que la va amagar; o que Rodulf, el fill del nostre comte Guifré, va ser el primer monjo de Montserrat.

L'origen d'aquest nom que ens acompanya tota la vida, i que ens identifica d'una manera peculiar, possiblement pot tenir per a cadascú una curiositat ben especial. És per això que ens agradaria arribar al ventall de noms més ample possible. Podrem algun dia complaure els 9.252 Mohameds «catalans» enquestats per l'Idescat?

Les explicacions deuen ser tan entenedores que un infant de vuit anys, en acabar de veure el vídeo del seu nom, va exclamar: «Mare, tornem-lo a mirar!» Potser és perquè hem procurat que tota aquesta allau d'informació sigui servida amb un llenguatge senzill i unes imatges que estèticament provoquin un impacte difícil-

Portada d'un dels vídeos d'aquesta col·lecció.

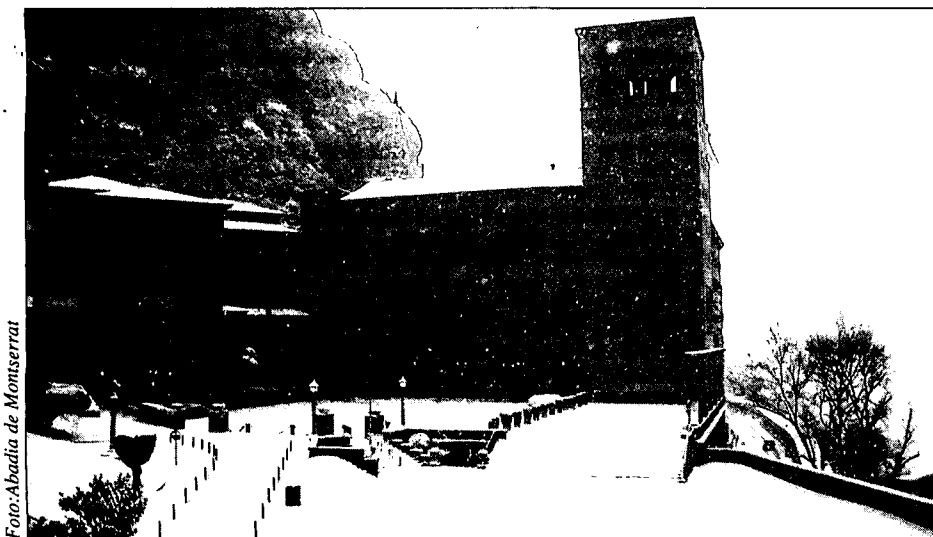
ment oblidable. Segons expressió d'un amic, són «com una gota d'aigua fresca, després d'una suada generosa».

I nosaltres creiem sincerament que avui és una tasca tan urgent promoure la cultura com multiplicar les alenades refrescants en aquest nostre món, sovint marcat per tantes tensions universals com la que tots plegats vivim arran de l'11 de setembre passat.

Maria Regina Goberna

Monja de Sant Benet de Montserrat

Montserrat nevada

MONTSERRAT.— Aquest és l'aspecte impressionant que presentava Montserrat a mitjans del desembre passat, quan el fred va batre rècords històrics a molts municipis catalans, que es van om-

plir de neu i glaç. Montserrat no en va ser una excepció i un mantell blanc va cobrir tota la muntanya santa. L'onada de fred siberià va portar aquest regal dels ulls. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Francisco Salzillo, escultor

Espanya va dedicar el 1983 un segell a l'escultor Francisco Salzillo (Múrcia, 1707 - 1783). Es va formar al taller del seu pare, un escultor napolità establert a Múrcia. A la mort d'aquest (1727), va deixar els dominics (hi havia ingressat de jove) per fer-se càrrec de la direcció del taller. Envoltat de nombrosos deixebles, alguns d'ells els seus mateixos germans, va desenvolupar una gran activitat. La seva producció de temàtica religiosa, força abundant, presenta dos grups ben diferenciats: el de figures de pessebre (realitzades amb materials com ara cartró, pedra, fang, teles endurides, etc.) i el de passos de Setmana Santa (unes quantes es troben a l'ermita de Jesús, a Múrcia, i unes altres al Museu Salzillo, també a Múrcia).

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

L'art de la tècnica

La seva boca no donava l'abast amb aquells espaguetis que l'omplien fins a desbordar-la. Li queien per tots cantons i estava més vermell que un tomàquet madur. Les gotes de suor li baixaven pel front, lentament. La seva angoixa se sumava a l'aire condicionat bastant alt de temperatura que es feia sentir en aquell local.

«Són massa llargs, Joan», em deia mig enfadat. I és que en Pep era un home ja d'avançada edat i poc acostumat a aquesta pasta. «A mi que em donin fideus.» «Ja t'he avisat i no m'has fet cas», li vaig dir. «Mira, has de fer com els italians. Posa uns quants espaguetis a sobre d'una cullera cap per amunt al mateix plat. La cosa consisteix a fer-ne rodar hàbilment la mínima quantitat possible amb la forquilla, i així aconseguiràs fer-los un boccone, com se sol dir.»

Al final, seguint les meves recomanacions, es va menjar els espaguetis com un autèntic gourmet. I és que en això, amics, també hi entra l'art de la tècnica.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Quaranta anys de la parròquia de Sant Paulí de Nola

■ S'ha publicat un llibre amb la història d'aquesta església barcelonina

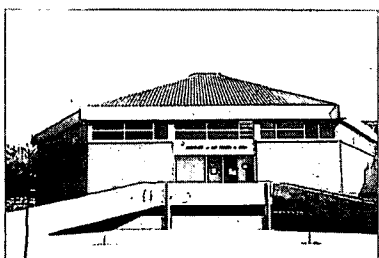
BARCELONA.— La parròquia de Sant Paulí de Nola, de Barcelona, acaba de publicar un llibre amb el títol *1961-2001. Quaranta anys de la parròquia de Sant Paulí de Nola*, escrit per Josep Bosch i Mercader. Ell és també l'autor del volum *Història de la parròquia de l'Esperit Sant, de Barcelona*.

Es tracta d'una parròquia nascuda en un suburbi de Barcelona. Acabada la guerra civil, en aquells anys de dificultats i amb l'arribada d'immigrants procedents del sud d'Espanya. La parròquia es va instal·lar, al començament, en un barracó dins d'un districte no gaire afavorit, com era el barri de la Mina, el Camp de la Bota i Pequín.

Mn. Joan Serra i Fontanet, el primer rector que hi va

1961 - 2001

Quaranta anys de la parròquia de Sant Paulí de Nola (Barcelona)

Josep Bosch i Mercader

Portada del llibre.

ser nomenat, es va proposar aixecar un temple de nova planta, fent front a totes les intrigues i crítiques de companys de magisteri i algunes associacions que propugnaven una Església pobra, conseqüent amb els paràmetres que establia el recent acabat Concili Vaticà II.

Avui, la parròquia de Sant Paulí de Nola és una realitat ben aprofitada dins de la demarcació barcelonina de l'anomenat sud-est del Besòs amb una gran empena en el fet religiós i veïnal. S'hi acollien els fills d'aquells immigrants que hi arribaven procedents del sud, emmascarats després d'un trajecte de dos dies de tren, amb una maleta de fusta i amb el que portaven a sobre.

Són catalans totalment integrats que, amb tot, celebren, un diumenge al mes, la seva missa *rociera* amb el penó corresponent i els seus cants autòctons amb el deix de la llengua que encara parlen els seus pares. (C.C.)

Ajuts per a la casa d'acollida Montserrat Quadrada

VALLS.— Exactament un milió quatre-centes seixanta mil pessetes (uns 8.800 euros) han fet cap a la casa d'acollida Montserrat Quadrada de Valls, a través de la subhasta d'obres d'art cedides per artistes valencians i d'altres que s'han volgut afegir a aquesta iniciativa solidària.

La iniciativa per poder dur a terme aquesta subhasta de peces d'art va sorgir del pare Joaquim Cifuentes de la comunitat de la Creu Blanca que, davant de la necessitat de fer obres de reforma i rehabilitació interior a la casa d'acollida, va pensar que la col·laboració dels artistes seria una bona sortida per intentar aconseguir la implicació econòmica de la ciutadania.

La resposta dels artistes va ser altament positiva, puix que en alguns casos van aportar fins a tres peces de les seves col·leccions. També s'hi van afegir alguns artistes foranis com, per exemple, l'escultor Lorenzo Quinn o l'aquarellista Josep Martínez Lozano, establert a la vila ducal de Montblanc. Tot plegat fins a arribar a les noranta peces.

La subhasta va tenir lloc recentment al Teatre Principal de Valls, ple de públic. Els diners recollits seran destinats a sufragar les despeses pressupostades en uns quinze milions de pessetes (uns 90.400 euros) i afecten bàsicament la cuina, que és l'única cambra de la casa Montserrat Quadrada que no ha sofert cap mena de modificació des de l'obertura de la casa el 1981, i també el menjador, que serà ampliat. Joaquim Cifuentes va agrair la tasca realitzada per la comissió organitzadora i la solidaritat de la ciutat de Valls. «Això ens permetrà millorar la qualitat assistencial i de vida de les persones que resideixen a la casa d'acollida», va assenyalar el franciscà de la Creu Blanca.

Joan Boronat

Flam de café

INGREDIENTS:

llet
Nescafé
pell de llimona
1 canonet de canyella
8 ous
200 g de sucre
caramel

PREPARACIÓ:

Bulliu un litre de llet amb Nescafé al vostre gust. Afegiu-hi un trosset de pell de llimona i un canonet de canyella.

Quan la llet comenci a bullir, semitèbia, barregeu-hi vuit ous batuts juntament amb 200 grams de sucre.

Mentrestant podeu començar a posar el caramel als motllos. Després afegiu-hi la barreja anterior colada i, per últim, poseu els motllos al forn al bany maria durant uns 45 minuts. Passada aquesta estona ja tindreu els flams a punt i, si sou cafeters de mena, no tingueu cap dubte que us agradaran.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Nou rellotge del santuari de Núria

VALL DE NÚRIA.— TV3 va retransmetre el 31 de desembre les campanades de cap d'any des de Vall de Núria. La transmissió de les campanades va servir també per inaugurar el nou rellotge del santuari de la Mare de Déu de Núria. És un rellotge fabricat per l'empresa gironina Rifer, que també va fabricar el carilló de Vall de Núria, inaugurat el juny del 2000. Aquest rellotge fa 1,60 cm de diàmetre, l'esfera és translúcida amb numeració romana i està sincronitzat amb el carilló. (C.C.)

XII Premi Joan Maragall

VIC.— El novel·lista i poeta Lluís Roda (València, 1961) ha estat guardonat amb el XII Premi Joan Maragall, que atorga la Fundació Joan Maragall a una obra d'assaig o d'investigació sobre cristianisme i cultura. El títol del treball és *Sobreviure a la contemporaneïtat*, un assaig en què l'autor pretén donar resposta als problemes «més apressants i transcendents de la contemporaneïtat». Ho fa analitzant-ne les causes i les conseqüències. (C.C.)

Grans exposicions de l'Església

Portada de la revista.

MADRID.— Ja ha sortit el nou número d'*Ars Sacra*, la revista del patrimoni cultural de l'Església. El número 20 d'aquesta publicació recull, entre altres informacions, un ampli reportatge sobre les grans exposicions de l'Església, com ara *La llum de les imatges* que se celebra a Sogorb-Castelló. També hi ha un document sobre el Misteri d'Elx, únic testimoni viu del teatre assumpcionista medieval que va ser declarat patrimoni mundial de la humanitat el desembre del 2000, i un dossier sobre orfèbreria. (C.C.)

LLIBRES

Una interessant tasca de documentació

S'ha escrit molt sobre la relació d'Espanya amb Hitler i Mussolini, així com sobre la participació dels espanyols en els exèrcits europeus o en la Resistència a la Segona Guerra Mundial, però pràcticament no hi ha res sobre la relació d'Espanya i la presència d'espanyols amb la guerra que es va desenvolupar a l'Extrem Orient entre els Estats Units i el Japó. Això és el que desvetlla Daniel Arasa Favà (Tortosa, 1944), periodista i cap de redacció de l'agència Europa Press a Catalunya, a *Los españoles en la guerra del Pacífico*.

Es tracta d'una interessant tasca d'investigació, feta amb rigor, minuciositat i pols serè, en què gairebé tot el que s'hi revela és inèdit. Arasa concreta algunes de les aportacions més destacades del llibre: «Franco va felicitar el Japó per l'atac a Pearl Harbour; en un país llavors tan llunyà i exòtic com la Xina hi havia una organització de falangistes espanyols i molt

enfrentats entre ells; el govern espanyol va facilitar una xarxa d'espies al servei del Japó; el jesuïta P. Arrupe va ser testimoni de la bomba atòmica d'Hiroshima i va ajudar els ferits; en la mítica batalla de Guadalcanal les ordres de desembarcament americanes van ser transmeses en euskera; Franco va trencar les relacions amb el Japó i hi va haver propostes d'enviar una mena de «División Azul» contra els japonesos; entre els legionaris francesos a Indoxina hi havia espanyols; entre els legionaris alistats a les forces americanes hi havia des de l'home més ric de les Filipines i amo de la fàbrica de cervesa San Miguel fins a membres del Partit Comunista d'Espanya, etc.»

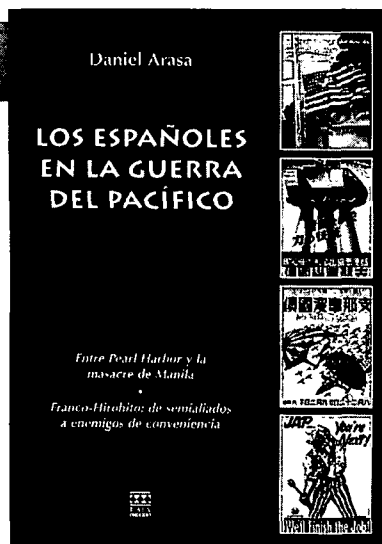
Segons afirma Daniel Arasa, la xifra dels espanyols que van participar en la guerra del Pacífic «és molt difícil de precisar». L'autor els engloba en tres apartats: els soldats nord-americans (una part

eren fills d'espanyols, la majoria bascos i navarresos, que ja havien nascut als Estats Units); els espanyols residents en aquella zona, sobretot a les Filipines, que hi van romandre després de la pèrdua de les colònies d'ultramar per part d'Espanya, i els missioners espanyols. Aquest darrer bloc estava constituït per uns 1.400 individus, establerts fonamentalment a la Xina i les Filipines.

El llibre ha estat fruit de molts anys de recerca i recollida de testimonis i documentació, concretament entre els anys 1985 i 1992. Daniel Arasa comenta: «Les institucions religioses em van facilitar moltíssima informació sobre els missioners. Vaig poder accedir a informació de primera mà, com ara cartes escrites pels propis missioners. També vaig viatjar als Estats Units

per entrevistar-me amb algunes persones que van viure la guerra del Pacífic. Aquests testimonis són únics, atès que la pràctica totalitat dels protagonistes ja han mort.»

A les últimes pàgines s'ha inclòs una extensa i detallada cronologia no només de la guerra del Pacífic, sinó fins i tot dels antecedents i conflictes previs, especialment els referents a la Xina i el Japó. A més, s'hi afegeixen dades cronològiques relacionades amb Espanya. (C.C.)

Daniel Arasa, *Los españoles en la guerra del Pacífico*. Barcelona 2001, Editorial Laia Libros, 478 pàg.

Records vitals del segle xx

En aquest volum de memòries, Ferran Blasi i Birbe (Barcelona, 1929), capellà, teòleg i periodista, reviu bona part del segle xx des de la seva perspectiva de barceloní, fill de pare comerciant i de mare mestra, sempre atent al diàleg i a l'atenció a les persones, obert als valors que la formació jurídica ajuda a cultivar: afany per la justícia, reivindicació de la llibertat i apreci de la fidelitat. «És, en resum, una història bella narrada amb un punt de nostàlgia però sense tristesa, passant pel món i fructificant-lo en molts aspectes —treball, amics, sensacions— amb el resultat final en l'aspecte literari d'aquest *El retorn del temps*, nom bonic per a una història bella, que quedarà com a registre d'una persona que ha sabut prendre allò millor en cada cas que se li oferia, i acceptar amb grandesa d'ànim el pitjor que va tenir ocasió de veure i patir», escriu Ramón Tamames al pròleg. (C.C.)

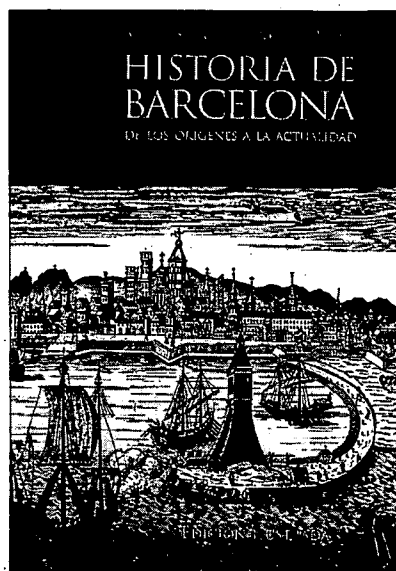
Ferran Blasi i Birbe, *El retorn del temps*. Memòries d'un bon tros de segle. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Biblioteca Serra d'Or, Barcelona 2001, 270 pàg.

Història d'una ciutat cosmopolita

Aquest passeig per la història de Barcelona comença molt abans que hi sorgís el primer assentament humà, quan van emergir del Mediterrani les serralades costaneres i algunes planures. Amb una narració clara, es posa especial atenció a la manera en què s'ha desenvolupat la vida dels barcelonins a través dels segles. Barcelona, ciutat de mercaders, artesans i industrials, receptora de grans onades migratòries i destí turístic, però també ciutat assetjada pels enemics dels seus privilegis, saquejada pels pirates i devastada per les epidèmies. S'hi narren esdeveniments importants com ara l'arribada dels romans, el naixement de la casa comtal de Barcelona, l'origen de la senyera, els fets que van motivar els Jocs Olímpics del 1992 o l'incendi i la reconstrucció del Liceu, entre molts altres. La vida d'una ciutat enriquida per l'herència dels seus habitants. (C.C.)

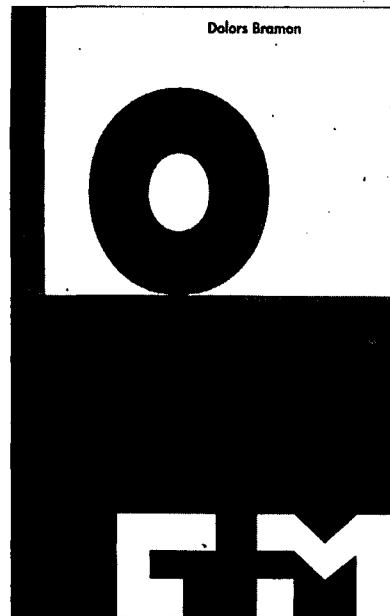
Alicia Sánchez i Maria Pomés, *Història de Barcelona. De los orígenes a la actualidad*. Editorial Óptima, Barcelona 2001, 382 pàg.

Una porta al coneixement de l'islam

Un dels fenòmens més rellevants del nostre temps és la presència creixent de l'islam a la nostra societat. La immigració, i també els mitjans de comunicació, ens han acostat una realitat que no ens pot deixar indiferents, sinó al contrari: ens demana una resposta, i la resposta més humana —més enriquidora— és l'obertura a l'altre. Aquest llibre ens presenta, d'una manera amena i al mateix temps rigorosa, una porta al coneixement de l'islam amb l'objectiu que el lector s'iniciï en la comprensió no només de la religió, sinó de tota una cultura. Això no obstant, Dolors Bramon, doctora en Filologia semítica i en Història medieval, no només vol respondre a una exigència social; de fet, el text és atractiu per a totes aquelles persones que se senten interessades en l'islam. El text pretén donar una visió dels diversos aspectes que configuren l'islam. A més, es dedica un capítol a la vida religiosa quotidiana dels fidels, un aspecte bastant desconegut per als no musulmans. (C.C.)

Dolors Bramon, *Obertura a l'islam*. Editorial Cruïlla, Col·lecció Cristianisme i Cultura, Barcelona 2001, 191 pàg.

Guia de l'art culinari

Aquest llibre és fruit de les experiències viscudes en diverses cuines dels moltíssims restaurants en què el restaurador Joan Villaró ha treballat al llarg de la seva vida professional. «El motiu que em va impulsar a escriure aquesta guia conjuntament amb les receptes, va ser perquè el mercat està saturat de llibres culinaris, i no existeix cap obra que li ensenyi la manera més eficaç de desenvolupar-se amb èxit en el complicat món gastronòmic», escriu l'autor en la introducció. Segons Villaró, l'important és que el lector aprengui l'art culinari en la seva totalitat, tant en la tècnica com en la pràctica. El llibre va dirigit a tota mena de públic, des de les persones que volen iniciar-se en la cuina fins als professionals en aquesta matèria. «Amb aquest llibre seràs el rei o la reina de la cuina, ja que hi trobaràs receptes ràpides, originals i úniques que no són en cap altre llibre», afirma Joan Villaró. (C.C.)

Joan Villaró, *Aprèn amb mi*. Editorial Oralliv, Col·lecció Xef-Gourmet, Molins de Rei 2001, 220 pàg.

El llibre de la setmana

L'atractiu estimulant de l'exemple

Si actualment hi ha un problema seriós, segons la majoria dels analistes de la societat, confirmat per la pròpia existència, és l'anomenat de la «pèrdua dels valors». Sembla com si aquest món actual, tan convuls i al mateix temps tan dinàmic, hagi sortit a la carrera de la superació de les pròpies limitacions, i s'endinsi al mateix temps en la marginació i l'oblit del que constitueix la bastida i el fonament autèntic de la convivència humana.

Estem tan immersos en el vertigen de la novetat, de la mutació i de la sorpresa, que som arrossegats individualment i col·lectivament per uns camins que ni la imaginació més febrils es podia arribar a plantejar. El «shock del futur» de què parlava Alvin Toffler fa anys en un text que ja és un clàssic, ha estat superat àmpliament. La utopia d'Orwell avui dia ens sembla d'un arcaisme de somnis superats. Amb l'evolució de la història i de la vida, sembla que ens han fet desprendre d'una sèrie d'elements que eren essencials i que avui semblen un llast inútil. Els homes d'avui som tan diferents dels nostres avantpassats, que han estat bau-

Gustavo VILLAPALOS/Enrique SAN MIGUEL,
Los valores de los grandes hombres.
Planeta+Testimonio, Barcelona 2001, 325 pàg.

les d'una raça projectada cap a un futur, que no sembla ser el seu?

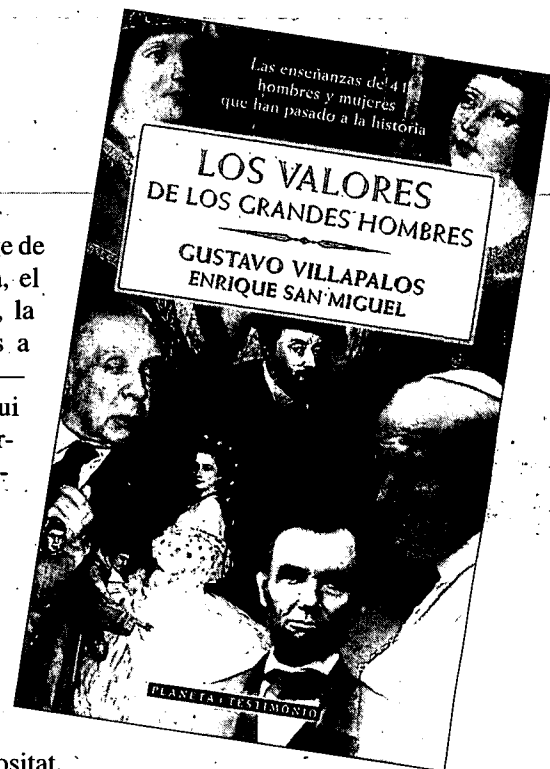
Els valors... Aquest és el gran problema, perquè si perdem els que han estat fins ara el fil conductor dels comportaments humans, arribarem a la conclusió de l'antic *homo homini lupus*, o a la trista constatació del Critilo de Baltasar Gracián, quan afirma que l'home «excedeix en feresa tots els animals».

En un recorregut pel nostre passat comú, Gustavo Villapalos i Enrique San Miguel han seleccionat quaranta-un protagonistes significatius, que s'han distingit per la seva fidelitat a una sèrie de valors, que han donat consistència a la seva vida i a la convivència amb tots els qui els envoltaven.

De sant Agustí, model d'amistat, fins a Luchino Visconti exemple de respecte, passant pels qui segons els autors es van

distingir per la capacitat de lideratge de l'esperit de pregària, la tolerància, el coratge, la bondat, la laboriositat, la lleialtat, la mesura, l'ordre... fins a quaranta-un valors —com hem dit— importants perquè la vida no sigui aquest salvatge embolic confús i aterridor en què ens trobem massa sovint.

Aquest llibre és un estímul, perquè una lectura atenta de cadascuna de les vides ressenyades, aporta el vigor de l'exemplaritat. Potser se'n podrien presentar moltes més, però creiem que el ventall és força exhaustiu, i, sobretot, és un panorama ampli presentat amb seriositat, i amb un nivell de reflexió que eludeix qualsevol senyal de moralitat fàcil. Biografies breus d'homes i de dones que representen el millor que l'home pot donar de si, exposades amb austeritat i capaces, sens dubte, d'estimular tots els que es troben desorientats en aquest món que ens ha tocat viure. Són quaranta-una aventures cap a un home i una dona que facin que la vida tingui sentit, i que tot sigui millor.

Potser aquestes pàgines a alguna ment àcrata li semblaran una col·lecció d'itineraris vitals regressius. Quina pena...! perquè si es conviu dins de la llera que dibuixen aquests valors, la vida manté el seu sentit, tot el contrari, ja ho estem vivim, sincerament, és el principi del caos...

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

El Vendrell prepara el seu Pubillatge

Aquest any 2002, la capital del Baix Penedès, serà proclamada Ciutat Pubilla de la Sardana i, amb aquest motiu, s'hi celebraran diverses activitats i iniciatives que configuren l'any del Pubillatge del Vendrell.

L'Ajuntament ha aprovat un projecte de remodelació de la plaça del Puig, on ben aviat s'hi instal·larà el monument a la sardana i una escultura d'Apel·les Fenosa. El regidor d'Obres Públiques, Xavier Salvadó, ha destacat que l'equip de govern de l'Ajuntament vol potenciar i millorar l'entorn urbanístic del municipi. L'Àrea de Serveis Territorials preveu renovar l'enllumenat de la plaça del Puig, el mobiliari urbà i la instal·lació de jocs infantils.

D'altra banda, la colla sardanista Dansaires del Penedès ha convocat un concurs per trobar una composició musical de durada curta que serveixi d'himne identificatiu del grup. Tots els interessats que vulguin participar en aquest certa-

men optaran a un premi en metàl·lic de 240 euros per al guanyador. Les dues composicions finalistes rebran sengles premis de 50 euros. Les composicions concursants hauran d'estar escrites per a cobla d'onze instruments, amb una durada aproximada de 15 compassos, amb un màxim de 20 i un mínim de 12. El jurat també valorarà que la peça sigui una composició dinàmica i encomanadissa. Les obres que optin als premis s'hauran de trametre abans del 15 de juny del 2002 a Dansaires del Penedès (c/ Hermen Anglada Camarasa, 4 - 43700 El Vendrell). Cada composició rebuda s'interpretarà als concursos i les audicions que la colla organitzi durant aquest any. El veredictes es farà públic el 12 d'octubre, durant el concert commemoratiu del 56è aniversari de l'entitat. En aquest concert s'escoltaran els tres himnes finalistes. El públic del concert tindrà l'última paraula sobre l'obra guanyadora. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 75,01€ (12.480 ptes.) a l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 75,01€ (12.480 ptes.) per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 37,50€ (6.240 ptes.)

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

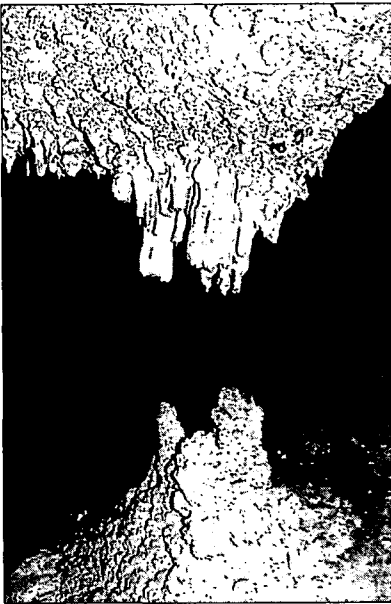
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Els geòlegs progressen en el coneixement del clima del passat

Un dels capítols de la geologia històrica és el de l'estudi dels canvis climàtics que ha patit la terra al llarg de les eres geològiques. I els més interessants són els darrers. Els que s'hi produïren quan ja hi havia l'ésser humà esforçant-se per sobreviure. Allò que saben tots els estudiants de batxillerat de les quatre glaciacions del quaternari (Günz, Mindel, Riss i Würm) és conegut només fins a cert punt. Encara no s'ha pogut fixar amb una seguretat ben satisfactòria la durada de les èpoques gèlides i la dels períodes interglaciars. Com també costa ajustar les dades que ens en donen les restes trobades al vell continent amb les que subministra l'americà. Per això tot el que serveix per obtenir una precisió més gran és benvingut en l'àmbit d'aquesta ciència.

Doncs bé, la notícia que avui podem donar com a actualitat científica fa referència a l'última glaciació, la de l'holocè, tal com s'esdevingué al nou continent d'Amèrica. Un article a la revista *Geology* (pàg. 643, n. 29 del 2001) explica una troballa de l'equip dirigit per V. J. Polyak, feta

en una caverna dels Estats Units, que pot ajudar a concretar alguna cosa més del clima d'aquest període. Fent una anàlisi de dues estalagmites de la cova Hidden (muntanyes de Guadalupe, Nou Mèxic), que tenen una antiguitat de més de 800 anys però no arriben als 3.200, hi han trobat una dotzena d'àcars fòssils. Es tracta d'uns aràcnids molt petits que són de la mateixa espècie que els que ara viuen als països nòrdics en regions humides, i diferents dels àcars que actualment es poden veure a la mateixa cova i al seu entorn. No cal dir quina és la conclusió: aquests fòssils confirmen que al sud-oest dels EUA en aquest període hi hagué un episodi fred i humit. Cal dir *confirmen* perquè ja se suposava que havia d'haver estat així, però hi faltava un testimoni clar que ho mostrés sense dubtes.

Els científics, doncs, s'han alegrat d'haver trobat aquests mateixos àcars en altres llocs i donar-hi noves indicacions climàtiques. Una porta oberta a més precisió cronològica. Com veieu, moltes vegades la ciència avança gràcies a petits detalls.

Actualitats científiques
Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Església i ciència al llarg de la història

28 Altres científics religiosos del segle XVII que van passar a la història

No podem explicar l'obra de tots els eclesiàstics que durant el segle XVII van contribuir al progrés de les ciències. Són molts i ens veiem obligats a fer-ne una selecció. A part dels que hem dit fins ara dedicarem aquest capítol a tres més que seria injust que els deixéssim de banda perquè la seva aportació a la ciència va ser tan notable que els trobem citats en qualsevol llibre de divulgació de la història de les descobertes científiques.

Els dos jesuïtes que van fer el primer mapa de la Lluna

Al Col·legi Romà hi havia, amb la instal·lació del telescopi pel P. Niccolò Zucchi el 1616 que vam explicar al capítol 25, s'inicià una dedicació a l'astronomia que amb el temps es va fer tradicional i fins i tot s'intensificà. Un digne successor del P. Zucchi va ser Giovanni Bta. Riccioli (1598-1671). Natural de Ferrara, havia ingressat a la Companyia als setze anys. Quan fou triat per a la càtedra d'astronomia del Col·legi Romà ja havia ensenyat filosofia i teologia als col·legis de Parma i Bolonya.

Instal·lat a Roma de catedràtic de la ciència dels astres ben aviat va fer-hi observacions notables. La penúltima estrella de la cua de l'Óssa Major és una doble visual (si hom té bona vista ho pot comprovar a ull nu) i per això ja tenien nom, posat pels àrabs els dos estels que s'hi veuen, Mizar i Alcor. El P. Riccioli va descobrir amb el telescopi romà que Mizar és una estrella doble, a part d'Alcor. Son tres, no dues, les estrelles que hi ha en aquell punt del cel. I va suggerir que les dues més juntes potser hi estiguessin no per efecte de perspectiva, com Alcor amb Mizar, sinó unides de debò gravitacionalment, donant voltes l'una a l'entorn de l'altra. I tenia raó. El 1776 un altre jesuïta, el P. Mayer, ho podia afirmar amb tofa seguretat.

Això va ser un detall. Però l'obra més important del P. Riccioli va ser el llarg estudi que féu de la Lluna. Quan el 1669 els astrònoms Neil Armstrong i Edwin Aldrin van posar el peu al nostre satèl·lit tothom va saber que ho feien al *Mar de la Tranquil·litat*. D'on li venia la denominació? Del P. Riccioli que posà nom als accidents geogràfics de la Lluna, que foren acceptats per la comunitat dels astrònoms, i encara es conserven. Com que amb aquell telescopi que tenia el Col·legi Romà es podien veure força bé els diferents accidents geogràfics lunars, va decidir compondre una selenografia, o sigui un mapa de la Lluna. I amb la col·laboració d'un altre professor, el P. Francesco M. Grimaldi (1613-1663) es va posar mans a l'obra.

No era el primer intent de fer una cartografia de la Lluna. El metge William Gilbert, anglès, el 1600, sense telescopi, ja va voler dibuixar un mapa del que es veu a simple vista, i, naturalment, va resultar tan imprecís que no va tenir èxit. El belga Langrenus, al servei del rei Felip IV d'Espanya, va començar a fer-ne un de més detallat posant noms de sobirans als diversos llocs de la Lluna. El polonès Johannes Hevelius pel seu compte també en va fer un posant-hi noms geogràfics terrestres. Cap d'aquestes temptatives no tingué acceptació internacional. En canvi la tingué el mapa presentat el 1651 pels jesuïtes Riccioli i Grimaldi, que era molt més ampli i detallat que els precedents. Els noms que posaren encara es conserven i són els que fan servir tots els astrònoms. Se n'hi han afegit molts més, és clar, perquè havent millorat la potència dels telescopis, s'han vist detalls més petits i se'ls ha anat posant nom i també n'han rebut els de la cara oculta de la Lluna que no es podia veure al segle XVII i són tots nous, del segle XX.

El criteri que seguiren els jesuïtes per posar els noms va ser diferent segons els

casos. En primer lloc els «mars», que en realitat són planures de la Lluna que ho semblen però ben seques, reberen nom de fenòmens aquosos terrestres o bé d'estats d'ànim vulgarment atribuïts a la influència de la Lluna: tempestats, pluges, núvols, humors, tranquil·litat, somnis, crisis, etc. Per a les muntanyes i serralades triaren noms geogràfics terrestres (com Hevelius): Apenins, Pirineus, Alps, Caucas... I per als «cràters» (que ara hom prefereix dir-ne «circs») noms d'astrònoms i savis: Plató, Aristòtil, Ptolemeu, Pitàgores, Copèrnic, Tycho Brahe, Kepler, Gassendi, Clavius, Langrenus, Hevelius i molts altres fins a uns dos centenars. Després s'han afegit més denominacions, sobretot per als circs més petits i el 1930 ja arribaven a 640 els ratificats per la Unió Astronòmica Mundial, entre els quals hi ha els de Riccioli i Grimaldi posats a dos circs molt junts que es troben a l'est de l'astre.

El mèrit dels dos religiosos no va ser simplement posar els noms, sinó confeccionar amb gran detall el mapa que corregia, afegia i suprimia amb gran minuciositat detalls de les anteriors selenografies. L'acceptació que van tenir va ser, precisament, per la perfecció que hi aconseguiren. Va ser el 1631 quan el P. Riccioli publicà l'*Almagestum novum*, que incloïa el mapa selenogràfic dibuixat amb tota cura per la mà del P. Grimaldi. No cal dir que en aquesta obra l'autor es manifesta partidari del sistema copernicà, i hi explica com és el més elegant i senzill dels tres ideats pels astrònoms, si bé hi diu que cal considerar-lo com una hipòtesi. Pensem que això es publicava dos anys abans del procés contra Galileu.

Del P. Grimaldi hem d'afegir que, a més de la seva contribució important en la confecció del mapa lunar, va ser el descobridor del fenomen de la difracció de la llum i que es va adonar de l'aixafament dels pols del planeta Saturn, abans que Huyghens anunciés que havia fet aquesta mateixa descoberta.

La primera exposició d'una geometria no euclidiana

Un altre jesuïta que no podem passar per alt, perquè figura en totes les exposicions d'història de la matemàtica, és Girolamo Saccheri (1667-1733). Natural de Sanremo (Itàlia), ingressà a la Companyia quan tenia divuit anys. Després d'ensenyar en uns quants col·legis va obtenir la càtedra de matemàtiques a la universitat de Pàdua. Hi fou molt ben acceptat per la competència que demostrà.

La raó per la qual és citat encara avui dia és deguda al que va escriure sobre el cinquè postulat d'Euclides (dit «de les paral·leles»). Aquest postulat afirma que per un punt exterior a una recta només passa una paral·lela a ella. Com que Euclides el posà com a postulat i no en donà cap demostració, molts matemàtics intentaren demostrar-ho a partir dels altres postulats euclidians considerats més evidents, però tots els intents resultaren infructuosos. Totes les «demostracions» que se'n feien pressuposaven un nou postulat que, és clar, equivalia al d'Euclides. El P. Saccheri va emprendre una nova via per obtenir-ne l'anhelada demostració: fer-ho per *absurdum*, és a dir deduint que si es nega hom cau en una contradicció.

El 1702 va publicar *Logica demonstrativa*. Hi explicava, entre altres coses que amb aquest mètode es podia arribar a la demostració del famós postulat. I com aplicació ell mateix va escriure després una obra, que es publicà el mateix any de la seva mort, *Euclides ab omni naevo vindicatus* («Euclides exculpat de tota falta») i que adquirí celebritat. No arriba a la demostració que ell volia trobar, però amb les conseqüències que treu de la negació del postulat construeix en realitat el primer tractat del que ara s'anomena geometria no euclidiana. Ho va fer sense adonar-se'n, però, de fet, de la geometria que ara s'anomena el·líptica (la que postula que no passa cap paral·lela per un punt exterior a una recta donada) arriba a demostrar dotze teoremes i de la hiperbòlica (la que diu que n'hi passa més d'una) més de vint.

Quan Lobatxevski exposa el seu primer tractat de geometria no euclidiana amb tota regla cita el P. Saccheri i li reconeix el mèrit d'haver-ne estat l'iniciador.

Atlantis ***

Director: Gary Trousdale y Kirk Wise.
Guió: Joss Whedon, Bruce Zabel i Jackie Zabel.

Animació, Disney. Aventures.
EUA, 2001, color. 95 minuts.

Fa milers d'anys, Atlantis era una civilització florent en l'apogeu de la seva glòria. Quan el rei i els seus súbdits van optar per emprar els seus poders superiors per dominar el món, una batalla ferotge es va dur a terme i va provocar la destrucció de la ciutat. Enterrada sota una onada gegant, la ciutat va desaparèixer sense deixar rastre de la seva existència. Fins ara...

És l'any 1914 i Milo James Thatch, un cartògraf i expert en lingüística, intenta convèncer els seus col·legues del museu que coneix la ubicació d'Atlantis. El seu avi mort, Thaddeus Thatch, li va parlar sobre el misteriós *Diari de Shepherd*, un llibre antic que podria proporcionar la clau per trobar l'imperi perdut. Thatch, així com el seu avi abans que ell, és catalogat de llunàtic.

Alguns dels protagonistes d'aquest film d'animació.

Just quan tot sembla perdut, Thatch té l'oportunitat de posar la seva teoria a prova. Cridat a presentar-se a casa del bilionari excèntric Preston B. Whitmore, aquest li mostra el *Diari de Shepherd* per primera vegada des que va ser desenterrat pel seu avi. Whitmore li explica que està finançant una expedició per trobar Atlantis i que ell, Thatch, haurà d'oferir la seva experiència lingüística per guiar un grup d'exploradors. El comandant Rourke guiarà el grup, que inclou experts en geologia, demolicions, mecànica i medicina.

Arriba a les nostres pantalles la darrera producció Disney, després de l'estrena l'estiu passat de *L'emperador i les seves bogeries*. La pel·lícula ve avalada per part de l'equip artístic que va realitzar *La bella i la bèstia* i *El geperut de Notre Dame*. Es tracta d'un llargmetratge animat que, com ja és una tendència, s'adreça més a un públic adult que infantil. Amb unes quantes escenes violentes i/o cruels, que són innecessàries, i efectes d'humor amb segones intencions, no deixa de ser un bon film per a grans i petits, si bé no és adequat per a menors de 7 anys.

Estrena en vídeo

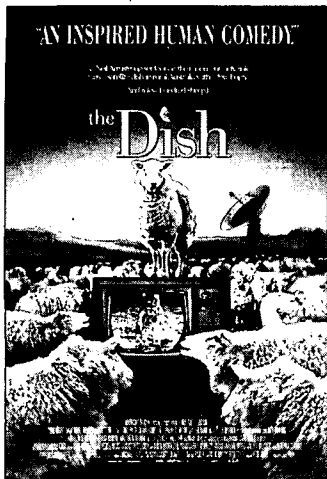
La luna en directo ***

Director: Rob Stich.
Guió: Jane Kennedy, Rob Stich.
Intèrprets: Sam Neill, Patrick Warburton.
Austràlia, 2001, color. 101 minuts.
Públic: Joves. Comèdia.

Basada en els fets reals que van passar quan el juliol del 1969 l'home va trepitjar per primera vegada la lluna, la pel·lícula narra la història paral·lela dels astronautes: els protagonistes són els operaris de la parabòlica situada al poble de Park (Austràlia) i el representant de la NASA que s'hi ha desplaçat per coordinar l'operació. Sense estridències, sense emprar recursos fàcils, però amb intel·ligència, bon humor i una mirada humana i simpàtica envers els personatges, el guió dibuixa un relat amè, i tot i que no és magistral, sí que és efectiu i ple de detalls que fan úniques cadascuna de les escenes i cadascun dels personatges. Malgrat l'escassa publicitat que ha tingut a casa nostra, el film ha obtingut grans èxits al seu país natal: ha esdevingut la cinquena pel·lícula en recaptació a Austràlia.

L'antena de Park transmetrà l'arribada de l'home a la lluna.

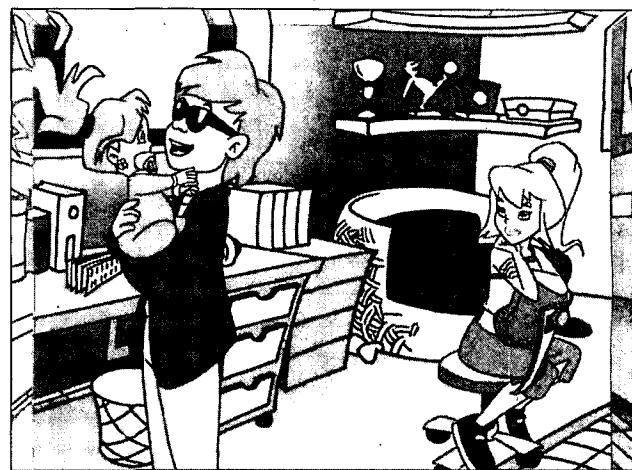
Cartell de la pel·lícula.

El món de la televisió

► Nicolás, un noi cec de 12 anys, protagonitza la nova sèrie de TVE

Aquesta coproducció de BRB, TVE i l'ONCE la protagonitza Nicolás, un noi cec que juga, va al col·legi, escolta música... viu com qualsevol dels seus companys i s'enfronta als problemes infantils habituals. Aquesta sèrie pretén traslladar un missatge social i inculcar valors educatius molt específics. Està carregada d'humor i de solidaritat i s'emet amb el sistema Audesc (audiodescripció). Tom, el fidel gos guia del protagonista, com a narrador de la sèrie, ens acompanya vers l'aventura d'aprendre, compartir i gaudir amb Nico i la seva colla inseparable d'amics.

Es tracta d'una iniciativa que ha tirat endavant amb esforç, col·laboració, enginy i molts mesos de feina. A més d'un bon guió

La sèrie està carregada d'humor i de solidaritat.

i una animació excel·lent, és sens dubte el fons pedagògic de la sèrie allò que la fa diferent i admirable.

► Emilio Aragón torna amb una sèrie d'animació per a adults

Els Balor, una família de classe mitjana-baixa que viu al novè pis d'un immoble dels anys setanta, són els protagonistes de la sèrie d'animació espanyola *¡Qué bello es sobrevivir!* Els estrambòtics personatges d'aquesta sèrie d'animació viuen estranyes aventures, en què es fa una crítica àcida de personatges reals. D'aquesta forma, *¡Qué bello es sobrevivir!* se suma a l'humor que darrerament omple la nostra pantalla: riure's a costa de ridiculitzar els altres. En aquest cas, no deixa res dempeus. I tot i que, segurament, va ser concebuda per a un públic adult, Tele 5 torna a obviar els drets del menor i la inclou en plena franja infantil (els dissabtes a les 15.30 h). En resum, una sèrie per a adults que no ensenya res de bo als més petits.

► «La verdad de Laura» — De dilluns a divendres — 16.05 h — TV1

La protagonista que dona nom a la sèrie és Laura Alonso (Mónica Estarreado), una dona jove i treballadora de família humil que sabrà tirar endavant i lluitar pel seu futur. La trama transcorre al voltant de l'acabalada família Luarca, que té uns grans laboratoris farmacèutics. Francisco Luarca (Xavier Elorriaga) és el patriarca, casat en segones núpcies amb Teresa (Mirtha Ibarra). El matrimoni té dos fills, Javier (Mariano Alameda) i Álvaro (Sergio Otegui), aquest últim casat amb Beatriz (Ivonne Reyes).

Els enamoraments i el desamor mantindran els espectadors en suspens... Javier Luarca tindrà un primer encontre amb Laura Alonso, base de tots els malentesos, intrigues i maquinacions que passaran a la sèrie.

Un serial al més pur estil espanyol, on la interpretació és mediocre i els decorats, tot i estar cuidats, semblen de cartró ploma. Es tracta d'una sèrie sense pretensions que, a mesura que avanci, es complicarà sense remei. Només per a adults poc exigents.

DIBUIXOS ANIMATS

NOUS PROGRAMES

RÀDIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.

El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.

Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.

Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.

Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.40 i 2.10 hores.

Pensament humà i cristià, cada hora.

Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-18.30 *Radiofórmula*
 18.50-19.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.00-20.30 *La Consulta* (magazín de serveis).
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-18.30 *Radiofórmula*
 18.50-19.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-18.30 *Radiofórmula*
 18.50-19.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-18.30 *Radiofórmula*
 18.50-19.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-18.30 *Radiofórmula*
 18.50-19.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.00-19.30 *Ressons*
 19.30-20.30 *Catalunya.Sense Barreres* (atenció als discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
 10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 11.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
 18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
 19.00-20.00 *Afinado con Brasil* (música brasilera).
 20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Radiofórmula*
 23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
 14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
 18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
 09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
 12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
 12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimecres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Antonio Meléndez, comissari de *Las edades del hombre*; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

TELEVISIÓ

Diumenge 20

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.

09.30 *Pueblo de Dios*

«Ahogados en la pobreza.»

El diluvi provocat per l'huracà *Georges* el 1998 es va deixar sentir principalment als suburbis de Ciudad Santo Domingo, on viuen amuntegats més de dos milions de persones. Càritas de la República Dominicana, amb l'ajuda de Càritas Espanyola, ha finançat la construcció de més de 4.000 habitatges arreu del país.

10.00 *Últimas preguntas*

Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Direcció: María de los Ángeles Fernández.

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació de la Coral Maria Ward de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Manuel Zurita.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 21

17.15 *Pueblo de Dios*
 «Ángeles de la noche.»

Diumenge 20

09.00 *Signes dels Temps*

«L'eradicació de la lepra.»

Més de quatre milions de persones arreu del món encara pateixen els efectes de la lepra. Els països més afectats per la malaltia són l'Índia i el Brasil. A Espanya, per exemple, encara hi ha uns 300 afectats. Diversos organismes internacionals i ONG lluiten per aconseguir l'eradicació total d'aquesta malaltia. Conversa amb Claudio Satorre, president de la Junta d'Acció contra la Lepra.

Altres temes:

—Conversa amb dos catalans que han participat a Budapest en la XXIV Trobada Europea de Joves organitzada per la Comunitat de Taizé.

—Reportatge sobre la situació a Angola, país africà que porta 40 anys en guerra.

—Comentari de l'actualitat a càrrec del capellà i escriptor Jaume Reixach.

—Història de l'Església, amb Josep M. Ballarín.

—Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 18

20.30 *Creure avui*

«Espai cultural», un espai de cultura que prepara Gemma Bonet; «Actual», entrevista que condueix Eulàlia Puigderrajols, aquesta setmana parlarem del fet religiós en un entorn laic; «Agenda», l'agenda d'activitats a càrrec de l'equip d'*El Full de Mataró*, Joan Salicrú i Montserrat Romaguera; «Temps de reflexió», comentari de l'Evangeli per Miquel Armengol.

Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

(El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

Internet

• **MÀLAGA.**— A www.diocesismalaga.es trobareu tota la informació diocesana; podreu sentir en format MP3 els programes de ràdio elaborats per la Delegació de Mitjans de Comunicació Social, participar en el xat posat en marxa per les Delegacions de Pastoral de Joventut i Vocacional, i fer donatius, entre altres possibilitats.

Altres bisbats

• **CONFER.**— El Departament de Pastoral organitza del **29 al 31 de gener** la V Trobada sobre Pastoral Rural Missionera. Serà dirigida per Agustín Cornejo i Julio Calvo, que abordaran la teologia i la praxi de la pastoral rural a partir de la reflexió i l'acció des del veure, jutjar i actuar, particularment de la dimensió sociocaritativa en la missió de l'Església. Més informació: av. Alfons XIII, 97 - Madrid, tel. 915 193 635, fax 915 195 657, a/e: confer@planalfa.es

Barcelona

• **GERMANS DE SANT JOAN DE DÉU.**— El **20 de gener** la comunitat de Germans de Sant Joan de Déu dels serveis de Salut Mental a Sant Boi de Llobregat (c/ Antoni Pujadas, 42 o directament per l'església, c/ Sant Benet Menéndez) convoquen una pregària per l'Hospitalitat al món.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària per a la gent gran el **21 de gener**, a les 17.00, sobre *La situació mundial: realitats i projectes d'Intermón*, a càrrec de Santi Bolívar (coordinador a Intermón). El **23**, visita cultural conduïda per la profesora Carme del Blanco a l'Hospital de la Santa Creu, el primer hospital de Barcelona. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575, a/e: associaciocic@terra.es

• **EQUIP DE PASTORAL OBRERA DE BADALONA-SANT ADRIÀ.**— El **21 de gener**, a les 19.30, xerrada sobre *Immigrants entre nosaltres, estrangers sempre?*, amb la participació de Yousef Sadri (Unió Marroquina-Catalana per a l'Educació i la Cultura) i Jesús García Bueno i altres alumnes de l'IES Barres i Ones de Badalona. Parròquia de Sant Antoni de Pàdua, rda. Sant Antoni Llefià, 67-71 - Badalona.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El **21 de gener**, a les 19.30, Mons. Joan Carretera, bisbe auxiliar de Barcelona, parlarà sobre *Els reptes de l'Església catalana al segle XXI*. Presentació a càrrec d'Albert Manent. C/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelones@eresmas.com, Internet: www.ateneu-bcn.org

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **21 de gener**, a les 20.45, escola de pregària amb el tema *Pregària com Jesús pregava*, conduïda per Xavier Alegre, s.j., a l'església dels jesuïtes (c/ Casp, 27 - Barcelona); el **22**, de 19.30 a 21.30, tertúlia mensual sobre claus de lectura de les notícies del mes amb Luis Sols (catedràtic d'Història). C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— En aquesta temporada presenta el **21 de gener**, a les 21.00, «El Lied romàntic alemany», amb Christoph Prégardien, tenor, i Michael Gees, piano; el **21 i 22**, a les 10.00 i a les 12.00, «Trencadís de cançons» amb la Factoria Mascaró; el **23**, a les 21.00, actuació de la Budapest Mozart Orchestra; el **23 i 24**, a les 10.00 i a les 11.30, «Els clàssics del segle XX» amb l'Orquestra Simfònica del Vallès; el **24**, a les 21.00, concert extraordinari dedicat als membres de la Fundació amb l'Orquestra de Cambra de Stuttgart i Claudi Arimany (flauta); el **26**, a les 19.00, tribut a Sergiu Celibidache amb l'Orquestra Simfònica del Vallès. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, Internet: www.palaumusica.org

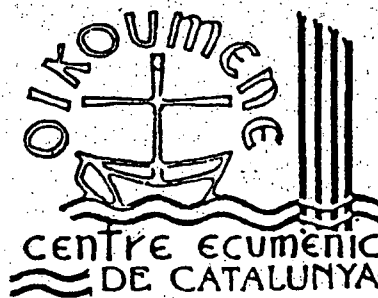
• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El **22 de gener** comencen els cursos *La música com a recurs en el treball amb persones amb disminució i Introducció a*

FUNDACIÓ PERE TARRÉS Institut de Formació

la gestió de la qualitat en les organitzacions de serveis a les persones. Més informació: c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602, fax 934 394 515, a/e: if@peretarres.org

• **PREGÀRIA PER LA PAU.**— Coincidint amb l'acte interreligiós de pregària per la pau que el Sant Pare presidirà a Assís el 24 de gener, el dia **23** a la catedral el cardenal Ricard M. Carles presidirà un acte de pregària per les mateixes intencions que el Papa. En aquest acte participaran representants de diverses confessions religioses. Començarà a les 19.30 a l'altar major.

• **ESPAI MALLORCA.**— El **25 de gener**, a les 18.00, representació de *N'Espardanyeta*, rondalla popular mallorquina, per S'Estornell Teatre en el marc dels 25 anys d'aquest grup. C/ del Carme, 55 - Barcelona, tel. 934 429 193, fax 933 298 125, a/e: info@espaimallorca.org

• **ECUMENISME.**— El **25 de gener**, a les 19.00, pregària interconfessional per a la unitat dels cristians, amb la intervenció d'Abel Camps, de l'Església baptista del Redemptor (Sabadell), i Toni Comín, professor d'ESADE. Lloc: església del Patriarca Abraham de la Vila Olímpica de Barcelona.

• **FESTIVITAT DE SANT FRANCESC DE SALES.**— El **25 de gener**, a les 20.00, missa concelebrada amb motiu de la festa de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes. Lloc: parròquia de Sant Francesc de Sales, passeig de Sant Joan, 90 - Barcelona.

descoberta del pròxim com a germà (*El bon samarità*), l'hospitalitat-servei i l'escola de la Paraula (*Marta i Maria*), i El recolzament en la pregària i en la petició de l'Esperit Sant (*El Parenostre*). Serà a la casa de Betània, Bonavista, 37 - Cornellà. Més informació: parròquia de la Concepció, c/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552.

• **CARMEL.**— El **26 de gener**, de 10.00 a 13.00, taller de pregària sobre *Estructura de l'home: sensitiva, espiritual i amb capacitat infinita*, animat pels Germans Carmelites de la casa de pregària de Matadepera. Més informació: tel. 937 871 250.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Tindran el seu recés mensual el **26 de gener** a la capella de la Llar Mare de Déu de Gràcia (c/ Carolines, 16), a les 17.00. El dirigirà el Dr. Ignasi Segarra i es començarà amb el res de vespres. Tot seguit, meditació, exposició del Santíssim amb temps de pregària personal i, com a cloenda, la celebració de l'Eucaristia. Recés obert a tothom.

• **MISSIONERES GERMANES DE BETÀNIA.**— El **27 de gener**, de 10.00 a 18.00, recés dirigit per Mn. Jordi Carrera, m.d., a la casa de Betània, c/ Bonavista, 37 - Cornellà de Llobregat, tel. 933 751 102.

• **CASA D'EXERCICIS SANT IGNASI.**— El **27 de gener**, de 10.00 a 18.30, recés per a religiosos i obert a tota persona del poble cristià, dirigit pel P. Jaume Avellà, s.j., delegat de Vida Consagrada de la diòcesi de Girona. Qui vulgui assistir-hi ho ha de notificar al tel. 932 058 134.

• **FESTA DEL NEN JESÚS DE PRAGA.**— El **27 de gener**, a les 16.45, al monestir de les Saleses (passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona, tel. 934 281 620), missa i ofrena de nens per part dels pares i avis. Predicarà el Dr. Ignasi Segarra.

• **DANSA.**— El **27 de gener**, a les 18.00, actuació del Ballet Carmen Roche. Més informació: Centre Cultural de Caixa Terrassa, rambla d'Ègara, 340 - Terrassa, tel. 937 804 122, fax 937 331 393, a/e: info@c-cultural-terrassa.es, Internet: www.c-cultural-terrassa.es

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DE L'AJUDA.**— Patrona del barri de Sant Pere, a Ciutat Vella (Sant Pere més Baix, 18). El **27 de gener**: a l'octavari de pregàries per la unitat dels cristians, a les 12.00, celebració ecumènica; el **2 de febrer**: festa de la Mare de Déu de l'Ajuda, a les 19.00, rosari cantat i meditat; a les 20.00, concelebració eucarística presidida pel ministre provincial dels framenors caputxins. Ofrena de les entitats del barri; el **3**, a les 12.00, missa dels Amics de la Mare de Déu de Núria i concert nadalenc. Del **25 al 2 de febrer**, trobades de pregària, missa de joves, actes de la fraternitat franciscana seglar. Organitza: framenors caputxins del santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda i els Amics de l'Ajuda.

SIGUEU PREVINGUTS!

勤有功 戲無益
戒之哉 宜勉力

L'aplicació aconseguirà èxits, mentre que la diversió no aconseguirà beneficis. Sigueu previnguts! Esforceu-vos-hi molt.

TERTÚLIES AMB PETER YANG

Entrada gratuïta el
dissabte 19 de gener a
les 18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— Del **25 al 26 de gener** organitza un recés de preparació de la Quaresma predicat pel P. Julià Maristany, s.j., amb el tema *Tres ensenyaments essencials: la*

• **FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA.**— El 26 de gener tindrà lloc als locals del Seminari Conciliar (c/ Diputació, 231 - Barcelona) l'assemblea general ordinària. L'acte s'iniciarà a les 10.30 amb la celebració d'una missa en sufragi dels socis difunts.

• XXXVII JORNADES DE QÜESTIONS PASTORALS CASTELLADAURA.— Tindran lloc els dies 28 i 29 de gener sobre *Laïcisme i laïcitat cristiana*. Hi intervindran: Joan Garcia Llobet (director del Centre Sacerdotal Montalegre), Mons. Xavier Salinas (bisbe de Tortosa), Núria Gispert (directora de Càritas diocesana), Jesús Silva (catedràtic de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra), Jaume Castro (responsable de la Comunitat de Sant Egidí a Barcelona), Carles Cavallé (professor de l'IESE), Mons. Joan Baptista Torelló (rector de l'Església de Sant Pere a Viena), Mons. Jaume Traserra (bisbe de Solsona), Pilar Ferrer (Dra. en Teologia i professora titular d'Ètica Empresarial a la Universitat de València), Joan Costa (professor de Teologia Moral) i Mons. Kamal-Hanna Bathish (bisbe auxiliar del patriarcat llatí de Jerusalem). Més informació: tel. 933 233 920.

• INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.— Els dies **28, 29 i 30 de gener**, de 19.00 a 21.00, el professor Esquerda Bifet impartirà un curs monogràfic sobre *Maria en el camí eclesial*. Més informació a la secretaria: c/ Diputació, 231 - Barcelona, de dilluns a dijous de 19.00 a 21.00, tel. i fax 934 514 942.

• CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.— Els dies **28 de gener, i 4, 11, 18 i 25 de febrer**, d'11.30 a 13.00, el professor Dr. Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat de Santiago de Xile) impartirà el curs monogràfic *Espiritualitat bíblica de la gratuïtat i catequesi*. Amb el tema *Laicado: apostolado asociado entre pasado, presente y futuro*, Guzmán Carriquiry, sots-secretari de Consilium pro Laicis, conduirà una jornada de formació el **30 de gener**, a les 10.00 (per a sacerdots, diaques, religiosos i responsables d'equips pastorals) i a les 19.00 (obert a tothom). Per a més informació, programes i inscripcions: c/Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858, fax 933 025 109.

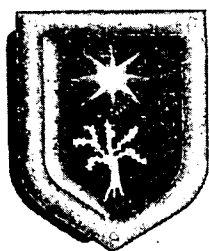
• **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Ofereix un servei de reflexió i d'estudi bíblic amb el seminari *Vivència i comunicació de la fe*, a càrrec del Dr. Enric Capó i Puig, els dies **4, 11 i 18 de febrer**, de 19.30 a 20.30. Més informació: c/ Constitució, 17 (sala nova).

tel. 934 216 527, Internet:
www.arquebisbatbcn.es/orgterr

Lleida

• **PROFESSIONALS SANITARIS CRISTIANS.**— Els dies **28 i 30 de gener, i 6, 13 i 20 de febrer**, de 19.00 a 21.00, II Curs de Bioètica per a Professionals de la Salut. *Qui cuida als professionals?* Més informació: c/ Bisbe, 1 - Lleida.

Solsona

• **EL MIRACLE.**— De l'1 al 3 de febrer, jornades d'estudi i pregària obertes a tothom dirigides pel P. Hilari Ragner, monjo. Organitza: CEVRE. Informació i inscripcions: casa d'espiritualitat, tel. 973 480 045.

Tarragona

• **DELEGACIÓ DE VOCACIONS.**— El 20 de gener, a les 18.00, al Centre Pastoral Bisbe Borràs (c/ de Sant Francesc, 16 - Tarragona), sessió de formació per a catequistes de confirmació i per a animadors de pastoral de joves, a càrrec de l'equip de la Germandat d'Operadors Diocesans de Madrid.

• JORNADA DE FORMACIÓ.— El 21 de gener, a partir de les 10.30, a la casa diocesana d'exercicis de la Selva del Camp, jornada de formació permanent per a sacerdots i diaques. Alonso Morata Moya, de l'Institut Vocacional Mestre Ávila, guiarà la reflexió sobre *Cómo hacer un acompañamiento vocacional*; a les 20.00, a la catedral, eucaristia presidida pel Sr. Arquebisbe amb motiu de la festa dels sants màrtirs Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi.

Vic

• IGUALADA.— El 26 de gener, a les 12.00, eucaristia a l'església de Santa Maria en commemoració del centenari del beat Josepmaria Escrivà. Presidirà el bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix.

• COVA DE MANRESA.— Del 4 al 13 de febrer, exercicis personalitzats dirigits pel P. Ferran Manresa, *s.j.*, a la Cova de Sant Ignasi, tel. 938 720 422, fax 938 729 116, a/e: covae@terra.es

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè els cristians s'esforcin plegats a anunciar el Crist
- Per a l'evangelització en els ambients de treball

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria	Riera Bisbe Pol, 62	08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusió	Via Laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Garbí	Via Augusta, 9	08006	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria Marta de la Fuente	Comandante Benítez, 18	09028	Barcelona
Llibreria Jordi Garreta	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Institut Edicions	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Josep Alsius	P. de la indústria, 28	17820	Banyoles
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Carme García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acolrida diürna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona, Sarrià-Sant Gervasi. Tel. 932 039 740, Isabel.

TENIM cura de malalts i fem servei de podologia. Tel. 932 158 148.

COMPRA e VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes, rellotges de tot tipus, postals, objectes antics, mobles i llibres. Tel. 933 578 394.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

DIVERSOS

SR. BUSCA sra. de 50-60 anys per a
fins matrimonials. Tel. 977 236 461.

NECESSITEM senyora interna per portar la casa i atendre senyora gran. Que sigui seriosa, treballadora i que sigui sensata. A qui no li faci res viure als afores en una masia on no hi ha pràcticament veïns i, per tant, pot ser un xic solitari o avorrit. Per això demanem que sigui molt casolana i que li agradi viure al camp (a 15 km de Tarragona). Preu i condicions a convenir. Tel. 629 992 509.

ESCOLA de disminuïts psíquics necessita voluntari/ària els dilluns al matí. Tel. 932 122 254.

VIDU de 66 anys ofereix la seva llar per fer-la anar millor cuidada a vídua o fadri na sense fills de 59/62 anys. Es vol persona que tingui la necessitat de donar i de rebre suport moral i de tota mena. Qui escriu aquest missatge té bons fonaments humans i es regeix pels sentiments de l'esperit. Podeu demanar qualsevol informació i referències al telèfon 933 582 212 de 20 a 22 hores.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... C. P.

TELÈFON SETMANES

[illegible]

Destacat (+2,00 €): ☐ Requadrat, ☐ Trama, ☐ Negreta
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

L'any passat, durant la trobada que la comunitat de Taizé va organitzar a Barcelona, Josep Maria Oliva va quedar ben corprès per l'experiència viscuda. Van ser uns dies molt intensos, envoltats per la joia d'una fe compartida i l'esperança de la pau. Fruit d'aquella experiència tan encisadora va néixer en Josep Maria un desig de tornar-la viure tard o d'hora fora de casa. Només un any després ha marxat a l'altra punta d'Europa, a Hongria, per reunir-se amb 70.000 joves que, com ell, han volgut reivindicar públicament el tresor de la seva fe.

Josep Maria Oliva acaba de tornar de Budapest on ha participat en la XXIV Trobada Internacional de Taizé

«A Budapest he volgut repetir l'experiència de Barcelona»

—Per què has marxat tan lluny per passar el cap d'any?

—La veritat és que 32 hores de viatge no són gaires. Són una barbaritat! El motiu principal que m'ha portat a Budapest ha estat el fet que la trobada a Barcelona va significar per a mi tota una descoberta. Volia tornar a repetir l'experiència de pregària, de fe i de multiculturalitat que vaig viure l'any passat a Sant Feliu de Llobregat. M'atreia l'aventura de posar-me en camí per trobar-me amb joves de tot Europa i compartir amb ells la meua fe.

—Ha valgut la pena?

—I tant que sí, tot i que quan finalment ja saps com arribar a la parròquia on t'allotges o t'has après definitivament el nom de l'animadora hongaresa, estàs plegant de nou el sac de dormir per tornar a casa. Destacaria la bona sintonia amb els companys de viatge, l'acollida que ens va oferir la parròquia de Szent Teréz i el dinar que ens va oferir un matrimoni hongarès a cinc catalans i tres bosnians abans de tornar a Catalunya. Aquestes han estat les notes positives del meu primer «pelegrinatge de confiança per la terra» amb la comunitat de Taizé.

—Com tornes?

—Amb moltes adreces d'arreu d'Europa i Catalunya i amb unes quantes lliçons apreses. Una d'elles la vaig aprendre el dia abans de la tornada, al pavelló del Silenci. És un pavelló que està una mica més apartat de la resta. Fins llavors, havia anat amunt i avall, massa ocupat. Allà vaig aprofitar per llegir la Carta de Taizé del germà Roger i per recordar els motius que m'havien dut fins aquella ciutat. Allà vaig poder veure com alguns joves s'acostaven als laterals del pavelló per rebre el sagrament de la reconciliació. També uns quants, pocs, aprofitaven aquest pavelló per dormir. Tot s'ha de dir!

—Què és el que més t'ha impressionat de la trobada?

—Em va sorprendre molt el testimoni de la Laura, monitora de l'esplai Sant Pere Claver del Clot. Ella va tenir acollides l'any passat a Barcelona dues noies iugoslaves (Branka i Slovedanka), però era poc probable que es trobés amb elles a Budapest perquè no havien quedat; era com buscar una agulla en un paller. Un dia va anar amb les seves amigues a un lloc de menjar típic hongarès, on unes veus conegudes la van

cridar. Eren les seves amigues iugoslaves!

—On has estat acollit a Budapest?

—He estat vivint als locals de la parròquia de Szent Teréz, una parròquia dedicada a santa Teresa de Lisieux. Hi havia un grup de voluntaris que cada dia ens feien l'esmorzar, ens van deixar les claus... van oferir-nos tot el que tenien. La parròquia tenia una casa al costat que tenia dos pisos. En el segon pis és on vivia el capellà. Aquells dies vam estar vivint allà una trentena de joves. Divuit nois en una habitació, al pis de baix, i la resta —noies— al pis de dalt.

—La trobada d'enguany ha estat marcada per la gran presència de joves de l'Europa oriental. Què t'ha semblat la seva manera de viure la fe?

—Una mostra: Renata, una de les animadores hongareses, va explicar-me que pertanyia a un grup de 180 joves, que es diu de «Thursday group» perquè es reuneixen tots els dijous per pregar, celebrar l'eucaristia, fer festes... Vaig quedar francament sorprès tant pel nom del grup com per la quantitat.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

L'embrió humà, objecte o subjecte?

Seria un error dir que la polèmica sobre la utilització dels embrions humans, ara tan viva i creixent, és cosa de dos: la ciència, d'una banda, i la fe catòlica, de l'altra.

Hi ha científics no creients que postulen un estatut especial per a l'embrió. No tots, és clar, estarien disposats a dir, amb nosaltres, que no ens trobem davant un conjunt de cèl·lules, sinó davant un individu humà. El Donaldson Report, per exemple, demana per a l'embrió un respecte «proporcional al seu grau de desenvolupament». Però és important, tanmateix, que faci referència als valors morals. En el camp jurídic i polític, el Parlament europeu va aprovar una resolució que demana a tots els estats membres «que introdueixin mesures vinculants que prohibeixin tota forma de recerca sobre qualsevol tipus de clonació humana» (7 de setembre del 2000). Ens sentim acompanyats, doncs, en aquest punt, per la sensibilitat i el bon criteri de molts.

Pel que fa a la ciència, tan invocada, tampoc no va sola: sovint s'emparen de la seva bandera interessos comercials molt potents, com els de les multinacionals farmacèutiques.

Un altre factor, importantíssim, contribueix a descartar la via de la manipulació dels embrions: els efectes terapèutics cercats i tan pregonats —de vegades demagògicament— per mitjà d'ella es poden aconseguir d'una altra manera. La ja esmentada resolució del Parlament europeu fa referència a aquest punt quan diu que «cal fer el màxim esforç possible a nivell polític, legislatiu, científic i econòmic

per afavorir les teràpies que utilitzen cèl·lules estaminals de subjectes adults».

La Declaració de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida (25 d'agost del 2000) resumeix amb brevetat el tema. Avui és possible d'obtenir de les anomenades cèl·lules estaminals, extretes de l'embrió, cèl·lules altament diferenciades: nervioses, musculars, hemàtiques, etc. És previsible la possibilitat del seu ús per al tractament de determinades malalties. Ara bé, la preparació d'aquestes cèl·lules suposa la producció d'embrions humans o la utilització dels obtinguts per la fecundació *in vitro*. Suposa, encara, el seu tractament posterior amb la destrucció de l'embrió. I això no és moralment lícit, perquè l'embrió humà té dret a la seva pròpia vida. No és un objecte a utilitzar, sinó un subjecte a respectar.

L'alternativa ètica, diu la mateixa Acadèmia, coincidint amb el Parlament europeu, és la utilització de cèl·lules estaminals no procedents d'embrions, amb les mateixes finalitats. Afortunadament, les possibilitats d'aquesta alternativa avancen: es van obtenint cèl·lules-mare amb objectiu terapèutic, del cordó umbilical, de la sang placentària, de la pell... Fins i tot, sembla, amb efectes superiors als de les cèl·lules embrionals.

La nostra esperança és que, avui i demà, el progrés i la responsabilitat avancin plegats.

Ara mateix

Rauxa

Europa, molt més que un continent

A les primeres classes de geografia que s'imparteixen als escolars se'ls ensenyen nocions bàsiques, com ara que un continent és una gran extensió de terra envoltada d'oceans. Seguidament es passa a l'exemplificació: a la Terra hi ha —sense comptar la gèlida i despoblada Antàrtida— cinc continents: Europa, Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania. Passa, però, que si apliquem la definició de més amunt, tan elemental, sobre un mapamundi resulta que Europa i Àsia formen un sol tros de terra, sense cap oceà entremig, sense ni tan sols un istme que les diferenciï mínimament. És més, la part europea resulta no ser més que una península molt retallada de l'immens continent asiàtic. La conclusió, doncs, no pot ser cap altra: geogràficament parlant, Europa no és un continent.

Aquesta consideració, però, no significa, com a vegades algú ha dit, que Europa no sigui una realitat en altres àmbits. Europa és, de fet, un conjunt de pobles que comparteixen una sèrie de trets culturals, principalment religiosos, i des de fa força segles. Contrastant amb això les coincidències culturals que puguin tenir un ciutadà de Damasc, un de l'altiplà de Sibèria o un altre de Kyoto, són moltes menys, encara que geogràficament tots tres visquin al mateix continent.

Eduard Brufau